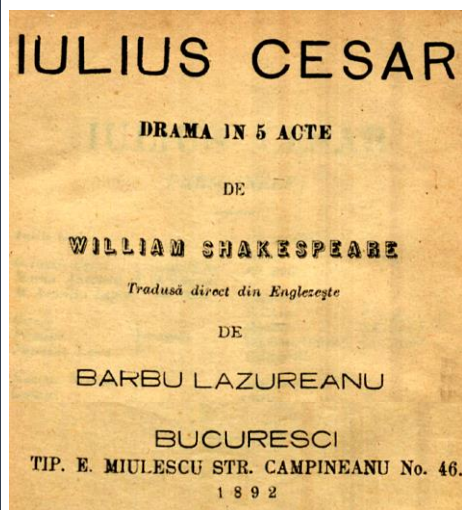

William Shakespeare

Julius Caesar

Iulius Cesar
Parallel Texts

Translated into Romanian by
Barbu Lăzureanu, 1892

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

BRITISH COUNCIL GREAT BRITAIN
**SHAKESPEARE
LIVES IN**
2016

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Edited by
C. George Sandulescu
and
Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

**SHAKESPEARE
LIVES IN**

2016

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

Press Release

Monday 4 April 2016

Shakespeare's Plays in Romanian, 1840-1920

Parallel Texts

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu.

In April 2016, *Contemporary Literature Press* will publish as *Parallel Texts* over 30 volumes of plays by William Shakespeare. Every play will appear in more than one Romanian version. The translations sometimes use older spellings, and even

Editura *Contemporary Literature Press* publică, sub formă de texte paralele, peste 30 de volume cuprinzând piese de teatru de William Shakespeare, fiecare dintre ele în mai multe versiuni, toate traduse într-o limbă românească pe care pe vremuri o scriam altfel, uneori chiar cu alte caractere tipografice, și care dă textelor lui

older typographic characters. This confers special Romanian local colour to Shakespeare's plays: it is a reminder of an old poetic quality that Romanian possessed in the early 19th century, and which we have lost since then.

We will publish these translations "in instalments". Our volumes are meant to support the British Council project "Shakespeare lives in 2016!" The series published by us will continue for quite a while.

Last but not least, let us remember that, four hundred years ago, Shakespeare died almost at the same time as Cervantes. The only playwright of our world and the only novelist of our world shared the same historical age.

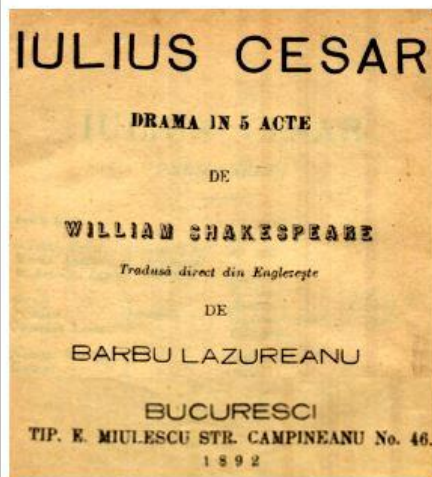
Shakespeare o culoare specială, dispărută în zilele noastre, când exprimarea este prozaică, lipsită de poezie.

Având în vedere că numărul volumelor este mare, le vom publica „în rate”, ca să folosim o expresie care dovedește limpede cât de lipsită de poezie este vorbirea de astăzi.

Această publicare este legată de aniversarea a celor 400 de ani care au trecut de când l-am avut pe Shakespeare printre noi. *Contemporary Literature Press* sprijină în acest fel celebrarea dramaturgului de către British Council sub deviza „Shakespeare Lives in 2016!” Seria de traduceri vechi ale pieselor lui la editura noastră va continua.

Last but not least, să nu uităm că Shakespeare a murit aproape la aceeași dată cu Cervantes. Singurul dramaturg al lumii și singurul romancier al lumii au trăit și au murit în același timp.

C. George Sandulescu and Lidia Vianu

William Shakespeare

Julius Caesar

Iulius Cesar
Parallel Texts

Translated into Romanian by
Barbu Lazureanu, 1892

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest, 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

BRITISH COUNCIL GREAT
BRITAIN
SHAKESPEARE
LIVES IN
2016
Literature is news that stays news.
Ezra Pound

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest, 2016

Edited by
C. George Sandulescu
and
Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

The online Publishing House of the University of Bucharest

Lidia Vianu
Director
C. George Sandulescu
Executive Advisor

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

VIRTUTE ET SAPIENTIA

BRITISH
COUNCIL

Ambasáid na hÉireann
Embassy of Ireland
Ambasada Irlandei

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

ISBN 978-606-760-052-0

© The University of Bucharest

Editing, Cover Design and overall Layout by

Lidia Vianu

Subediting: Denisa Matei

Proofreading: Teodor Duțu, Mihai Fulgescu, Denisa Matei

Typing: Denisa Matei

IT Expertise: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu

PR Manager: Violeta Baroană

Header Design: Elena Ghercă

Acknowledgements

William Shakespeare: *Iulius Cesar*, traducere în limba română de Barbu Lăzureanu, Tipografia E. Miulescu, București, 1892.

Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

**A Manual for the Advanced Study
of *Finnegans Wake*
in One Hundred and Twenty-Three Volumes**

Totalling 35,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of
Finnegans Wake line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/> ,
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar

Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
 Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

1

Julius Caesar	
Octavius Caesar	
Marcus Antonius	} Triumvirs after the Death of Julius Caesar
M. Aemilius Lepidus	

Cicero	} Senators
Publius	
Popilius Lena	
Marcus Brutus,	} Conspirators against Julius Caesar
Cassius	
Casca	
Trebonius	
Ligarius	
Decius Brutus	
Metellus Cimber	
Cinna	

Flavius and Marullus, Tribunes
 Artemidorus, a Sophist of Cnidos

Iuliu Cesar	
Octaviu Cesar	
Marcu Antoniu	} Triumviri după moartea lui Cesar
M. Aemiliu Lepid	

Cicero	} Senatori
Publius	
Popilius Lena	
Marcus Brutus	} Conspiratori în contra lui Iuliu Cesar
Cassius	
Casca	
Trebonius	
Ligarius	
Decius Brutus	
Metellus Cimber	
Cinna	

Flavius și Marullus, tribuni
 Artemidor, sofist din Cnid

<http://editura.mttlc.ro>
 The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

2

A Soothsayer
Cinna, a Poet
Another Poet
«s, Titinius, Messala, Young Cato and Volumnius ;
Friends to Brutus and Cassius
Varro, Clitus, Claudius, Strato, Lucius, Dardanius ;
Servants to Brutus
Pindarus, Servant to Cassius.
Calphurnia, Wife to Ceasar.
Portia, Wife to Brutus.
Senators, Citizens, Guards, Attendants, &c.
*SCENE- During a great part of the Play, at Rome; afterwards,
Sardis and near Philippi.*

Un profet
Cinna, Poet
Alt poet
Lucilius, Titinius, Messala, Tânărul Caton și Volumniu;
Amici ai lui Brutus și Cassius
Varrone, Clitus, Claudiu, Strato, Lucius, Dardanius;
Servitorii lui Brutus
Pindar, servitorul lui Cassius
Calphurnia, soția lui Cesar
Portia, soția lui Brutus
Senatori, Cetățeni, gardieni, spectatori, etc.
*Cea mai mare parte din piesă se petrece la Roma, apoi la Sardes și
Philippi.*

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

3

ACT I

ACTUL I

SCENE I.

Rome. A street.

Enter FLAVIUS, MARULLUS, and certain Commoners.

FLAVIUS : Hence! home, you idle creatures, get you home:

Is this a holiday? What! know you not,

Being mechanical, you ought not walk

Upon a labouring day without the sign

Of your profession? Speak, what trade art thou?

FIRST COMMONER: Why, sir, a carpenter.

MARULLUS: Where is thy leather apron, and thy rule?

What dost thou with thy best apparel on?

You, sir, what trade are you?

SECOND COMMONER: Truly, sir, in respect of a fine
workman, I am but, as you would say, a cobbler.

FLAVIU:

PRIMUL CETĂȚEAN:

MARULLUS:

AL DOILEA CETĂȚEAN:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

4

MARULLUS: But what trade art thou? Answer me directly.

SECOND COMMONER: A trade, sir, that, I hope, I may use with a safe conscience; which is, indeed, sir, a mender of bad soles.

MARULLUS: What trade, thou knave? thou naughty knave, what trade?

SECOND COMMONER: Nay, I beseech you, sir, be not out with me: yet, if you be out, sir, I can mend you.

MARULLUS: What meanest thou by that? Mend me, thou saucy fellow!

SECOND COMMONER: Why, sir, cobble you.

FLAVIUS: Thou art a cobbler, art thou?

SECOND COMMONER: Truly, sir, all that I live by is with the awl: I meddle with no tradesman's matters, nor women's matters, but with awl. I am, indeed, sir, a surgeon to old shoes; when they are in great danger, I recover them. As proper men as ever trod upon neat's leather have gone upon my handiwork.

MARULLUS:

AL DOILEA CETĂȚEAN:

AL DOILEA CETĂȚEAN:

AL DOILEA CETĂȚEAN:

MARULLUS: Ce înțelegeți tu printr-acesta? Să mă reparați mizerabile!

AL DOILEA CETĂȚEAN: Ce fel, d-le să te reparați.

FLAVIU: Așadar, tu ești un reparator?

AL DOILEA CETĂȚEAN: Da d-le, toată viața mea este: instrumentele sula și acul și nu mă amestec în nicio afacere de comerț, nici cu femeile dar numai și numai cu instrumentele. Sunt într-adevăr d-le, un chirurg de încălțăminte veche; când ele sunt în mare pericol, le însănătoșesc îndată și mulți oameni din cei mai cu vază, care au pus pe sub picioarele lor piele de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

5

FLAVIUS: But wherefore art not in thy shop today?
Why dost thou lead these men about the streets?

SECOND COMMONER: Truly, sir, to wear out their shoes, to
get myself into more work. But, indeed, sir, we make holiday,
to see Caesar and to rejoice in his triumph.

MARULLUS: Wherefore rejoice? What conquest brings he
home?

What tributaries follow him to Rome

To grace in captive bonds his chariot-wheels?

You blocks, you stones, you worse than senseless things!

O you hard hearts, you cruel men of Rome,

Knew you not Pompey? Many a time and oft

Have you climb'd up to walls and battlements,

To towers and windows, yea, to chimney-tops,

Your infants in your arms, and there have sat

The livelong day, with patient expectation,

bou, cer ajutorul mâinilor mele.

FLAVIU: Dar de ce astăzi nu ești în prăvălia ta? Pentru ce duci
pe acești oameni pe străzi?

AL DOILEA CETĂȚEAN: Desigur d-le, pentru ca să-și
tocească cizmele și să-mi dea mai mult de lucru. Dar într-
adevăr, mai facem și sărbătoare, ca să vedem pe Cesar și să ne
bucurăm de triumful său.

MARULLUS: Dar pentru ce să vă bucurați. Ce conchiște ne
aduce el? Ce tributari îl urmează în Roma, ce captivi legați de
roatele carului său îl onoră? Voi sunteți niște grămezi de
piatră, mai proști decât cele mai nesimțitoare lucruri! O inimi
întărite voi, cruzi oameni ai Romei. Nu cunoașteți pe Pompei?
De mai multe ori și adesea v-ați urcat pe ziduri și pe învelitori,
pe turnuri și pe ferestre și chiar pe vârfurile căminelor cu copii
în brațe așteptând cu nerăbdare câte o zi întreagă ca să vedeți
pe marele Pompei trecând prin stradele Romei, și când
văzurăți apărând carul său, și ați făcut să izbucnească atât de
universale aclamațiuni, încât chiar Tibrul a tremurat în fundul

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

To see great Pompey pass the streets of Rome:
And when you saw his chariot but appear,
Have you not made an universal shout,
That Tiber trembled underneath her banks,
To hear the replication of your sounds
Made in her concave shores?
And do you now put on your best attire?
And do you now cull out a holiday?
And do you now strew flowers in his way,
That comes in triumph over Pompey's blood?
Be gone!
Run to your houses, fall upon your knees,
Pray to the gods to intermit the plague
That needs must light on this ingratitude.
FLAVIUS: Go, go, good countrymen, and, for this fault,
Assemble all the poor men of your sort;
Draw them to Tiber banks, and weep your tears
Into the channel, till the lowest stream

6

țărurilor sale auzind repetatele voastre sunete izbind în concavitățile marginilor sale. Și acum vă puneți cele mai bune vestminte? Și faceți din această zi o zi de sărbătoare? Aruncați flori în drumul său că revine în triumf peste sângele lui Pompei? Fugiți! Alergați pe la casele voastre, cădeți în genunchi, și vă rugați Zeilor să izgonească calamitatea care trebuie să ațâțe o astfel de ingratitudine.

FLAVIU: Plecați, plecați buni cetățeni, și pentru ca să spălați această greșală, adunați pe toți săracii de condițiunea voastră; duceți-i pe marginile Tibrului și plângeți în albia lui până când se va ridica și se va deborda peste malurile sale.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

7

Do kiss the most exalted shores of all.

Exeunt all the Commoners

See whe'r their basest metal be not mov'd;
They vanish tongue-tied in their guiltiness.
Go you down that way towards the Capitol;
This way will I. Disrobe the images
If you do find them deck'd with ceremonies.

MARULLUS: May we do so?

You know it is the feast of Lupercal.

FLAVIUS: It is no matter; let no images
Be hung with Caesar's trophies. I'll about
And drive away the vulgar from the streets:
So do you too where you perceive them thick.
These growing feathers pluck'd from Caesar's wing
Will make him fly an ordinary pitch,
Who else would soar above the view of men
And keep us all in servile fearfulness.

Poporul pleacă

Vezi Marullus, și acest prost metal al clasei de jos nu este emoționat! Ei se duc cu limbile legate de convingerea greșalelor. Du-te dar la Capitol; și eu voi urma drumul acesta. Dezbracă statuile, dacă le vei găsi împodobite.

MARULLUS: Cum vom putea face aceasta? Căci după cum știi astăzi este sărbătoarea Lupercalelor.

FLAVIU: Ce-mi pasă; nu lăsa pe nicio statue trofeeale lui Cesar. Eu mă voi duce și voi goni vulgul din strade; fă și tu asemenea pe unde-i vei găsi grămădiți. Aceste pene crescând smulse din aripile lui Cesar, îl vor face să zboare la o înălțime ordinară; iar altfel va voi să se înalțe mai presus de vederea oamenilor, și ne va ține pe toți într-o groază servilă.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

Exeunt

8

Ies

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

9

SCENE II.

The Same. A public place.

Enter, in procession, with music, CAESAR; ANTONY, for the course; CALPHURNIA, PORTIA, DECIUS, CICERO, BRUTUS, CASSIUS, and CASCA; a great crowd following, among them a Soothsayer

CAESAR: Calphurnia!

CASCA: Peace, ho! Caesar speaks.

Music ceases

CAESAR: Calphurnia!

CALPHURNIA: Here, my lord.

CAESAR: Stand you directly in Antonius' way
When he doth run his course. Antonius!

ANTONY: Caesar, my lord.

CAESAR: Forget not, in your speed, Antonius,
To touch Calphurnia; for our elders say,
The barren, touched in this holy chase,

SCENA II-a.

Tot la Roma. Pe o piață publică.

Intrarea în procesiune cu muzică: Cesar, Antoniu preparați pentru cursă: Calphurnia, Portia, Decius, Cicero, Brutus, Cassius și Casca intră cu suită numeroasă, între dâșii un Profet

CESAR: Calphurnia,

CASCA: Tăcere! Cesar vorbește.

Muzica încetează

CESAR: Calphurnia,

CALPHURNIA: Aci sunt stăpâne.

CESAR: Ai grijă să fii în drumul lui Antoniu, când își face cursa,
Calphurnia.

ANTONIU: Cesar stăpâne?

CESAR: Nu uita în graba ta trecând, Antoniu, de a atinge pe
Calphurnia; căci bătrânii noștri ziceau că femeile neroditoare, în
această sărbătoare a curselor, dacă sunt atinse, scutură farmecul

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cezar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu**, 1892

10

Shake off their sterile curse.

ANTONY: I shall remember:

When Caesar says 'Do this,' it is perform'd.

CAESAR: Set on; and leave no ceremony out.

Music

Soothsayer: Caesar!

CAESAR: Ha! Who calls?

CASCA: Bid every noise be still: peace yet again!

Music ceases

CAESAR: Who is it in the press that calls on me?

I hear a tongue, shriller than all the music,

Cry 'Caesar'. Speak.

Caesar is turn'd to hear.

SOOTHSAYER: Beware the Ides of March.

CAESAR: What man is that?

BRUTUS: A soothsayer bids you beware the Ides of March.

CAESAR: Set him before me; let me see his face.

blestemat care le face sterpe.

ANTONIU: Îmi voi aduce aminte. Când Cezar zice «fă aceasta» este și făcut.

CESAR: Du-te; și nu lăsa nicio ceremonie neîndeplinită.

Muzica începe

PROFETUL: Cesar!

CESAR: Tăcere! Cine mă cheamă?

CASCA: Încetați zgomotul. Tăcere încă odată.

Muzica încetează

CESAR: Cine este în mulțime acel care mă cheamă? Aud o voce mai ascuțită decât toată muzica strigând <Cesar>. Vorbește!

Cesar se întoarce spre a auzi

PROFETUL: Bagă de seamă sunt Idele lui Martie!

CESAR: Cine este acest om?

BRUTUS: Un prezicător care te înștiințează ca să bagi de seamă că sunt Idele lui Martie.

CESAR: Aduceți-l înaintea-mi, ca să-l văd.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

11

CASCA: Fellow, come from the throng; look upon Caesar.

CAESAR: What sayst thou to me now? Speak once again.

SOOTHSAYER: Beware the Ides of March.

CAESAR: He is a dreamer; let us leave him: pass.

Sennet. Exeunt all but BRUTUS and CASSIUS

CASSIUS: Will you go see the order of the course?

BRUTUS: Not I.

CASSIUS: I pray you, do.

BRUTUS: I am not gamesome: I do lack some part

Of that quick spirit that is in Antony.

Let me not hinder, Cassius, your desires;

I'll leave you.

CASSIUS: Brutus, I do observe you now of late:

I have not from your eyes that gentleness

And show of love as I was wont to have:

You bear too stubborn and too strange a hand

Over your friend that loves you.

CASCA: Amice, ieși din mulțime și privește pe Cesar.

CESAR: Ce-mi ziseși spune-mi încă odată?

PROFETUL: Bagă de seamă sunt Idele lui Martie.

CESAR: Este un visător; să-l lăsăm; să mergem înainte.

Toți ies, afară de Brutus și Cassius

Muzica execută o arie marțială

CASSIUS: Voești să mergi să vedem preparativele cursei?

BRUTUS: Nu, nu merg.

CASSIUS: Te rog vino.

BRUTUS: Nu-mi plac jocurile, nici n-am acel spirit vesel ca

Antoniu, dar dacă dorești te las Cassius.

CASSIUS: Brutus, observ de mult că nu am din parte-ți acea privire veselă, acele semne de afecțiune după cum eram obicinuit a te vedea; și-mi arăți o stranie răceală, mie amicul tău care te iubește.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

12

BRUTUS: Cassius,
Be not deceiv'd: if I have veil'd my look,
I turn the trouble of my countenance
Merely upon myself. Vexed I am
Of late with passions of some difference,
Conceptions only proper to myself,
Which give some soil perhaps to my behaviors;
But let not therefore my good friends be griev'd, —
Among which number, Cassius, be you one —
Nor construe any further my neglect,
Than that poor Brutus, with himself at war,
Forgets the shows of love to other men.

CASSIUS

Then, Brutus, I have much mistook your passion;
By means whereof this breast of mine hath buried
Thoughts of great value, worthy cogitations.
Tell me, good Brutus, can you see your face?

BRUTUS: No, Cassius; for the eye sees not itself,

BRUTUS: Nu te înșela Cassius, dacă privirile-mi sunt
întunecate, aceasta este din cauza turburării și confuziunii din
mine. Sunt turmentat decâtva timp de niște pasiuni și
concepțiuni care mă privesc, care-mi dau oarecare griji și poate-
mi schimbă purtarea; dar pentru aceasta bunii mei amici nu
trebuie să se întristeze, printre ei ești și tu unul din numărul lor
Cassius, și nu te supăra câtuși de puțin de neglijența mea, căci
bietul Brutus este în luptă cu sine însuși și prin urmare uită de
a-și arăta dragostea către ceilalți.

CASSIUS: Așadar, Brutus, m-am înșelat asupra suferințelor
tale; și de aceea am ținut ascunse în pieptul meu niște cugetări
de mare valoare vrednice de meditație. Spune-mi dar bunul meu
Brutus poți să-ți vezi fața?

BRUTUS: Nu, Cassius; căci ochiul nu se vede pe sine decât

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

13

But by reflection, by some other things.

CASSIUS: 'Tis just:

And it is very much lamented, Brutus,
That you have no such mirrors as will turn
Your hidden worthiness into your eye,
That you might see your shadow. I have heard,
Where many of the best respect in Rome,
Except immortal Caesar,- speaking of Brutus,
And groaning underneath this age's yoke,
Have wish'd that noble Brutus had his eyes.

BRUTUS: Into what dangers would you lead me, Cassius,
That you would have me seek into myself
For that which is not in me?

CASSIUS: Therefore, good Brutus, be prepar'd to hear:
And, since you know you cannot see yourself
So well as by reflection, I, your glass,
Will modestly discover to yourself
That of yourself which you yet know not of.

numai prin reflecția unui alt lucru.

CASSIUS: Este adevărat: și este de plâns, Brutus, că n-ai o astfel de oglindă care să răsfrângă ascunsă valoare din ochii tăi, ca să-ți poți vedea umbra. Am auzit, pe mai mulți cetățeni din cei mai de respect în Roma, afară de nemuritorul Cesar, vorbind despre Brutus, și gemând sub jugul acestei epoci, dorind ca nobilul Brutus să-și ațintească ochii.

BRUTUS: În ce pericol vrei să mă tragi Cassius, voind ca să caut în mine însumi aceea ce nu este?

CASSIUS: Așadar, bunule Brutus, prepară-te să auzi, și, fiindcă știu așa de bine că nu te poți vedea singur decât prin reflecțiune, voi fi oglinda ta și-ți voi descoperi cu modestie aceea ce singur nu poți cunoaște încă. Nu fi gelos pe mine nobilul meu Brutus; dacă sunt un comun glumeț și-ți grămădesc noi protestări de o

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

14

And be not jealous on me, gentle Brutus:
Were I a common laugh, or did use
To stale with ordinary oaths my love
To every new protester; if you know
That I do fawn on men and hug them hard
And after scandal them; or if you know
That I profess myself in banqueting
To all the rout, then hold me dangerous.

Flourish, and shout

BRUTUS: What means this shouting? I do fear, the people
Choose Caesar for their king.

CASSIUS: Ay, do you fear it?

Then must I think you would not have it so.

BRUTUS: I would not, Cassius; yet I love him well.

But wherefore do you hold me here so long?

What is it that you would impart to me?

If it be aught toward the general good,

Set honour in one eye and death i' the other,

amiciție banală; dacă știi că eu linguesc pe oameni, strâng în
brațe pe cetățeni pe care apoi îi scandalizez; și dacă știi că în
ospățuri profesez la toți mesenii acesteia, atunci dar numește-
mă periculos.

Împodobiri și aclamațiuni

BRUTUS: Ce însemnează aceste aclamațiuni? Mi-e teamă că
poporul alege pe Cesar de Rege al său.

CASSIUS: Într-adevăr! Ți-e teamă de aceasta? Trebuie dar să
cred că tu n-ai voi să fie.

BRUTUS: Nu voi, Cassius; însă îl iubesc foarte mult. Dar pentru
ce mă reții aci atât de mult? Ce lucru voești să-mi comunici?
Dacă este spre folosul general, pune-mi sub ochi onoarea de o
parte, și de cealaltă moartea, și mă voi uita la amândouă cu
indiferență, căci zeii-mi vor fi favorabili, fiindcă iubesc onoarea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

15

And I will look on both indifferently;
For let the gods so speed me as I love
The name of honour more than I fear death.
CASSIUS: I know that virtue to be in you, Brutus,
As well as I do know your outward favour.
Well, honour is the subject of my story.
I cannot tell what you and other men
Think of this life; but, for my single self,
I had as lief not be as live to be
In awe of such a thing as I myself.
I was born free as Caesar; so were you:
We both have fed as well, and we can both
Endure the winter's cold as well as he:
For once, upon a raw and gusty day,
The troubled Tiber chafing with her shores,
Caesar said to me 'Dar'st thou, Cassius, now
Leap in with me into this angry flood,
And swim to yonder point?' Upon the word,

mai mult decât mă tem de moarte.

CASSIUS: Cunosc că această virtute este în tine Brutus, tot atât de bine precum cunosc favorabila expresiune a figurii tale; ei bine, onoarea este subiectul istoriei mele. Nu pot să-ți spun ceea ce atât tu, cât și alți oameni gândesc despre această viață, dar pentru mine unul aș prefera să nu mai trăiesc decât a trăi cu spaimă de o ființă asemenea cu mine. Am fost născut tot atât de liber ca și Cesar: ești născut ca și dânsul: amândoi am fost nutriți tot așa de bine ca și dânsul și putem să suferim frigul iernii ca și dânsul: căci o dată într-o neplăcută și vânturoasă zi, tulburatul Tibru înfuriindu-se, spre țărmurile sale, Cesar îmi zise: «îndrăzni-vei tu Cassius să te arunci acum într-însul cu mine împreună, într-acest întăritat râu, și să înoți spre cealaltă parte?» La aceste vorbe îmbrăcat cum mă aflam m-am aruncat în râu și i-am zis să mă urmeze: ceea ce într-adevăr a și făcut. Torentul mugea; și ne luptăram cu mușchii puternici aruncându-l la o

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

16

Accoutred as I was, I plunged in
And bade him follow; so indeed he did.
The torrent roar'd, and we did buffet it
With lusty sinews, throwing it aside
And stemming it with hearts of controversy;
But ere we could arrive the point propos'd,
Caesar cried 'Help me, Cassius, or I sink!'
I, as Aeneas, our great ancestor,
Did from the flames of Troy upon his shoulder
The old Anchises bear, so from the waves of Tiber
Did I the tired Caesar. And this man
Is now become a god, and Cassius is
A wretched creature and must bend his body
If Caesar carelessly but nod on him.
He had a fever when he was in Spain,
And when the fit was on him, I did mark
How he did shake: 'tis true, this god did shake;
His coward lips did from their colour fly,

parte și stând în contra-i cu inima controversată; dar mai nainte de a sosi la punctul de care ne apropiasem, Cesar strigă: «ajută-mă Cassius căci mă înec» Atunci, întocmai ca Ænea marele nostru străbun, scoțând din flăcările Troy pe umerii săi pe bătrânul Anchise, tot astfel scosei din valurile Tibrului pe obositul Cesar: acest om a devenit acum un Zeu, iar Cassius o nenorocită creatură, care trebuie a-și pleca corpul când Cesar cu nebăgare de seamă abia mișcă capul spre dânsul. El suferea de friguri pe când se afla în Spania, și frigurile-l scuturau groaznic; aceasta este adevărat, a scuturat pe acest D-zeu, lașele lui buze și pierduseră culoarea și acei ochi a căror ațintire înspăimântă lumea își pierduseră strălucirea; l-am auzit gemând: Ei da! Și limba aceasta care ordonă Romei îi amuțise și acei care îi scriau discursuri. Ah! strigă el «dați-mi ceva să beau Titinius», întocmai ca o fetișoară bolnavă. D-zei: aceasta mă înspăimântă; un astfel de om într-o așa stare de slăbiciune de temperament să se ridice de-asupra lumei majestoase și să poarte singur coroana.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

17

And that same eye whose bend doth awe the world
Did lose his lustre: I did hear him groan;
Ay, and that tongue of his that bade the Romans
Mark him and write his speeches in their books,
Alas! it cried, 'Give me some drink, Titinius,'
As a sick girl. Ye gods, it doth amaze me,
A man of such a feeble temper should
So get the start of the majestic world
And bear the palm alone.

Flourish. Shout.

BRUTUS: Another general shout!
I do believe that these applauses are
For some new honours that are heaped on Caesar.
CASSIUS: Why, man, he doth bestride the narrow world
Like a Colossus; and we petty men
Walk under his huge legs and peep about
To find ourselves dishonourable graves.
Men at some time are masters of their fates:

A doua aclamațiune. Muzica reîncepe

BRUTUS: Altă generală aclamațiune! Cred că aceste aplauze
sunt pentru niscaiva noi onoruri grămadite asupra lui Cesar.

CASSIUS: Pentru omul care încalecă ca un colos peste această
lume îngustă, iar noi pigmei ne târâm sub picioarele sale
neliniștiți și ne uităm în toate părțile ca să ne găsim niște
morminte dezonorabile. Sunt timpuri în care oamenii sunt
stăpâni pe soarta lor. Dacă suntem într-o astfel de stare de

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

18

The fault, dear Brutus, is not in our stars,
But in ourselves, that we are underlings.
Brutus and Caesar: what should be in that 'Caesar'?
Why should that name be sounded more than yours?
Write them together, yours is as fair a name;
Sound them, it doth become the mouth as well;
Weigh them, it is as heavy; conjure with 'em,
'Brutus' will start a spirit as soon as 'Caesar'.
Now, in the names of all the gods at once,
Upon what meat doth this our Caesar feed,
That he is grown so great? Age, thou art sham'd!
Rome, thou hast lost the breed of noble bloods!
When went there by an age, since the great flood,
But it was fam'd with more than with one man?
When could they say, till now, that talk'd of Rome,
That her wide walls encompass'd but one man?
Now is it Rome indeed and room enough,
When there is in it but one only man.

înjosire, scumpe Brutus, greșala nu este a stelei noastre, ci a noastră înșine fiindcă suntem niște servi ordinari. Brutus și Cesar! Ce însemnătate are acest nume? Sună el mai mult decât al tău? Scrie-le împreună, numele tău este tot așa de frumos ca nume; pronunță-le amândouă și este tot atât de grațios în gură; cântărește-le și sunt de o greutate egală; întrebuințează-le într-o conjurație, numele lui Brutus va face să apară îndată în spirit ca și acela al lui Brutus. Acum, în numele tuturor zeilor, cu ce alimente se nutrește Cesar încât să crească atât de mare? Secole, tu ești rușinat! Romo, ți-ai pierdut rasa nobilului sânge! Ce secol după marele potop, când erai faimos cu mai mulți oameni mari, iar nu ca acum numai cu unul singur? Ce s-ar putea zice, vorbindu-se de Roma, când întinsa incintă a acestor ziduri nu conține decât un singur om? Aceasta este Roma într-adevăr care are loc în destul: când într-însa nu se afla decât nu mai un om? Tu și eu am auzit pe părinții noștrii zicând: «a fost oare când un Brutus, care a suferit lesne în Roma guvernul eternului demon, acela al unui Rege».

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

19

O, you and I have heard our fathers say,
There was a Brutus once that would have brook'd
Th' eternal devil to keep his state in Rome
As easily as a king.

BRUTUS: That you do love me, I am nothing jealous;
What you would work me to, I have some aim.
How I have thought of this and of these times,
I shall recount hereafter; for this present,
I would not, so with love I might entreat you,
Be any further mov'd. What you have said
I will consider; what you have to say
I will with patience hear, and find a time
Both meet to hear and answer such high things.
Till then, my noble friend, chew upon this:
Brutus had rather be a villager
Than to repute himself a son of Rome
Under these hard conditions as this time
Is like to lay upon us.

BRUTUS: Că mă iubești Cassius, nu sunt deloc gelos, că voești să lucrezi cu mine, care am oarecare scopuri: am cugetat la aceasta, și la timpul de față; îți voi povesti mai târziu. Acum însă nu e timpul oportun. Astfel dar pentru dragostea ce-ți păstrez, nu mă sili să merg mai departe. Ceea ce ai zis voi considera, precum și ceea ce vei mai avea să-mi spui, le voi asculta cu răbdare și voi căuta un moment propice pentru a te asculta și a-ți răspunde asupra unor lucruri atât de importante. Până atunci însă, nobilul meu amic, cugetă bine asupra acestui cuvânt, că: Brutus preferă a fi mai bine un sătean, decât să fie reputat ca fiu al Romei în aceste aspre condițiuni pe care acest timp trebuie negreșit să ni le impuie.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

20

CASSIUS: I am glad
That my weak words have struck but thus much show
Of fire from Brutus.

BRUTUS: The games are done and Caesar is returning.

CASSIUS: As they pass by, pluck Casca by the sleeve;
And he will, after his sour fashion, tell you
What hath proceeded worthy note to-day.

Re-enter CAESAR and his Train

BRUTUS: I will do so. But, look you, Cassius,
The angry spot doth glow on Caesar's brow,
And all the rest look like a chidden train:
Calphurnia's cheek is pale; and Cicero
Looks with such ferret and such fiery eyes
As we have seen him in the Capitol,
Being cross'd in conference by some senators.

CASSIUS: Casca will tell us what the matter is.

CAESAR: Antonius!

ANTONY: Caesar.

CASSIUS: Sunt mulțumit că slabele mele cuvinte au putut izbi
astfel încât să aprindă focul lui Brutus.

BRUTUS: Cursele s-au sfârșit, și Cesar se reîntoarce.

CASSIUS: Când vor fi aproape de noi, trage pe Casca de
mâneacă; el îți va descrie cu maniera lui supărată tot ce s-a
petrecut vrednic de notat astăzi.

Se-ntoarce Cesar și suita sa

BRUTUS: Așa voi face;—dar privește Cassius; un semn de
nimic străluce înflăcărat între sprâncenele lui Cesar, și tot
cortegiul lui seamănă cu un cârd de oameni supărați. Fața
Calphurniei este palidă. Și privirile lui Ciceron atât sunt de vii și
ardente și, după cum l-am văzut la Capitol, pare că ar fi supărat
în vreo conferință, de niscaiva senatori.

CASSIUS: Casca ne va comunica ce s-a petrecut.

CESAR: Antoniu!

ANTONIU: Cesar!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

21

CAESAR: Let me have men about me that are fat;
Sleek-headed men and such as sleep o' nights.

Yond Cassius has a lean and hungry look;
He thinks too much; such men are dangerous.

ANTONY: Fear him not, Caesar, he's not dangerous;
He is a noble Roman and well given.

CAESAR: Would he were fatter! But I fear him not:
Yet if my name were liable to fear,

I do not know the man I should avoid

So soon as that spare Cassius. He reads much;

He is a great observer, and he looks

Quite through the deeds of men: he loves no plays,

As thou dost, Antony; he hears no music;

Seldom he smiles, and smiles in such a sort

As if he mock'd himself and scorn'd his spirit

That could be mov'd to smile at any thing.

Such men as he be never at heart's ease

Whiles they behold a greater than themselves,

CESAR: Nu văd împrejurul meu decât numai oameni grași și cu fețe lucitoare care dorm nopțile, numai Cassius pe care-l vezi colo, are obrazul trist și posomorât, el cugetă prea mult: astfel de oameni sunt periculoși.

ANTONIU: Nu te teme de el Cesar; nu este primejdios; el este un nobil roman și bun cugetător.

CESAR: Aș fi voit să fie mai gras! — dar nu mă tem de dânsul: numele meu nu poate fi capabil de frică. Nu cunosc niciun om pe care aș voi să-l evit așa de îndată ca pe acest slăbănog de Cassius. El citește mult; este un mare observator și vede printre acțiunile oamenilor. Lui nu-i plac jocurile, ca ție, nu ascultă nicio muzică, râde foarte rar, și zâmbește într-un astfel de chip ca și cum și-ar râde de el însuși și și-ar disprețui spiritul său, când ar fi mișcat spre râs de vreun lucru; astfel de oameni când văd pe un altul mai înălțat decât dânsii nu sunt mulțumiți și sunt foarte periculoși, de aceea te înștiințez că este de temut mai mult decât mă tem; căci sunt totdeauna Cezar. Treci în dreapta mea; căci această ureche este surdă, și spune-mi drept ce gândești despre

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

22

And therefore are they very dangerous.

I rather tell thee what is to be fear'd

Than what I fear, for always I am Caesar.

Come on my right hand, for this ear is deaf,

And tell me truly what thou think'st of him.

Sennet. Exeunt CAESAR and his Train. CASCA stays behind.

CASCA: You pull'd me by the cloak; would you speak with me?

BRUTUS: Ay, Casca; tell us what hath chanc'd to-day,
That Caesar looks so sad.

CASCA: Why, you were with him, were you not?

BRUTUS: I should not then ask Casca what had chanc'd.

CASCA: Why, there was a crown offered him; and being offered him, he put it by with the back of his hand, thus; and then the people fell a-shouting.

BRUTUS: What was the second noise for?

CASCA: Why, for that too.

dânsul.

Cesar iese cu suita sa afară de Casca

CASCA: M-ai ținut de haină; vrei să-mi vorbești?

BRUTUS: Da Casca, spune-ne ce s-a întâmplat astăzi, căci Cesar se uită trist?

CASCA: Pentru ce? Ai fost în suită. Nu e așa?

BRUTUS: N-am fost, căci atunci nu te-aș mai întreba ce s-a întâmplat.

CASCA: Iată ce: 'I s-a oferit o coroană pe care a respins-o cu dosul mâinii: atunci poporul a făcut o aclamațiune.

BRUTUS: Ce era al doilea zgomot?

CASCA: Tot același.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

23

CASSIUS: They shouted thrice: what was the last cry for?

CASCA: Why, for that too.

BRUTUS: Was the crown offered him thrice?

CASCA: Ay, marry, was't, and he put it by thrice, every time gentler than other, and at every putting-by mine honest neighbours shouted.

CASSIUS: Who offered him the crown?

CASCA: Why, Antony.

BRUTUS: Tell us the manner of it, gentle Casca.

CASCA: I can as well be hanged as tell the manner of it: it was mere foolery; I did not mark it. I saw Mark Antony offer him a crown; yet 'twas not a crown neither, 'twas one of these coronets; and, as I told you, he put it by once; but, for all that, to my thinking, he would fain have had it. Then he offered it to him again; then he put it by again; but, to my thinking, he was very loath to lay his fingers off it. And then he offered it the third time; he put it the third time by: and still as he refused it the rabblement hooted and clapped their chapped hands, and

CASSIUS: Au aclamat de trei ori, pentru ce a fost cea din urmă?

CASCA: Tot pentru aceasta.

BRUTUS: Ce, de trei ori i-a fost oferită Coroana?

CASCA: Negreșit; și de trei ori a respins-o; dar de fiecare dată a respins-o mai ușor decât pe celelalte precedente, și la fiecare respingere, oneștii mei vecini aclamau.

CASSIUS: Cine i-a oferit coroana?

CASCA: Cine alt, decât Antoniu!

BRUTUS: Spune-ne, scumpe Casca, în ce fel de manieră?

CASCA: Să mă spânzure cineva dacă pot spune! Era o curată nebunie; nici n-am băgat de seamă. Am văzut pe Marcu Antoniu că-i oferea o coroană însă nu era tocmai o coroană, ci o coroniță și după cum vă spusei, a respins-o o dată; dar cu toate acestea după cât gândesc se prefăcea; căci ar fi voit să o aibă apoi i s-a oferit a doua oară, atunci a respins-o iarăși, dar îi venea cu greu să-și depărteze degetele de dânsa și în fine i s-a oferit a treia oară și a respins-o iarăși; și la fiecare refuz poporul aplauda cu crăpatele lor mâini, își aruncau scufele de noapte muiate de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

24

threw up their sweaty night-caps, and uttered such a deal of stinking breath because Caesar refused the crown, that it had almost choked Caesar; for he swooned and fell down at it: and for mine own part, I durst not laugh, for fear of opening my lips and receiving the bad air.

CASSIUS: But soft, I pray you: what! did Caesar swoon?

CASCA: He fell down in the market-place, and foamed at mouth, and was speechless.

BRUTUS: 'Tis very like: he hath the falling sickness.

CASSIUS: No, Caesar hath it not; but you, and I, And honest Casca, we have the falling sickness.

CASCA: I know not what you mean by that; but, I am sure, Caesar fell down. If the tag-rag people did not clap him and hiss him, according as he pleased and displeased them, as they use to do the players in the theatre, I am no true man.

BRUTUS: What said he, when he came unto himself?

CASCA: Marry, before he fell down, when he perceiv'd the

nădușeală, și fiindcă Cesar refuza coroana ei exalau un astfel de miros puturos încât Cesar înăbușit leșină și căzu. Nu îndrăznii să râd temându-mă că deschizând gura voi înghiți aerul acela stricat.

CASSIUS: Dar te rog, ce! Cesar a leșinat?

CASCA: A căzut în piața publică cu gura numai spumă și fără glas.

BRUTUS: Aceasta nu mă surprinde el a căzut de excesul boalei de care suferea.

CASSIUS: Nu, numai Cesar a căzut dar și tu și eu și chiar onestul Casca am căzut bolnavi.

CASCA: Nu știu ce înțelegi prin aceasta; dar sunt sigur că Cesar a căzut. Dacă această canalie de popor nu l-ar fi aplaudat ei l-ar fi fluierat după cum le place sau le displace ceea ce fac cu actori în teatru, ceea ce nu probează un adevărat om.

BRUTUS: Ce zise el când își reveni în sine?

CASCA: Într-adevăr, mai nainte de a cădea, când văzu că

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

25

common herd was glad he refused the crown, he plucked me ope his doublet and offered them his throat to cut. An I had been a man of any occupation, if I would not have taken him at a word, I would I might go to hell among the rogues. And so he fell. When he came to himself again, he said, if he had done or said any thing amiss, he desired their worships to think it was his infirmity. Three or four wenches, where I stood, cried 'Alas! good soul!' and forgave him with all their hearts: but there's no heed to be taken of them; if Caesar had stabbed their mothers, they would have done no less.

BRUTUS: And after that, he came, thus sad, away?

CASCA: Ay.

CASSIUS: Did Cicero say any thing?

CASCA: Ay, he spoke Greek.

CASSIUS: To what effect?

CASCA: Nay, an I tell you that, I'll ne'er look you i' the face again; but those that understood him smiled at one another and shook their heads; but, for mine own part, it was Greek to me.

grămada de popor era mulțumită că refuză coroana, își desfăcu haina și le oferi gâtul să-l taie; dacă aş fi fost un om fără ocupațiune, l-aş fi luat pe cuvânt și aş fi voit să merg în iad dinpreună cu acei sclerați, și astfel ar fi căzut. Când însă își reveni în sine zise că dacă el a făcut sau a zis vreun lucru necuviincios, dorește a ruga pe onorabili asistenți a crede că aceasta este din cauza slăbiciunii lui. Trei sau patru creaturi de prin prejurul meu, strigară, <Ce bun suflet.> Și îl iertară din toată inima; dar el nu făcu mare atențiune; dacă Cesar ar fi omorât pe mamele lor ei n-ar fi făcut mai puțin.

BRUTUS: Și după aceasta el plecă tot trist?

CASCA: Da.

CASSIUS: Cicerone a zis ceva?

CASCA: Da, dar a vorbit Grecește.

CASSIUS: Cu ce scop?

CASCA: Dacă-ți voi spune, nu voi mai putea să mă uit în față-ți! Dar acei care l-au înțeles zâmbeau unii la alții și dau din capete. Căci pentru mine era într-adevăr grecește; pot să mai

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

26

I could tell you more news too; Marullus and Flavius, for pulling scarfs off Caesar's images, are put to silence. Fare you well. There was more foolery yet, if I could remember it.

CASSIUS: Will you sup with me to-night, Casca?

CASCA: No, I am promised forth.

CASSIUS: Will you dine with me to-morrow?

CASCA: Ay, if I be alive and your mind hold, and your dinner worth the eating.

CASSIUS: Good; I will expect you.

CASCA: Do so. Farewell, both.

Exit

BRUTUS: What a blunt fellow is this grown to be!
He was quick mettle when he went to school.

CASSIUS: So is he now in execution
Of any bold or noble enterprise,
However he puts on this tardy form.
This rudeness is a sauce to his good wit,

spun încă mai multe nuvele. Marullus și Flaviu, pentru că au luat eșarfele care împodobeau statuele lui Cezar li s-a poruncit, să tacă. Adio, au mai fost încă și alte mai multe nebunii, dacă pot să mi le amintesc.

CASSIUS: Voești să cinăm diseară împreună?

CASCA: Nu, fiindcă am promis într-altă parte.

CASSIUS: Dar mâine vrei să prânzim împreună?

CASCA: Da, dacă voi fi viu nu-ți vei schimba gândul și prânzul tău va avea nevoie de a fi mâncat.

CASSIUS: Bine; te voi aștepta.

CASCA: Așteaptă-mă: adio la amândoi.

Iese

BRUTUS: Ce om greoi cu cât îmbătrânește cu atât devine și mai greoi! Era ager când mergea la școală.

CASSIUS: Așa este acum, dar în executarea vreunei întreprinderi curajoase și nobile se dezbracă de această formă greoaie, această grosieritate este un fel de sos peste bunul său spirit care deșteaptă gustul și face a digera vorbele sale cu o mai

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

27

Which gives men stomach to digest his words
With better appetite.

BRUTUS: And so it is. For this time I will leave you:
To-morrow, if you please to speak with me,
I will come home to you; or, if you will,
Come home to me, and I will wait for you.

CASSIUS: I will do so: till then, think of the world.

Exit BRUTUS

Well, Brutus, thou art noble; yet, I see,
Thy honourable metal may be wrought
From that it is dispos'd: therefore 'tis meet
That noble minds keep ever with their likes;
For who so firm that cannot be seduc'd?
Caesar doth bear me hard; but he loves Brutus:
If I were Brutus now and he were Cassius
He should not humour me. I will this night,
In several hands, in at his windows throw,
As if they came from several citizens,

bună poftă.

BRUTUS: Într-adevăr așa este. Te părăsesc. Măine dacă voești
să vorbim, voi veni la tine sau dacă voești să vii la mine te voi
aștepta.

CASSIUS: Voi veni: — Până atunci însă gândește-te la lume.

Brutus iese

Da, Brutus tu ești nobil; văd onorabilul metal din care ești
format; poate că el e lucrat într-un alt sens. Acest nobil spirit se
asociază lesne cu cei asemenea lui; căci cine poate fi atât de fericit
încât să nu poată fi înșelat? Cesar abia mă suferă, dar el iubește
pe Brutus și dacă eu aș fi Brutus și el Cassius Cesar n-ar putea
să-mi moaie caracterul; într-această noapte voi arunca pe
ferestrele lui Brutus, bilete făcute ca de niște mâini diferite ca și
cum ar veni de la diferiți cetățeni, spuindu-și toți opiniunea ce
au Romanii despre numele său, toate conținând într-un chip
obscur ambițiunea ce are Cesar: și după aceasta Cesar să se mai

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

Writings all tending to the great opinion
That Rome holds of his name; wherein obscurely
Caesar's ambition shall be glanced at:
And after this let Caesar seat him sure;
For we will shake him, or worse days endure.
Exit

28

poată ținea tare; căci îl vom zgudui, sau ce este și mai rău îl vom
face să îndure zile negre

Iese

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

29

SCENE III.

The same. A street.

Thunder and lightning. Enter, from opposite sides, CASCA, with his sword drawn, and CICERO

CICERO: Good even, Casca: brought you Caesar home?
Why are you breathless? and why stare you so?

CASCA: Are not you mov'd, when all the sway of earth
Shakes like a thing unfirm? O Cicero!
I have seen tempests, when the scolding winds
Have riv'd the knotty oaks; and I have seen
The ambitious ocean swell and rage and foam,
To be exalted with the threat'ning clouds:
But never till to-night, never till now,
Did I go through a tempest dropping fire.
Either there is a civil strife in heaven,
Or else the world, too saucy with the gods,

SCENA III-a.

— Tot la Roma: (aceiași)

Tunete și fulgere de partea opusă; între Casca cu sabia scoasă și Ciceron de cealaltă parte.

CICERON: Bună seara Casca, ai dus pe Cesar acasă? Pentru ce ești astfel încât d-abia răsufli? Pentru ce-ți sunt privirile rătăcite?

CASCA: Nu ești mișcat când pământul se leagănă ca o mașină infirmă? O Ciceron! Am văzut furtuni când vânturile turbate sfâșiau coaja copacilor; am văzut ambiția oceanului umflându-se, iritându-se, spumând și înălțându-se până la nori, amenințându-i; dar niciodată până astă noapte, niciodată până acum n-am umblat printr-o furtună care să verse o ploaie de foc. Un rebel civil trebuie să fie în cer; sau că lumea prea insolentă către Zei a întărâtat mânia lor și ei le trimit distrugerea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

30

Incenses them to send destruction.

CICERO: Why, saw you any thing more wonderful?

CASCA: A common slave – you know him well by sight –

Held up his left hand, which did flame and burn

Like twenty torches join'd, and yet his hand,

Not sensible of fire, remain'd unscorch'd.

Besides, – I have not since put up my sword –

Against the Capitol I met a lion,

Who glar'd upon me, and went surly by,

Without annoying me; and there were drawn

Upon a heap a hundred ghastly women,

Transformed with their fear, who swore they saw

Men all in fire walk up and down the streets.

And yesterday the bird of night did sit,

Even at noon-day, upon the market-place,

Hooting and shrieking. When these prodigies

Do so conjointly meet, let not men say

'These are their reasons, they are natural';

CICERON: Ce, ai văzut vreun lucru îngrozitor?

CASCA: Un sclav ordinar – pe care-l cunoști foarte bine din vedere – și-a ridicat mâna stângă care s-a înflăcărat a ars și s-a luminat, ca douăzeci de torțe reunite; și încă mâna îi era nesimțitoare la foc fără a se vedea cea mai mică arsătură. Afară de aceasta nu apucasem să-mi pui sabia în teacă, și întâlnii lângă Capitol un leu care mă fixă, și trecu alături, fără să-mi facă niciun rău. Era o mulțime de vreo sută de femei care semănau cu umbre desfigurate de spaimă, ele jurau că au văzut oameni cu totul în flăcări ducându-se și venind pe strade; și ieri pasărea nopții s-a așezat chiar la amiază pe piața publică scoțând țipete ascuțite și sinistre. Când niște astfel de minuni urmează una după alta lumea să nu zică «Iată resonul ei, acestea sunt naturale! »; căci eu cred că aceste lucruri sunt prevestitoare amenințătoare pentru țara unde se arăt.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

31

For, I believe, they are portentous things
Unto the climate that they point upon.

CICERO: Indeed, it is a strange-disposed time:
But men may construe things after their fashion,
Clean from the purpose of the things themselves.
Comes Caesar to the Capitol to-morrow?

CASCA: He doth; for he did bid Antonius
Send word to you he would be there to-morrow.

CICERO: Good night then, Casca: this disturbed sky
Is not to walk in.

CASCA: Farewell, Cicero.

Exit CICERO

Enter CASSIUS

CASSIUS: Who's there?

CASCA: A Roman.

CASSIUS: Casca, by your voice.

CASCA: Your ear is good. Cassius, what night is this!

CASSIUS: A very pleasing night to honest men.

CICERON: Într-adevăr acest timp este rău dispus. Se prepară
stranii evenimente, însă oamenii interpretează lucrurile după
ideile lor și-ntr-un sens cu totul altul de aceea ce însemnează
ele. Cezar va veni mâine la Capitol?

CASCA: Va veni, căci a însărcinat pe Antoniu de a-ți comunica
că va veni mâine.

CICERON: Noapte bună dar, Casca, cerul fiind turburat nu
trebuie a se preumbla cineva afară.

CASCA: Adio Ciceron.

Cicerone iese

Intră Cassius

CASSIUS: Cine este acolo?

CASCA: Un Roman.

CASSIUS: Te-am recunoscut, Casca, după voce.

CASCA: Ai bun auz. Cassius, ce fel de noapte este aceasta!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

32

CASCA: Who ever knew the heavens menace so?

CASSIUS: Those that have known the earth so full of faults.
For my part, I have walk'd about the streets,
Submitting me unto the perilous night,
And, thus unbraced, Casca, as you see,
Have bar'd my bosom to the thunder-stone;
And, when the cross blue lightning seem'd to open
The breast of heaven, I did present myself
Even in the aim and very flash of it.

CASCA: But wherefore did you so much tempt the heavens?
It is the part of men to fear and tremble,
When the most mighty gods by tokens send
Such dreadful heralds to astonish us.

CASSIUS: You are dull, Casca, and those sparks of life
That should be in a Roman you do want,
Or else you use not. You look pale, and gaze,
And put on fear, and cast yourself in wonder,

CASCA: Cine a mai văzut vreodată cerurile așa de amenințătoare?

CASSIUS: Cei ce au văzut lumea așa plină de crime. Cât despre mine, m-am preumblat pe strade, expunându-mă acestei nopți periculoase, și astfel am îmbrățișat pe Casca, după cum vezi și cu pieptul desfăcut către pietre și tunet; și când albastrul fulger părea că-și deschide sânul cerului mă îndreptam în direcțiunea aceea înflăcărată.

CASCA: Dar pentru ce ispitești așa de mult cerul? Oamenilor trebuie să le fie frică și să tremure când atotputernici zei prin astfel de semne, ne trimit pe teribili lor heralzi ca să ne înspăimânte.

CASSIUS: Ești trist, Casca: și aceste scânteii de viață care ar trebui să fie într-un Roman îți lipsesc sau nu uzezi de dânsle. Pari palid și înspăimântat, și te minunezi văzând această stranie nerăbdare a cerurilor, dar observat-ai adevărata cauză,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

33

To see the strange impatience of the heavens;
But if you would consider the true cause
Why all these fires, why all these gliding ghosts,
Why birds and beasts, from quality and kind;
Why old men, fools and children calculate;
Why all these things change from their ordinance,
Their natures, and pre-formed faculties,
To monstrous quality, why, you shall find
That heaven hath infus'd them with these spirits
To make them instruments of fear and warning
Unto some monstrous state.
Now could I, Casca, name to thee a man
Most like this dreadful night,
That thunders, lightens, opens graves, and roars
As doth the lion in the Capitol,
A man no mightier than thyself or me
In personal action, yet prodigious grown
And fearful as these strange eruptions are.

și pentru ce aceste focuri, și toate aceste fantasme, aceste pasări și animale își părăsesc instinctele și calitățile speciei; acești bătrâni și acești tineri profetisează, pentru ce toate aceste lucruri se schimbă și ies din ordinea lor naturală și din facultățile lor; pentru ce în fine toate aceste lucruri sau calități monstruoase, pentru ce cerul nu le-a dat aceste noi instincte decât numai pentru a le face instrumente de groază, și a ne înștiința de vreo monstruoasă schimbare în Stat. Acum Casca, pot să-ți numesc un om întocmai ca această îngrozitoare noapte, care tună și fulgeră, deschide mormintele și mugește ca leul din Capitol, — un om care nu este mai puternic decât tine și mine prin forța lui personală, și care cu toate acestea a devenit atât de minunat și de îngrozitor întocmai ca aceste stranii erupțiuni.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

34

CASCA: 'Tis Caesar that you mean; is it not, Cassius?

CASSIUS: Let it be who it is: for Romans now
Have thews and limbs like to their ancestors;
But, woe the while! our fathers' minds are dead,
And we are govern'd with our mothers' spirits;
Our yoke and sufferance show us womanish.

CASCA: Indeed, they say the senators tomorrow
Mean to establish Caesar as a king;
And he shall wear his crown by sea and land,
In every place, save here in Italy.

CASSIUS: I know where I will wear this dagger then;
Cassius from bondage will deliver Cassius:
Therein, ye gods, you make the weak most strong;
Therein, ye gods, you tyrants do defeat:
Nor stony tower, nor walls of beaten brass,
Nor airless dungeon, nor strong links of iron,
Can be retentive to the strength of spirit;
But life, being weary of these worldly bars,

CASCA: Vorbești de Cesar; nu este așa, Cassius?

CASSIUS: Oricine ar fi, nu mă tem: căci Romanii de astăzi, au
brațe nervoase și membre solide întocmai ca ale străbunilor
lor; dar nenorocire nouă, spiritele părinților noștri sunt
moarte, și noi suntem guvernați de spiritele mamelor noastre:
jugul și suferința ne dovedește că suntem afemeiați.

CASCA: Într-adevăr, se zice că senatorii mâine s-au hotărât de
a stabili pe Cezar Rege; și el va purta Coroana peste mări și
peste pământ în tot locul afară de aici în Italia.

CASSIUS: Atunci voi ști unde să port acest pumnal, Cassius
va libera pe Cassius din lanțuri: Acum o zei! Dați forța celui
slab. Acum o zei! desființați, distrugeți pe tirani; nici turnurile
de piatră nici zidurile de bronz bătut; nici temnițele lipsite de
aer, nici tarile legături de fier, nu pot restrânge puterea
spiritului. Dar viața fiind obosită de aceste legături lumești, nu
este lipsită niciodată de puterea de a se libera. Dacă știu
aceasta, toată lumea trebuie să știe că partea tiraniei pe care o

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

35

Never lacks power to dismiss itself.
If I know this, know all the world besides,
That part of tyranny that I do bear
I can shake off at pleasure.

Thunder still

CASCA: So can I:

So every bondman in his own hand bears
The power to cancel his captivity.

CASSIUS: And why should Caesar be a tyrant then?

Poor man! I know he would not be a wolf
But that he sees the Romans are but sheep;
He were no lion were not Romans hinds.
Those that with haste will make a mighty fire
Begin it with weak straws; what trash is Rome,
What rubbish, and what offal, when it serves
For the base matter to illuminate
So vile a thing as Caesar! But, O grief!
Where hast thou led me? I, perhaps, speak this

sufăr, pot după plăcere să o arunc departe de mine.

Tună încă

CASCA: Pot și eu asemenea: Astfel tot robul poartă în mâna
sa puterea de a nimici sclavia.

CASSIUS: Și pentru ce Cesar ar fi un tiran? Sărmane om! Știu
că n-ar putea fi un lup dacă ar vedea că Romanii nu sunt decât
niște oi: nici ar putea fi leu dacă Romanii n-ar fi decât niște
ciute, Acei care voesc să aprindă repede un foc puternic încep
a-l face cu fire de paie slabe. Ce grămadă de murdării este
Roma, ca să procure slabul ei element flacării care luminează
o ființă atât de mizerabilă ca Cesar! Dar, o durere!, unde m-ai
împins, poate că vorbesc unui sclav de bună voie; și atunci știu
ce răspuns pot avea; dar sunt armat și primejdiile-mi sunt
indiferente.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

36

Before a willing bondman; then I know
My answer must be made: but I am arm'd,
And dangers are to me indifferent.

CASCA: You speak to Casca, and to such a man
That is no fleering tell-tale. Hold, my hand:
Be factious for redress of all these griefs,
And I will set this foot of mine as far
As who goes furthest.

CASSIUS: There's a bargain made.
Now know you, Casca, I have mov'd already
Some certain of the noblest-minded Romans
To undergo with me an enterprise
Of honourable-dangerous consequence;
And I do know by this they stay for me
In Pompey's porch: for now, this fearful night,
There is no stir or walking in the streets;
And the complexion of the element
In favour's like the work we have in hand,

CASCA: Tu vorbești lui Casca și unui om care nu este nici neinteligent nici fabricant de basme. Dă-mi mâna! Formează o partidă pentru a îndrepta toate aceste rele, și-mi voi pune piciorul atât de departe, ca cel ce va merge mai nainte.

CASSIUS: Învoirea este făcută. Acum află, Casca, că am dispus pe câteva inimi din cele mai nobile din Roma a încerca cu mine o întreprindere plină de primejdii și de onoare, știu că ei mă așteaptă sub porticul lui Pompei, căci într-această noapte îngrozitoare nu se poate nici să iasă nici să umble cineva pe strade. Și vederea elementelor ca și un lucru pe care-l prepară mâinile noastre, este sângeros, înflăcărat și teribil.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

37

Most bloody, fiery, and most terrible.

CASCA: Stand close awhile, for here comes one in haste.

CASSIUS: 'Tis Cinna; I do know him by his gait:
He is a friend.

Enter CINNA

Cinna, where haste you so?

CINNA: To find out you. Who's that? Metellus Cimber?

CASSIUS: No, it is Casca; one incorporate
To our attempts. Am I not stay'd for, Cinna?

CINNA: I am glad on't. What a fearful night is this!
There's two or three of us have seen strange sights.

CASSIUS: Am I not stay'd for? Tell me.

CINNA: Yes, you are.

O Cassius! if you could

But win the noble Brutus to our party —

CASSIUS: Be you content. Good Cinna, take this paper,
And look you lay it in the praetor's chair,

CASCA: Să ne dăm la o parte, căci vine cineva cu mare grabă.

CASSIUS: Este Cinna îl cunoasc după umblet; este un amic.

Cinna intră

Cinna unde alergi? astfel?

CINNA: Ca să te gădesc. Cine este acolo? Metellus Cimber?

CASSIUS: Nu! Este Casca, unul din asociați. Eram așteptat, Cinna?

CINNA: Sunt mulțumit. Ce noapte îngrozitoare! Doi sau trei dintre ai noștri au avut stranii vedenii.

CASSIUS: Spune-mi nu mă așteptau?

CINNA: Da, te așteptau, o Cassius, dacă ai putea să tragi în partea noastră pe nobilul Brutus.

CASSIUS: Fii mulțumit, bunule Cinna, ia această hârtie și bagă de seamă a o așeza în jețul pretorului, unde Brutus

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

38

Where Brutus may but find it; and throw this
In at his window; set this up with wax
Upon old Brutus' statue: all this done,
Repair to Pompey's porch, where you shall find us.
Is Decius, Brutus and Trebonius there?

CINNA: All but Metellus Cimber; and he's gone
To seek you at your house. Well, I will hie,
And so bestow these papers as you bade me.

CASSIUS: That done, repair to Pompey's theatre.

Exit CINNA

Come, Casca, you and I will yet ere day
See Brutus at his house: three parts of him
Is ours already, and the man entire
Upon the next encounter yields him ours.

CASCA: O! he sits high in all the people's hearts:
And that which would appear offence in us,
His countenance, like richest alchemy,
Will change to virtue and to worthiness.

trebuie să o găsească; și aruncă pe aceasta pe fereastra lui,
lipește pe aceasta cu ceară de statuia bătrânului Brutus, după
ce vei sfârși du-te la porticul lui Pompei, unde ne vei găsi pe
toți. Decius, Brutus și Trebonius sunt și ei?

CINNA: Toți afară de Metellus Cimber, el a plecat să te caute
acasă. Bine, mă voi grăbi a împărți hârtiile după cum mi-ai zis.

CASSIUS: După ce vei isprăvi, vino la teatrul lui Pompei.

Cinna iese

Vin, Casca, vom pleca înainte de a se face ziuă, ca să
vedem pe Brutus acasă, trei părți dintr-însul sunt ale noastre;
—încă o silință și el va fi cu totul al nostru.

CASCA: O! Brutus este sus pus în inima poporului, ceea ce ne
pare o crimă! Lucrarea lui împreună va fi ca cea mai bogată
alchimie, și o va transforma în merit și în virtute.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

39

CASSIUS: Him and his worth and our great need of him
You have right well conceited. Let us go,
For it is after midnight; and ere day
We will awake him and be sure of him.
Exeunt

CASSIUS: Ai o justă idee de Brutus și avem mare nevoie de
dânsul, bine ai judecat. Să plecăm căci a trecut miezul nopții,
și înainte de-a se face ziuă trebuie să-l sculăm să fim siguri
despre el.
Ei ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

40

ACT II

SCENE I.

Rome. BRUTUS' s Orchard.

Enter BRUTUS

BRUTUS: What, Lucius, ho!

I cannot, by the progress of the stars,

Give guess how near to day. Lucius, I say!

I would it were my fault to sleep so soundly.

When, Lucius, when! Awake, I say! what, Lucius!

Enter LUCIUS

LUCIUS: Call'd you, my lord?

BRUTUS: Get me a taper in my study, Lucius:

When it is lighted, come and call me here.

LUCIUS: I will, my lord.

Exit

BRUTUS: It must be by his death: and, for my part,

ACTUL II

SCENA I.

Roma; grădina lui Brutus.

Brutus intră.

BRUTUS: Lucius! Nu pot să ghicesc după răsăritul stelelor, dacă ziua este aproape. Lucius! Aș voi ca să fie o greșală a mea, am dormit atât de greu. Lucius să mergem! Deșteaptă-te Lucius. Ce, Lucius!

Lucius intră.

LUCIUS: M-ai chemat stăpâne?

BRUTUS: Lucius, du o lampă în bibliotecă și vestește-mă când va fi aprinsă.

LUCIUS: Îndată, stăpâne.

Iese

BRUTUS: Asta trebuie să se facă prin moartea sa. Cât despre

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

I know no personal cause to spurn at him.
But for the general. He would be crown'd:
How that might change his nature, there's the question:
It is the bright day that brings forth the adder;
And that craves wary walking. Crown him? – that!
And then, I grant, we put a sting in him,
That at his will he may do danger with.
The abuse of greatness is when it disjoins,
Remorse from power; and, to speak truth of Caesar,
I have not known when his affections sway'd
More than his reason. But 'tis a common proof,
That lowliness is young ambition's ladder,
Whereto the climber-upward turns his face;
But when he once attains the upmost round,
He then unto the ladder turns his back,
Looks in the clouds, scorning the base degrees
By which he did ascend. So Caesar may:
Then, lest he may, prevent. And, since the quarrel

41

mine n-am niciun motiv personal de-al ataca decât numai din cauza publică. Voeste să fie încoronat! Până la ce grad acest fapt ar putea să-i schimbe natura? Asta este întrebarea.

Căldura arzătoare a zilei, face să iasă șarpele și ne înștiințează a umbla cu băgare de seamă. – Coroana! Da, ea este. – Atunci îl vom arma cu o sulită de care se va servi după plăcere, întrebuițând-o într-un chip primejdios. Abusul mării este atunci, când ea desparte remușcarea de putere, și ca să spui adevărul despre Cesar, n-am văzut ca pasiunile sale să aibă mai multă putere ca buna chibzuință; acesta este adevărul dobândit prin experiență; că: omul umilit și sfiicios este scara tinerilor ambiționi pe care se urcă, dar îndată se ajunge la treapta cea mai înaltă, ambițiosul își întoarce spatele și se uită în nori, disprețuind mizerabilele trepte pe care s-a urcat. Iată ce poate face Cesar; dar ca să nu poată, trebuie să preîntâmpinăm lucrul. Ceea ce este el astăzi nu dă niciun pretext de a-l ataca, dar mărimdu-se se va da neapărat la tot felul de excese. Iată sub ce formă trebuie să privim chestiunea. Să-l

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

42

Will bear no colour for the thing he is,
Fashion it thus: that what he is, augmented,
Would run to these and these extremities;
And therefore think him as a serpent's egg
Which, hatch'd, would, as his kind, grow mischievous,
And kill him in the shell.

Re-enter LUCIUS

LUCIUS: The taper burneth in your closet, sir.
Searching the window for a flint, I found
This paper, thus seal'd up; and I am sure
It did not lie there when I went to bed.

BRUTUS: Get you to bed again; it is not day.
Is not to-morrow, boy, the Ides of March?

LUCIUS: I know not, sir.

BRUTUS: Look in the calendar, and bring me word.

LUCIUS: I will, sir.

Exit

BRUTUS: The exhalations whizzing in the air

privim ca pe oul șarpelui, care odată clocit, devine periculos,
prin instinctul speciei sale, și trebuie să-l strivim chiar în coaja
lui.

Lucius se reîntoarce.

LUCIUS: Lampa este aprinsă, stăpâne. Însă căutând o cremene
pe fereastră, am găsit această hârtie pecetluită și sunt sigur că
aseară când m-am dus să mă culc nu era.

BRUTUS: Întoarce-te la patul tău, încă nu e ziuă. Măine nu sunt
Idele lui Martie?

LUCIUS: Nu știu, stăpâne.

BRUTUS: Consultă calendarul și vino de-mi spune.

LUCIUS: Îndată, stăpâne.

Iese

BRUTUS: Aburi care suflă prin aer dau atâta lumină încât pot

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

43

Give so much light that I may read by them.

Opens the letter

'Brutus, thou sleep'st: awake, and see thyself.

Shall Rome, & c. Speak, strike, redress!

Brutus, thou sleep'st: awake!'

Such instigations have been often dropp'd

Where I have took them up.

'Shall Rome, & c.' Thus must I piece it out:

Shall Rome stand under one man's awe? What, Rome?

My ancestors did from the streets of Rome

The Tarquin drive, when he was call'd a king.

'Speak, strike, redress!' Am I entreated

To speak and strike? O Rome, I make thee promise;

If the redress will follow, thou receivest

Thy full petition at the hand of Brutus!

Re-enter LUCIUS

LUCIUS: Sir, March is wasted fourteen days.

Knocking within

citi la lumina lor.

Deschide scrisoarea și citește

<Brutus, tu dormi: deșteaptă-te și uită-te la tine. Roma va fi, etc.

Vorbește, lovește, tămăduiește!><Brutus, dormi: deșteaptă-te!>

Am găsit adesea asemenea ațâțări în drumul meu. **Roma va fi**

silită să stea în spaimă și smerită sub un om. Ce, Romo,

străbunii mei goniră din stradele Romei pe Tarquiniu care

purta numele de Rege! **Vorbește, lovește, mântuiește!** Ce! pe

mine mă invită a vorbi și a lovi? O, Romo! ți-am promis: dacă

este cu putință de a te restabili în drepturile tale, vei avea în

mâna lui Brutus aceea ce tu ceri...

Lucius reintră

LUCIUS: Stăpâne, a patru-spre-zecea zi din Martie a expirat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

44

BRUTUS: 'Tis good. Go to the gate: somebody knocks.

Exit LUCIUS

Since Cassius first did whet me against Caesar,
I have not slept.

Between the acting of a dreadful thing
And the first motion, all the interim is
Like a phantasma, or a hideous dream:
The genius and the mortal instruments
Are then in council; and the state of man,
Like to a little kingdom, suffers then
The nature of an insurrection.

Re-enter LUCIUS

LUCIUS: Sir, 'tis your brother Cassius at the door,
Who doth desire to see you.

BRUTUS: Is he alone?

LUCIUS: No, sir, there are more with him.

BRUTUS: Do you know them?

LUCIUS: No, sir; their hats are pluck'd about their ears,

BRUTUS: Foarte bine. Du-te la ușă: bate cineva.

Lucius iese

De când Cassius m-a întărâtat contra lui Cesar, n-am dormit;
între executarea unei fapte teribile și prima mișcare tot timpul
îmi este ca un vis fantastic și hidos. Geniul și mortalele
instrumente, sunt în consiliu: și natura omenească, încearcă, ca
un mic regat, un fel de insurecțiune.

Reintră Lucius

LUCIUS: Stăpâne, fratele vostru Cassius este la ușă și dorește
a vă vedea.

BRUTUS: Este singur?

LUCIUS: Nu, stăpâne, sunt mai mulți cu dânsul.

BRUTUS: Îi cunoști?

LUCIUS: Nu, stăpâne, căci sunt cu pălăriile îndesate pe urechi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

And half their faces buried in their cloaks,
That by no means I may discover them
By any mark of favour.

BRUTUS: Let 'em enter.

Exit LUCIUS

They are the faction. O conspiracy!
Sham'st thou to show thy dangerous brow by night,
When evils are most free? O! then by day
Where wilt thou find a cavern dark enough
To mask thy monstrous visage? Seek none, conspiracy;
Hide it in smiles and affability:
For if thou path, thy native semblance on,
Not Erebus itself were dim enough
To hide thee from prevention.

*Enter the conspirators, CASSIUS, CASCA, DECIUS, CINNA,
METELLUS CIMBER, and TREBONIUS*

CASSIUS: I think we are too bold upon your rest:
Good morrow, Brutus; do we trouble you?

45

și fețele pe jumătate ascunse în haine, astfel că prin niciun
mijloc nu pot să-i descopăr.

BRUTUS: Zi-le să intre.

Lucius iese

Sunt dintre conjurați. O conspirațiune! Ți-e rușine să-ți arăți
fruntea sinistră în noapte, la ceasul când relele sunt mai libere?
O, atunci ziua unde vei găsi o peșteră atât de întunecoasă, ca
să-ți mascheze monstruosul obraz? Nu mai căuta, o
conspirațiune! a te ascunde sub zâmbiri și afabilitate: căci nici
chiar Erebus nu este atât de întunecos spre a te ascunde de
bănuială.

Cassius, Casca, Decius, Cinna, Metellus Cimber și Trebonius intră

CASSIUS: Cred că am fost prea îndrăzneți de a-ți turbura
odihna. Bună dimineața Brutus, te-am supărat?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

46

BRUTUS: I have been up this hour, awake all night.

Know I these men that come along with you?

CASSIUS: Yes, every man of them; and no man here

But honours you; and every one doth wish

You had but that opinion of yourself

Which every noble Roman bears of you.

This is Trebonius.

BRUTUS: He is welcome hither.

CASSIUS: This, Decius Brutus.

BRUTUS: He is welcome too.

CASSIUS: This, Casca; this, Cinna;

And this, Metellus Cimber.

BRUTUS: They are all welcome.

What watchful cares do interpose themselves

Betwixt your eyes and night?

CASSIUS: Shall I entreat a word?

BRUTUS and CASSIUS whisper

DECIUS: Here lies the east: doth not the day break here?

BRUTUS: Sunt sculat de un ceas; am fost deștept toată noaptea.

Îmi sunt cunoscuți acești oameni cu care vii?

CASSIUS: Da, fiecare dintre dâșii și toți te onorează și au o

aceiași opinie de tine pe care o au toți nobilii Romani.

Acesta este Trebonius.

BRUTUS: Fie bine venit.

CASSIUS: Acesta este Decius Brutus.

BRUTUS: Asemenea este bine venit.

CASSIUS: Acesta este Casca, acesta este Cinna și acesta este

Metellus Cimber.

BRUTUS: Toți sunt bine veniți.

Ce griji vigilente s-au interpus între ochii voștri și repaosul

noptii.

CASSIUS: Pot să-ți spun un cuvânt?

Ei își vorbesc încet

DECIUS: Acolo este răsăritul. Nu se face ziuă din partea aceea?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

47

CASCA: No.

CINNA: O! pardon, sir, it doth; and yon gray lines
That fret the clouds are messengers of day.

CASCA: You shall confess that you are both deceiv'd.
Here, as I point my sword, the sun arises;
Which is a great way growing on the south,
Weighing the youthful season of the year.
Some two months hence up higher toward the north
He first presents his fire; and the high east
Stands, as the Capitol, directly here.

BRUTUS: Give me your hands all over, one by one.

CASSIUS: And let us swear our resolution.

BRUTUS: No, not an oath: if not the face of men.
The sufferance of our souls, the time's abuse,
If these be motives weak, break off betimes,
And every man hence to his idle bed;
So let high-sighted tyranny range on,
Till each man drop by lottery. But if these,

CASCA: Nu.

CINNA: O, iertare, este ziuă. — Și acele linii cenușii care
străbat norii, sunt vestitorii zilei.

CASCA: Trebuie să mărturisiți că vă înșelați amândoi: Din
dreptul acela către care îmi îndreptez sabia răsare soarele
plecând spre sud, ridicând cu sine tânărul timp al anului. Cam
peste două luni înaintând spre nord își va arunca de acolo
primele focuri, și răsăritul de vară este la Capitol, drept acolo.

BRUTUS: Dați-mi mâna toți unul după altul.

CASSIUS: Și să jurăm a îndeplini hotărârea noastră.

BRUTUS: Nu, nu trebuie niciun jurământ! Dacă suferința nu
este descrisă pe fețele oamenilor și în sufletele noastre, și abuzul
timpului sunt numai niște slabe motive, să rupem îndată și
fiecare din noi să se reîntoarcă la patu-i leneș. Să lăsăm tirania
cu un ochi mândru să înainteze liberă, până când soarta fiecărui
om va cădea ca o povară asupra-i. Dar, după cât sunt de sigur,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

48

As I am sure they do, bear fire enough
To kindle cowards and to steel with valour
The melting spirits of women, then, countrymen,
What need we any spur but our own cause,
To prick us to redress? what other bond
Than secret Romans, that have spoke the word
And will not palter? and what other oath
Than honesty to honesty engag'd,
That this shall be, or we will fall for it?
Swear priests and cowards and men cautelous,
Old feeble carrions and such suffering souls
That welcome wrongs; unto bad causes swear
Such creatures as men doubt; but do not stain
The even virtue of our enterprise,
Nor th' insuppressive mettle of our spirits,
To think that or our cause or our performance
Did need an oath; when every drop of blood
That every Roman bears, and nobly bears,

aceste motive port în ele destul foc spre a putea înflăcăra pe cei mai lași și a face tare ca oțelul molatecul curaj al femeilor: atunci, compatrioți, atunci ce nevoie vom mai avea de vreo altă impulsune, decât propria noastră cauză ca să ne îndemne la restabilirea drepturilor noastre. Ce altă legătură decât aceste secret păzit de Romani cari și-au dat cuvântul și nu se vor sfii a-l îndeplini? Și ce alt jurământ decât onoarea angajată virtuții, că lucrul se va îndeplini sau că om peri pentru dânsul? Să jure preoți și lași și șireți, slabi bătrâni cu corpul descompus și sufletele slabe și corupte, destul de răbdători ca să primească injustiția cu o față senină: să jure în cauza strâmbă acele târâtoare creaturi, a căror credință este îndoioasă! Dar noi să nu pătam nici chiar virtutea întreprinderii noastre, nici neînfrânta constanță a curagiului nostru, gândind că cauza sau întreprinderea noastră are trebuință de vreun jurământ: pe când știm că fiecare picătură de sânge pe care orice Roman o poartă în nobilele sale vine ar merita numele bastardității, dacă o promisiune ieșită din gura sa, îi va viola cea mai mică parte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

49

Is guilty of a several infamy,
If he do break the smallest particle
Of any promise that hath pass'd from him.

CASSIUS: But what of Cicero? Shall we sound him?
I think he will stand very strong with us.

CASCA: Let us not leave him out.

CINNA: No, by no means.

METELLUS: O! let us have him; for his silver hairs
Will purchase us a good opinion
And buy men's voices to commend our deeds:
It shall be said his judgment rul'd our hands;
Our youths and wildness shall no whit appear,
But all be buried in his gravity.

BRUTUS: O! name him not: let us not break with him;
For he will never follow any thing
That other men begin.

CASSIUS: Then leave him out.

CASCA: Indeed he is not fit.

CASSIUS: Dar ce gândești de Ciceron? Nu ești de părere să-l
sondăm? Eu cred că el va ține cu noi.

CASCA: Să nu-l lăsăm pe dinafară.

CINNA: Nu, trebuie să ne ferim.

METELLUS: Da, trebuie să avem în partea noastră pe Ciceron.
Părul său alb ne va câștiga o bună opiniune a oamenilor: și va
face să vorbească o mulțime de voci laudând fapta noastră: se
va zice că înțelepciunea lui a dirijat brațele noastre, și tinerețea
și forța noastră va fi protegiată sub gravitatea sa.

BRUTUS: Nu-l numi; să nu ne deschidem inimele la dânsul:
căci el niciodată nu va intra într-o întreprindere începută de
alții.

CASSIUS: Să-l lăsăm dar la o parte.

CASCA: Într-adevăr el nu ne convine.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

50

DECIUS: Shall no man else be touch'd but only Caesar?

CASSIUS: Decius, well urg'd: I think it is not meet,
Mark Antony, so well beloved of Caesar,
Should outlive Caesar: we shall find of him
A shrewd contriver; and, you know, his means,
If he improve them, may well stretch so far
As to annoy us all; which to prevent,
Let Antony and Caesar fall together.

BRUTUS: Our course will seem too bloody, Caius Cassius,
To cut the head off and then hack the limbs,
Like wrath in death and envy afterwards;
For Antony is but a limb of Caesar.
Let us be sacrificers, but not butchers, Caius.
We all stand up against the spirit of Caesar;
And in the spirit of men there is no blood:
O! then that we then could come by Caesar's spirit,
And not dismember Caesar! But, alas!
Caesar must bleed for it. And, gentle friends,

DECIUS: Nu vom lovi pe nimenea altul decât pe Cezar?

CASSIUS: Întrebarea ta este dreaptă, Decius. După părerea mea cred că nu trebuie ca Marcu Antoniu, atât de iubit lui Cesar, să mai trăiască în urma lui. Vom găsi într-însul un fin inventator; și știți mijloacele sale când se va pune pe lucru, ele se vor putea întinde foarte departe pentru a ne strivi pe toți. Pentru ca să preîntâmpinăm acest pericol Antoniu și Cesar trebuie să cadă împreună.

BRUTUS: Atunci conduita noastră va apărea prea sângeroasă, Caiu Cassius. După ce vom doborî capul, să-i sfâșiem și membrele, am semăna cu niște gâze a căror furie nu se poate mulțumi numai cu moartea victimei lor: căci Antoniu nu este decât un membru al lui Cesar. Să fim dar numai sacrificatori iar nu și măcelari, Cassius! Noi ne răsculăm în contra spiritului lui Cesar, și în spiritul oamenilor nu este deloc sânge! Oh! Dacă ar fi cu puțință a omorî spiritul lui Cesar fără a-l atinge pe dânsul câtuși de puțin. Dar, trist lucru! Pentru aceasta trebuie ca sângele lui Cesar să se verse. Bunii mei amici, să-l omorâm cu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

Let's kill him boldly, but not wrathfully;
Let's carve him as a dish fit for the gods,
Not hew him as a carcass fit for hounds:
And let our hearts, as subtle masters do,
Stir up their servants to an act of rage,
And after seem to chide 'em. This shall make
Our purpose necessary and not envious;
Which so appearing to the common eyes,
We shall be call'd purgers, not murderers.
And, for Mark Antony, think not of him;
For he can do no more than Caesar's arm
When Caesar's head is off.

CASSIUS: Yet I fear him;

For in the engrafted love he bears to Caesar –

BRUTUS: Alas! good Cassius, do not think of him:

If he love Caesar, all that he can do

Is to himself, – take thought and die for Caesar:

And that were much he should; for he is given

51

demnitate, iar nu cu furie: să sacrificăm victima ca pe o bucată plăcută zeilor, în loc de a-l face bucățele ca pe un stârv vrednic de aruncat la câini. Inimile noastre să fie ca ale acelor stăpâni șireți care întărită pe servii lor la vreun act de violență, și se prefac apoi că-l pedepsesc. Atunci fapta noastră se va părea a fi într-adevăr împinsă de necesitate, iar nu din invidie și ură; și părând astfel în fața poporului, noi vom fi calificați de curățitori și îndreptători, iar nu de asasini. Cât despre Marcu Antoniu, nici că trebuie să ne mai gândim: el nu va putea nimic în contra noastră mai mult decât ca un braț al lui Cesar, când capul lui Cesar va fi doborât.

CASSIUS: Mie însă mi-e teamă, căci această dragoste care s-a înrădăcinat în inima lui pentru Cesar...

BRUTUS: Ei! Bunule Cassius, nu te gândi deloc la dânsul. Dacă iubește astăzi pe Cesar, tot ce va putea face nu-i va servi decât asupra lui însuși; și se va da la triste cugetări, și apoi a muri pentru Cesar: acesta va fi prea mult pentru dânsul, el care este

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

52

To sports, to wildness and much company.

TREBONIUS: There is no fear in him; let him not die:

For he will live, and laugh at this hereafter.

Clock strikes

BRUTUS: Peace! count the clock.

CASSIUS: The clock hath stricken three.

TREBONIUS: 'Tis time to part.

CASSIUS: But it is doubtful yet,

Whether Caesar will come forth to-day, or no;

For he is superstitious grown of late,

Quite from the main opinion he held once

Of fantasy, of dreams, and ceremonies.

It may be, these apparent prodigies,

The unaccustom'd terror of this night,

And the persuasion of his augurers,

May hold him from the Capitol to-day.

DECIUS: Never fear that: if he be so resolv'd,

I can o'ersway him; for he loves to hear

obicinuit cu jocurile, cu risipa și cu numeroasele societăți.

TREBONIUS: Nu este de temut: el nu va muri de mâinile noastre, ci-l vom afla trăind, și va râde îndată după aceasta.

Ceasornicul sună

BRUTUS: Tăcere! Să numărăm orele.

CASSIUS: A sunat trei.

TREBONIUS: Este timpul să ne despărțim.

CASSIUS: Dar este îndoios dacă Cesar va voi să iasă ori nu astăzi: căci decâtăva vreme a devenit superstițios: și a pierdut cu totul ferma credință ce avea odată în vise și prevestiri trase din sacrificii. Se poate ca aceste minuni de mare însemnătate, spaimile neobicinuite din noaptea aceasta, și asigurările augurilor să-l reție afară din Capitol.

DECIUS: Nu te teme. Dacă astfel îi va fi hotărârea, mă însărcinez de a i-o învinge. Căci lui îi plac poveștile, cum se

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

53

That unicorns may be betray'd with trees,
And bears with glasses, elephants with holes,
Lions with toils and men with flatterers;
But when I tell him he hates flatterers,
He says he does, being then most flattered.

Let me work;

For I can give his humour the true bent,
And I will bring him to the Capitol.

CASSIUS: Nay, we will all of us be there to fetch him.

BRUTUS: By the eighth hour: is that the uttermost?

CINNA: Be that the uttermost, and fail not then.

METELLUS: Caius Ligarius doth bear Caesar hard,
Who rated him for speaking well of Pompey:
I wonder none of you have thought of him.

BRUTUS: Now, good Metellus, go along by him:
He loves me well, and I have given him reasons;
Send him but hither, and I'll fashion him.

CASSIUS: The morning comes upon 's: we'll leave you,

prind Rinocerii prin mijlocul unor arbori care-i înșeală, urșii cu oglinzi, elefanții în gropi, leii cu niște pânze și oameni cu lingușiri. Dar când îi spui că el urăște pe lingușitori, îmi răspunde că într-adevăr îi urăște, și chiar atunci el cade în lingușire. Lăsați-vă pe mine: știu să-i întorc gustul după cum voi voi, și-l voi aduce la Capitol.

CASSIUS: Vom merge toți la dânsul să-l căutăm.

BRUTUS: La opt ore; atunci ne-am dat cuvântul?

CINNA: Astfel ne-a fost cel din urmă cuvânt nu vom lipsi!

METELLUS: Caius Ligarius nu poate suferi pe Cesar, căci i-a imputat cu amărăciune că a vorbit de bine pe Pompei. Mă mir cum niciunul nu v-ați gândit la dânsul.

BRUTUS: Du-te dar scumpe Metelus, du-te de-l găsește el îmi este atașat, și i-am dat prilej de a fi. Trimite-mi-l, voi ști să-l decid.

CASSIUS: Ne apucă ziua. Te lăsăm Brutus. Împrăștiati-vă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

54

Brutus.

And, friends, disperse yourselves; but all remember
What you have said, and show yourselves true Romans.

BRUTUS: Good gentlemen, look fresh and merrily;
Let not our looks put on our purposes,
But bear it as our Roman actors do,
With untir'd spirits and formal constancy:
And so good morrow to you every one.

Exeunt all but BRUTUS

Boy! Lucius! Fast asleep? It is no matter;
Enjoy the honey-heavy dew of slumber:
Thou hast no figures nor no fantasies,
Which busy care draws in the brains of men;
Therefore thou sleep'st so sound.

Enter PORTIA

PORTIA: Brutus, my lord!

BRUTUS: Portia, what mean you? Wherefore rise you now?
It is not for your health thus to commit

amici. Aduceți-vă aminte toți de ceea ce ați hotărât, și dovediți
că sunteți adevărați Romani!

BRUTUS: Bunii mei amici, arătați-vă răzători și veseli, astfel ca
privirile noastre să nu ne trădeze proiectele, să ne prefacem
figurile ca actorii Romei, cu un spirit liber și liniștit să ne
înfățișăm.

Acum vă poftesc la toți bună ziua.

Toți ies afară de Brutus

Băiete! Lucius! El doarme dus. Într-adevăr! Gustă binefacerile
dulcei mieri a somnului. Tu n-ai în capul tău imagini ori
fantome pe care neliniștea activă le întipărește în mintea
oamenilor: dormi dar un somn liniștit.

Portia intră

PORTIA: Brutus stăpâne!

BRUTUS: Portia, ce scop ai, pentru ce te scoli la această oră. Nu
este bine pentru sănătatea ta de-a te expune astfel în aerul umed

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

55

Your weak condition to the raw cold morning.

PORTIA: Nor for yours neither. You've ungently, Brutus,
Stole from my bed; and yesternight at supper
You suddenly arose, and walk'd about,
Musing and sighing, with your arms across,
And when I ask'd you what the matter was,
You stared upon me with ungentle looks.
I urg'd you further; then you scratch'd your head,
And too impatiently stamp'd with your foot;
Yet I insisted, yet you answer'd not,
But, with an angry wafture of your hand,
Gave sign for me to leave you. So I did,
Fearing to strengthen that impatience
Which seem'd too much enkindled, and withal
Hoping it was but an effect of humour,
Which sometime hath his hour with every man.
It will not let you eat, nor talk, nor sleep,
And could it work so much upon your shape

al dimineții.

PORTIA: Nici pentru sănătatea ta nu e mai puțin. Te-ai sculat repede din pat; și aseară la cină, te-ai sculat îndată, gânditor, suspinând, și cu brațele încrucișate și când te-am întrebat ce te preocupă, ai fixat asupra-mi niște priviri aspre. Te-am silit din nou; atunci puindu-ți mâna la frunte, ai lovit cu nerăbdare parchetul. Cu toate acestea eu insistai încă; și nu-mi răspunseși; ci cu un gest de mânie, îmi făcuși semn să te părăsesc. De teamă însă ca să nu atrag nerăbdarea-ți care părea că se înflăcărează și mai mult; am crezut că aceasta nu va fi decât un acces de indispoziție, care se întâmplă de mai multe ori în viață. Aceasta nu te lasă nici a mânca, nici a vorbi, nici a dormi; și dacă această mâhnire ți-a schimbat astfel figura și ți-a alterat chiar caracterul, încât pari aproape necunoscut, scumpul meu soț, fă-mi cunoscută cauza ei.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

56

As it hath much prevail'd on your condition,
I should not know you, Brutus. Dear my lord,
Make me acquainted with your cause of grief.

BRUTUS: I am not well in health, and that is all.

PORTIA: Brutus is wise, and, were he not in health,
He would embrace the means to come by it.

BRUTUS: Why, so I do. Good Portia, go to bed.

PORTIA: Is Brutus sick, and is it physical
To walk unbraced and suck up the humours
Of the dank morning? What! is Brutus sick,
And will he steal out of his wholesome bed,
To dare the vile contagion of the night,
And tempt the rheumy and unpurged air
To add unto his sickness? No, my Brutus;
You have some sick offence within your mind,
Which, by the right and virtue of my place,
I ought to know of; and, upon my knees,

BRUTUS: Nu sunt sănătos aceasta este totul.

PORTIA: Brutus este cuminte, și dacă nu este sănătos va
întrebuința mijloacele necesare ca să se însănătoșeze.

BRUTUS: Aceasta este chiar ceea ce fac.

Buna mea Portia, reîntoarce-te la patul tău.

PORTIA: Brutus este bolnav! — Oare acesta este un bun regim,
de-a te plimba pe jumătate dezbrăcat și a respira astfel aerul
umed al dimineții? Ce! Brutus este bolnav și se retrage de la
repausul binefăcător al patului pentru a înfrunta relele
influențe ale nopții și aerul stricat și brumos care nu fac decât
a-i agrava răul. Nu, scumpul meu Brutus, răul de care suferi
este în sufletul tău; și-n puterea drepturilor ce am și a locului ce
țin lângă tine, trebuie să fiu îngrijită, și te conjur în genunchi, în
numele frumuseții mele, oare când atât de lăudată, în numele
tuturor jurămintelor tale solemne de dragoste care ne-au unit

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

57

I charm you, by my once-commended beauty,
By all your vows of love, and that great vow
Which did incorporate and make us one,
That you unfold to me, your self, your half,
Why you are heavy, and what men to-night
Have had to resort to you: for here have been
Some six or seven, who did hide their faces
Even from darkness.

BRUTUS: Kneel not, gentle Portia.

PORTIA: I should not need, if you were gentle Brutus.
Within the bond of marriage, tell me, Brutus,
Is it excepted, I should know no secrets
That appertain to you? Am I yourself
But, as it were, in sort or limitation,
To keep with you at meals, comfort your bed,
And talk to you sometimes? Dwell I but in the suburbs
Of your good pleasure? If it be no more,
Portia is Brutus' harlot, not his wife.

făcând din noi o singură ființă, te rog a-mi destăinui mie care
sunt jumătate din tine și chiar tu însuți; spune-mi ce se petrece
și ce apasă așa de greu pe sufletul tău! Spune-mi asemenea cine
erau aceia care venise a te găsi astă-noapte? Căci ei au intrat aci
șase sau șapte, și-și ascundeau fețele chiar de întuneric.

BRUTUS: Nu sta în genunchi, scumpa mea Portia.

PORTIA: N-aș avea trebuință dacă ai voi să fii bun cu mine,
Brutus. Spune-mi este numai pentru noi această excepțiune la
legăturile căsătoriei, ca eu să nu-ți cunosc secretele; nu sunt eu
un alt tu însuți decât cu excepțiuni și rezerve, numai ca să-ți ții
compania la masă sau să-ți fac plăcere în pat, sau a vorbi numai
une ori cu tine. Sau nu ocup decât numai marginile afecțiunii
tale. Dacă nu sunt nimic mai mult, Portia nu este dar decât
concubina, și nicidecum soția ta.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

58

BRUTUS: You are my true and honourable wife,
As dear to me as are the ruddy drops
That visit my sad heart.

PORTIA: If this were true then should I know this secret.
I grant I am a woman, but, withal,
A woman that Lord Brutus took to wife;
I grant I am a woman, but, withal,
A woman well-reputed, Cato's daughter.
Think you I am no stronger than my sex,
Being so father'd and so husbanded?
Tell me your counsels, I will not disclose 'em:
I have made strong proof of my constancy,
Giving myself a voluntary wound
Here, in the thigh: can I bear that with patience
And not my husband's secrets?

BRUTUS: O ye gods!
Render me worthy of this noble wife!
Knocking within

BRUTUS: Tu ești adevărata și onorabila femeie care-mi ești atât
de scumpă ca și sângele care curge în trista mea inimă.

PORTIA: Dacă este adevărat, trebuie să știu secretul acesta.
Înțeleg că sunt o femeie, dar o femeie pe care nobilul Brutus și-
a ales-o de soție, o femeie cu o bună reputațiune, fiică a lui
Caton. Crezi că nu sunt mai tare decât sexul meu având un
astfel de părinte și un astfel de bărbat? Spune-mi ce cugeți? nu
voi destăinui niciodată. Am dat o mare probă despre statornicia
mea, rănindu-mă singură aci în coastă.

Dacă pot suferi această durere cu răbdare, pentru ce oare
nu aş putea păstra secretele bărbatului meu?

BRUTUS: O zei! Faceți-mă demni de această nobilă femeie.

Bate cineva la ușă

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

59

Hark, hark! one knocks. Portia, go in awhile;
And by and by thy bosom shall partake
The secrets of my heart.
All my engagements I will construe to thee,
All the charactery of my sad brows.
Leave me with haste.

Exit PORTIA

Lucius, who's that knocks?

Re-enter LUCIUS with LIGARIUS

LUCIUS: He is a sick man that would speak with you.

BRUTUS: Caius Ligarius, that Metellus spoke of.

Boy, stand aside. Caius Ligarius! how?

LIGARIUS: Vouchsafe good morrow from a feeble tongue.

BRUTUS: O! what a time have you chose out, brave Caius,
To wear a kerchief. Would you were not sick.

LIGARIUS: I am not sick if Brutus have in hand
Any exploit worthy the name of honour.

Ascultă, ascultă, bate cineva. Portia, reintră un moment; îndată
vei cunoaște toate secretele inimii mele. Îți voi descoperi toate
angajamentele mele și adevărata cauză a întristării mele,
răspândită pe fruntea mea. Retrage-te îndată.

Portia iese

Cine este?

Lucius și Ligarius intră

LUCIUS: Iată un bolnav care ar voi să-ți vorbească.

BRUTUS: Caius Ligarius, despre care mi-a vorbit Metellus.

Băiete retrage-te. Caius Ligarius, cum te mai afli?

LIGARIUS: Primește te rog bună ziua ce-ți adresează un glas
slăbănog.

BRUTUS: Oh! Ce vreme ți-ai ales brave Caius ca să porți scufa
de noapte? Ce mult aș fi dorit ca să nu fii bolnav!

LIGARIUS: Nu voi mai fi bolnav dacă Brutus va avea la
îndemână niscaiva fapte vrednice de însemnat sub numele

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu**, 1892

60

BRUTUS: Such an exploit have I in hand, Ligarius,
Had you a healthful ear to hear of it.

LIGARIUS: By all the gods that Romans bow before,
I here discard my sickness. Soul of Rome!
Brave son, deriv'd from honourable loins!
Thou, like an exorcist, hast conjur'd up
My mortified spirit. Now bid me run,
And I will strive with things impossible;
Yea, get the better of them. What's to do?

BRUTUS: A piece of work that will make sick men whole.

LIGARIUS: But are not some whole that we must make sick?

BRUTUS: That must we also. What it is, my Caius,
I shall unfold to thee as we are going
To whom it must be done.

LIGARIUS: Set on your foot,
And with a heart new-fired I follow you,

onoarei.

BRUTUS: Am o acțiune de felul acesta Ligarius dacă vei asculta
cu urechia unui sănătos.

LIGARIUS: Jur pe toți zeii dinaintea cărora toți Romanii își plec
genunchile, să congediez îndată slăbiciunea! Inimă a Romei, fiu
generos al unui părinte respectat care ca printr-un farmec ai
respins din mine spiritul boalei: acum nu ai decât să-mi
poruncești ca să mă avânt, voi lupta chiar în centrul
imposibilității! Da, voi învinge, spune-mi numai ce este de
făcut?

BRUTUS: Ceva care va da sănătate celor bolnavi.

LIGARIUS: Dar nu vor fi și oameni sănătoși pe care-i vom
face bolnavi?

BRUTUS: Și aceasta se va putea întâmpla desigur: ceea ce este,
scumpe Caius, îți voi explica mergând la locul unde fapta
trebuie să se facă.

LIGARIUS: Plec dar, și cu inima plină de un nou foc, te voi
urma chiar pentru o acțiune pe care n-o cunosc, dar îmi este de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

To do I know not what; but it sufficeth
That Brutus leads me on.
BRUTUS: Follow me then.
Exeunt

61
ajuns ca Brutus să mă conducă.

BRUTUS: Urmează-mă, dar.
Iese

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

62

SCENE II.

The Same. CAESAR's house.

Thunder and lightning. Enter CAESAR in his night-gown

CAESAR: Nor heaven nor earth have been at peace to-night:
Thrice hath Calphurnia in her sleep cried out,
'Help, ho! They murder Caesar!' Who's within?

Enter a Servant

SERVANT: My lord!

CAESAR: Go bid the priests do present sacrifice,
And bring me their opinions of success.

SERVANT: I will, my lord.

Exit

Enter CALPHURNIA

CALPHURNIA: What mean you, Caesar? Think you to walk
forth?

You shall not stir out of your house to-day.

SCENA II.

Tot la Roma; O cameră din palatul lui Cesar

Tunete și fulgere, Cesar intră în haină de casă.

CESAR: Nici cerul, nici pământul n-au fost în pace în noaptea
aceasta. Calphurnia a strigat de trei ori în somn: «ajutor
asasină pe Cesar!» Este cineva aici?

Un servitor intră

SERVITORUL: Aci sunt stăpâne.

CESAR: Du-te, de poruncește preoților să ofere îndată un
sacrificiu, și întorcându-te adu-mi răspunsul ce succes au
opiniat ei.

SERVITORUL: Îndată stăpâne.

Iese

Calphurnia intră

CALPHURNIA: Ce vrei să faci Cezar? Gândește-te. Nu ieși
astăzi din casă.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

63

CAESAR: Caesar shall forth: the things that threaten'd me
Ne'er look'd but on my back; when they shall see
The face of Caesar, they are vanished.

CALPHURNIA: Caesar, I never stood on ceremonies,
Yet now they fright me. There is one within,
Besides the things that we have heard and seen,
Recounts most horrid sights seen by the watch.
A lioness hath whelped in the streets;
And graves have yawn'd and yielded up their dead;
Fierce fiery warriors fought upon the clouds,
In ranks and squadrons and right form of war,
Which drizzled blood upon the Capitol;
The noise of battle hurtled in the air,
Horses did neigh, and dying men did groan,
And ghosts did shriek and squeal about the streets.
O Caesar! these things are beyond all use,
And I do fear them.

CAESAR: What can be avoided

CESAR: Cesar va ieși, lucrurile cari m-au amenințat nu m-au
privit decât în spate; și îndată ce vor vedea fața lui Cesar se
vor uimi.

CALPHURNIA: Cesar, nici eu nu m-am încrezut în
prevestiri; dar astăzi mă îngrozesc: afară de ceea ce am văzut
și auzit, este cineva aici care povestește niște fenomene
însămănțătoare pe care garda le-a văzut. O leoaică a născut
puii ei în mijlocul stradelor, mormintele deschise face să iasă
morții, rășboinici de foc groaznici se luptau în nori în linii și
escadroane în forma regulată a resbelului; Peste capitol ploua
sânge. Zgomotul resbelului răsuna în aer; se auzea nechezatul
cailor și gemetele morților; fantomele strigau în ulițe țipând
ascuțit și plângător. O Cesar! Aceste minuni sunt de nesuferit
și mă îngrozesc!

CESAR: Cine poate evita ceea ce este hotărât de puterea

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

64

Whose end is purposed by the mighty gods?
Yet Caesar shall go forth: for these predictions
Are to the world in general as to Caesar.

CALPHURNIA: When beggars die there are no comets seen;
The heavens themselves blaze forth the death of princes.

CAESAR: Cowards die many times before their deaths;
The valiant never taste of death but once.
Of all the wonders that I yet have heard,
It seems to me most strange that men should fear;
Seeing that death, a necessary end,
Will come when it will come.

Re-enter Servant

What say the augurers?

SERVANT: They would not have you to stir forth to-day.
Plucking the entrails of an offering forth,
They could not find a heart within the beast.

CAESAR: The gods do this in shame of cowardice:

zeilor? Cesar va ieși: căci aceste prevestiri se adresează lumii
întregi tot astfel ca și lui Cezar.

CALPHURNIA: Când mor cerșetori nu se arăt comete; dar
chiar cerurile anunță prin focurile lor moartea prinților.

CESAR: Ceilalți mor de mai multe ori chiar în nainte de
moarte: cei bravi nu gustă moartea decât o singură dată. Din
toate lucrurile atât de stranii din câte am auzit vreodată
vorbindu-se, nimic nu mi se pare mai ciudat decât acesta: cum
oamenii pot simți frica de moarte mai cu seamă când văd că
ea este un sfârșit neevitabil care sosește la ora când trebuie
neapărat să vie?

Servitorul intră

Ce zic augurii?

SERVITORUL: Ei vor ca să nu ieși astăzi. Scoțând pânțele
unei victime, n-au găsit inima animalului.

CESAR: Zeii au făcut aceasta spre rușinea lașității. Cesar ar fi

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

65

Caesar should be a beast without a heart,
If he should stay at home to-day for fear.
No, Caesar shall not; danger knows full well
That Caesar is more dangerous than he:
We are two lions litter'd in one day
And I the elder and more terrible:
And Caesar shall go forth.

CALPHURNIA: Alas! my lord,
Your wisdom is consum'd in confidence.
Do not go forth to-day: call it my fear
That keeps you in the house, and not your own.
We'll send Mark Antony to the senate-house,
And he shall say you are not well to-day:
Let me, upon my knee, prevail in this.

CAESAR: Mark Antony shall say I am not well;
And, for thy humour, I will stay at home.
Enter DECIUS BRUTUS
Here's Decius Brutus, he shall tell them so.

o bestie fără inimă dacă frica-l va reține astăzi în casă. Nu, Cesar nu va sta. Pericolul știe foarte bine că Cesar este mai periculos decât dânsul; noi suntem doi lei de aceeași talie, dar eu sunt cel mai mare și cel mai teribil. Cesar va ieși.

CALPHURNIA: Ei! stăpâne, înțelepciunea ta se pierde într-această asigurare. Nu ieși astăzi; spune că am eu teamă, iar nu tu și de aceea te rețiu în casă. Vom trimite pe Marcu Antoniu la Senat ca să anunțe că nu te afli bine astăzi. Aceasta ți-o cer în genunchi.

CESAR: Marcu Antoniu va zice că nu sunt bine; și aceasta numai ca să-ți fac plăcerea, voi rămânea în casă.
Decius intră
Iată Decius Brutus, el le va spune aceasta.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

66

DECIUS: Caesar, all hail! Good morrow, worthy Caesar:
I come to fetch you to the senate-house.

CAESAR: And you are come in very happy time
To bear my greeting to the senators,
And tell them that I will not come to-day:
Cannot, is false, and that I dare not, falser;
I will not come to-day: tell them so, Decius.

CALPHURNIA: Say he is sick.

CAESAR: Shall Caesar send a lie?
Have I in conquest stretch'd mine arm so far,
To be afraid to tell greybeards the truth?
Decius, go tell them Caesar will not come.

DECIUS: Most mighty Caesar, let me know some cause,
Lest I be laugh'd at when I tell them so.

CAESAR: The cause is in my will: I will not come;
That is enough to satisfy the senate:
But for your private satisfaction,

DECIUS: Bună dimineața, demne Cesar! Viu să te caut ca să
mergi la Senat.

CESAR: Tocmai ai venit la timp, ca să arăt salutările mele
senatorilor, și să le spui că nu voi veni astăzi la Senat. Că nu
pot, va fi o minciună! că nu îndrăznesc, va fi încă o mai mare
minciună; nu voesc a merge astăzi. Spune-le astfel Decius.

CALPHURNIA: Spune-le că este bolnav.

CESAR: Cum se poate ca Cesar să mintă? Pentru aceasta mi-
am întins brațul atât de departe în lupte, ca să mă tem de a
spune adevărul la niște oameni cu barbele cărunte, Decius,
spune-le că Cesar nu voește să vie.

DECIUS: Prea puternice Cesar, fă-mi cunoscută vreuna din
cauzele acestei hotărâri, căci mi-e teamă să nu întărit răsul
lor, când le voi vorbi astfel.

CESAR: Cauza este voința mea: nu voi să merg. Atâta este
destul pentru a satisface pe Senat. Dar pentru satisfacerea ta
particulară, fiindcă te iubesc, te voi face să cunoști adevărata

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

67

Because I love you, I will let you know:
Calphurnia here, my wife, stays me at home:
She dreamt to-night she saw my statua,
Which, like a fountain with a hundred spouts,
Did run pure blood; and many lusty Romans
Came smiling, and did bathe their hands in it;
And these does she apply for warnings and portents,
And evils imminent; and on her knee
Hath begg'd that I will stay at home to-day.

DECIUS: This dream is all amiss interpreted;

It was a vision fair and fortunate:

Your statue spouting blood in many pipes,
In which so many smiling Romans bath'd,
Signifies that from you great Rome shall suck
Reviving blood, and that great men shall press
For tinctures, stains, relics and cognizance.
This by Calphurnia's dream is signified.

CAESAR: And this way have you well expounded it.

cauză. Este, Calphurnia pe care o vezi, femeia mea mă reține. Ea a visat astă noapte că vedea statuia mea întocmai ca o fântână vărsând sânge printr-o sută de deschizături. Mai mulți Romani voinici, au venit zâmbind și și-au muiat brațele în sânge. Ea interpretează aceasta ca e prevestire de rele însemnătoare, și m-a jurat în genunchi să rămâi astăzi în casă.

DECIUS: Visul acesta este interpretat în sens contrariu. El este un vis fericit și favorabil. Statuia de unde sângele a țâșnit în mai multe părți, și toți acei Romani care se scăldau zâmbind, însemnează că Roma, marea cetate, va primi de la tine un sânge care o va reîntineri, și că cei mai mari din stat se vor grăbi a primi culoarea, spre a dobândi dovezile semnelor de recunoștință ca niște moaște. Iată cum se explică visul Calphurniei.

CESAR: Ai explicat foarte bine sensul.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

68

DECIUS: I have, when you have heard what I can say:
And know it now: the senate have concluded
To give this day a crown to mighty Caesar.
If you shall send them word you will not come,
Their minds may change. Besides, it were a mock
Apt to be render'd, for some one to say
'Break up the senate till another time,
When Caesar's wife shall meet with better dreams.'
If Caesar hide himself, shall they not whisper
'Lo! Caesar is afraid'?
Pardon me, Caesar; for my dear dear love
To your proceeding bids me tell you this;
And reason to my love is liable.

CAESAR: How foolish do your fears seem now, Calphurnia!

I am ashamed I did yield to them.

Give me my robe, for I will go:

*Enter PUBLIUS, BRUTUS, LIGARIUS, METELLUS, CASCA,
TREBONIUS, and CINNA*

DECIUS: Explicațiunea va părea și mai lămurită, când vei auzi ceea ce am a-ți spune. Află dar, că Senatul este hotărât de a-ți oferi astăzi o coroană, puternice Cezar. Dacă le voi trimite cuvântul că nu voești să te duci, animațiunea lor poate să se schimbe. Și atunci va fi un râs și vor zice să închidem Senatul până la timpul când femeia lui Cesar va avea vise mai plăcute: ceea ce ar fi o rușine care se va zvoni. Dacă Cesar se ascunde, nu-și vor zice toți la ureche: vedeți, lui Cesar îi este frică? Iartă-mi Cesar zelul, zelul meu curat pentru norocul tău care-mi ordonă de a-ți vorbi astfel, și resonul este de acord cu afecțiunea mea.

CESAR: Spaimete tale se par absurde acum Calphurnia! Îmi este rușine că am cedat. Să-mi aducă haina, voi să mă duc la Senat.

*Publius, Brutus, Ligarius, Metellus, Casca, Trebonius și Cinna,
intră*

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cezar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

69

And look where Publius is come to fetch me.

CAESAR: Welcome, Publius.

What! Brutus, are you stirr'd so early too?

Good morrow, Casca. Caius Ligarius,

Caesar was ne'er so much your enemy

As that same ague which hath made you lean.

What is't o'clock?

BRUTUS: Caesar, 'tis strucken eight.

CAESAR: I thank you for your pains and courtesy.

Enter ANTONY

See! Antony, that revels long o' nights,

Is notwithstanding up. Good morrow, Antony.

ANTONY: So to most noble Caesar.

CAESAR: Bid them prepare within:

I am to blame to be thus waited for.

Now, Cinna; now, Metellus; what, Trebonius!

I have an hour's talk in store for you;

Vedeți? Publius a venit să mă caute.

CESAR: Bine ai venit, Publius! Ce, și Brutus a ieșit așa de dimineată. Bună ziua Casca! Caius, Ligarius, niciodată Cesar nu-ți fu atât de vrăjmaș ca aceste friguri care te-au slăbit astfel.

Câte ore sunt?

BRUTUS: Cesar, a sunat opt ore.

CESAR: Vă mulțumesc de îngrijire și curtoazie.

Antoniul intră

Vedeți și Antoniu! El care se dă la petreceri foarte târziu noaptea, și cu toate acestea este în picioare. — Bună ziua, Antoniu.

ANTONIUL: Bună ziua prea nobile Cezar.

CESAR: Spune-le acolo de a pregăti totul! Merit să fiu muștrat, că am făcut să fiu așteptat. Acum Cinna, Metellus, Trebonius vă rezerv o întrevorbire de o oră, nu uitați a veni aci astăzi; și fiți aproape de mine ca să nu vă uit.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

70

Remember that you call on me to-day:

Be near me, that I may remember you.

TREBONIUS: Caesar, I will:— [*Aside*] and so near will I be,
That your best friends shall wish I had been further.

CAESAR: Good friends, go in, and taste some wine with me;
And we, like friends, will straightway go together.

BRUTUS: [*Aside*] That every like is not the same, O Caesar!
The heart of Brutus yearns to think upon.

Exeunt

TREBONIUS: Voi fi Cesar [*în parte*] voi fi atât de aproape,
încât cei buni din amicii tăi vor dori ca să fiu cu mult mai
departe.

CESAR: Intrați, bunii mei amici și luați câte o cupă cu vin
împreună cu mine; și apoi vom merge îndată împreună ca
niște amici.

BRUTUS: [*în parte*] Adeseori lucrurile care seamănă nu sunt
la fel. O Cesar! Inima lui Brutus este împietrită de această
cugetare.

Ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

71

SCENE III.

The Same. A street near the Capitol.

Enter ARTEMIDORUS, reading a paper

ARTEMIDORUS: 'Caesar, beware of Brutus; take heed of Cassius; come not near Casca; have an eye to Cinna; trust not Trebonius; mark well Metellus Cimber; Decius Brutus loves thee not; thou hast wronged Caius Ligarius. There is but one mind in all these men, and it is bent against Caesar. If thou be'st not immortal, look about you: security gives way to conspiracy. The mighty gods defend thee! Thy lover, 'ARTEMIDORUS.'
Here will I stand till Caesar pass along,
And as a suitor will I give him this.
My heart laments that virtue cannot live
Out of the teeth of emulation.
If thou read this, O Caesar, thou mayst live;
If not, the Fates with traitors do contrive.

SCENA III.

Roma; o stradă care duce la capitol

Artemidor intră citind o hârtie

ARTEMIDOR: «Cesar, nu te încrede în Brutus; ferește-te de Cassius; nu te apropia de Casca; observă pe Cinna; nu te asigura deloc în Trebonius; observă de aproape pe Metellus Cimber; Decius Brutus nu te iubește deloc; ai supărat pe Caius Ligarius. Același spirit animă pe toți și sunt hotărâți contra lui Cesar. Dacă nu ești nemuritor, veghiază împrejururi! Asigurarea ta deschide calea conspirației. Puternici, D-zei să te apere.»

"Amicul tău Artemidor"

Voi aștepta aci ca să treacă Cesar: atunci îi voi prezenta această scrisoare ca o suplică. Inima mea deplânge de ce virtutea nu poate fi scutită de dinții invidiei. Dacă vei citi aceasta o, Cesar, vei mai putea trăi: dacă nu, destinul conspiră în contra ta dimpreună cu trădători.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

Exit

72

Iese

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

73

SCENE IV.

The Same. Another part of the same Street, before the House of
BRUTUS.

Enter PORTIA and LUCIUS

PORTIA: I prithee, boy, run to the senate-house;
Stay not to answer me, but get thee gone.

Why dost thou stay?

LUCIUS: To know my errand, madam.

PORTIA: I would have had thee there, and here again,
Ere I can tell thee what thou shouldst do there.

O constancy! be strong upon my side,
Set a huge mountain 'tween my heart and tongue;

I have a man's mind, but a woman's might.

How hard it is for women to keep counsel!

Art thou here yet?

LUCIUS: Madam, what should I do?
Run to the Capitol, and nothing else?

SCENA IV.

Roma; Aceași. — O altă parte dintr-aceeași stradă în fața casei
lui Brutus.

Portia și Lucius intră

PORTIA: Te rog băiete, aleargă la palatul Senatului. Nu te
opri ca să-mi răspunzi; ci pleacă în grabă. Pentru ce stai?

LUCIUS: Pentru ca să știu însărcinarea mea.

PORTIA: Voesc ca să te duci și să revii mai nainte de a-ți
spune ce ai de făcut. O, statornicie, fii tare pentru mine! Pune
un mare obstacol între inima și limba mea! Am inima unui
om, dar n-am decât forța unei femei. Oh! Ce greu este
femeilor de-a se supune consiliilor înțelepciunii! Ce, ești încă
aci?

LUCIUS: Doamnă, ce am să fac? Să alerg la Capitol și nimic
mai mult? Apoi să mă întorc și nimic mai mult?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

74

And so return to you, and nothing else?

PORTIA: Yes, bring me word, boy, if thy lord look well,
For he went sickly forth; and take good note
What Caesar doth, what suitors press to him.

Hark, boy! what noise is that?

LUCIUS: I hear none, madam.

PORTIA: Prithee, listen well;
I heard a bustling rumour, like a fray,
And the wind brings it from the Capitol.

LUCIUS: Sooth, madam, I hear nothing.

Enter the Soothsayer

PORTIA: Come hither, fellow: which way hast thou been?

SOOTHSAYER: At mine own house, good lady.

PORTIA: What is 't o'clock?

SOOTHSAYER: About the ninth hour, lady.

PORTIA: Is Caesar yet gone to the Capitol?

SOOTHSAYER: Madam, not yet: I go to take my stand,
To see him pass on to the Capitol.

PORTIA: Așa băiete: să te întorci și să-mi spui dacă stăpânul
tău este sănătos, căci a plecat bolnav; și observă bine ce face
Cesar, ce petițiuni i se prezintă.

Ascultă, Lucius, ce zgomot este acolo?

LUCIUS: N-aud nimic, D-nă.

PORTIA: Te rog, ascultă bine: am auzit o rumoare
zgomotoasă ca o revoluțiune; vântul o aduce despre Capitol.

LUCIUS: Într-adevăr, D-nă, nu aud nimic.

Profetul intră

PORTIA: Apropie-te amice; de unde vii?

PROFETUL: De-acasă, bună D-nă.

PORTIA: Câte ceasuri sunt?

PROFETUL: Aproape nouă ore D-nă.

PORTIA: Cesar a plecat la Capitol?

PROFETUL: Nu încă D-nă, voi să-mi găsesc un loc ca să văd
când va trece.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

75

PORTIA: Thou hast some suit to Caesar, hast thou not?

SOOTHSAYER: That I have, lady: if it will please Caesar
To be so good to Caesar as to hear me,
I shall beseech him to befriend himself.

PORTIA: Why, know'st thou any harm's intended towards
him?

SOOTHSAYER: None that I know will be, much that I fear
may chance.

Good morrow to you. Here the street is narrow:

The throng that follows Caesar at the heels,
Of senators, of praetors, common suitors,
Will crowd a feeble man almost to death:
I'll get me to a place more void, and there
Speak to great Caesar as he comes along.

Exit

PORTIA: I must go in. Ay me, how weak a thing
The heart of woman is. O Brutus!
The heavens speed thee in thine enterprise!

PORTIA: Ai vreo petiție să prezinți lui Cesar?

PROFETUL: Într-adevăr am D-nă. Dacă va plăcea lui Cesar,
de a-și voi binele, ca să mă asculte, îl voi jura ca să se trateze
pe sine ca bun amic.

PORTIA: Ce! Ai aflat c-ar voi cineva să-i facă vreun rău?

PROFETUL: Niciunul despre care pot fi sigur, mult de care
mă tem că ar fi posibil. Bună ziua D-nă. Strada este strâmtă
aici: mulțimea senatorilor, a pretorilor, a reclamanților din
clasa de jos, care urmează pe Cesar poate să strivească aci pe
un om slab ca mine până a-l înăbuși. Voi să găsesc un loc
mai larg, și de acolo să pot vorbi marelui Cesar pe când va
trece.

Iese

PORTIA: Trebuie să reintru. Ah! Cât sufăr! Ce slab lucru este
inima femeii! O Brutus, Zeii să te ajute în întreprinderea ta!
Cred că băiatul mă va fi înțeleș.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

76

Sure, the boy heard me: Brutus hath a suit
That Caesar will not grant. O, I grow faint.
Run, Lucius, and commend me to my lord;
Say I am merry: come to me again,
And bring me word what he doth say to thee.
Exeunt, severally

Brutus va face lui Cesar o cerere pe care el nu-i va
acorda-o. Oh! mă simt slăbită! Aleargă, Lucius, vorbește
despre bărbatul meu, spune-i că sunt veselă; apoi întoarce-te
și-mi comunică ceea ce-ți va zice.

Ies

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

77

ACT III

SCENE I.

Rome. Before the Capitol; the Senate sitting above.

A crowd of people; among them ARTEMIDORUS and the Soothsayer. Flourish. Enter CAESAR, BRUTUS, CASSIUS, CASCA, DECIUS, METELLUS, TREBONIUS, CINNA, ANTONY, LEPIDUS, POPILIUS, PUBLIUS, and Others

CAESAR: [To the Soothsayer] The Ides of March are come.

SOOTHSAYER: Ay, Caesar; but not gone.

ARTEMIDORUS: Hail, Caesar! Read this schedule.

DECIUS: Trebonius doth desire you to o'er-read,
At your best leisure, this his humble suit.

ARTEMIDORUS: O Caesar! read mine first; for mine's a suit
That touches Caesar nearer. Read it, great Caesar.

CAESAR: What touches us ourself shall be last served.

ACTUL III

SCENA I.

Roma: Capitolul. Senatul este adunat.

Mulțime de oameni din popor în strada care duce la Capitol. Printre dâșii Artemidor și Profetul. Muzică. Intră Cesar, Brutus, Cassius, Casca, Decius, Brutus, Metellus, Trebonius, Cinna, Antoniu, Lepid, Popilius, Publius și alți senatori.

CESAR: Idele lui Martie au sosit.

PROFETUL: Da, Cesar, dar n-au trecut.

ARTEMIDOR: Salutare Cesar! Citește acest bilet!

DECIUS: Treboniu te roagă de a citi petiția ce-ți adresează.

ARTEMIDOR: O Cesar, citește mai întâi pe a mea! Căci acesta este un obiect care te privește mai de aproape. Citește-o, mare Cezar!

CESAR: Ceea ce ne privește pe noi va fi observat mai la urmă.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

78

ARTEMIDORUS: Delay not, Caesar; read it instantly.

CAESAR: What! is the fellow mad?

PUBLIUS: Sirrah, give place.

CASSIUS: What, urge you your petitions in the street?
Come to the Capitol.

CAESAR goes up to the Senate-House, the rest following. All the Senators rise.

POPILIUS: I wish your enterprise to-day may thrive.

CASSIUS: What enterprise, Popilius?

POPILIUS: Fare you well.

Advances to CAESAR

BRUTUS: What said Popilius Lena?

CASSIUS: He wish'd to-day our enterprise might thrive.
I fear our purpose is discovered.

BRUTUS: Look, how he makes to Caesar: mark him.

CASSIUS: Casca, be sudden, for we fear prevention.

ARTEMIDOR: Nu amâna, Cesar: citește pe a mea chiar acum.

CESAR: Ce! Acest om este nebun?

PUBLIUS: În lături, mizerabililor, faceți loc!

CASSIUS: Ce! voiți să prezentați petiții în stradă! Veniți la Capitol!

Cesar intră în Capitol cu suita sa. Toți senatorii se scoală.

POPILIUS: [*încet către Cassius*] Doresc ca întreprinderea voastră de astăzi să poată reuși.

CASSIUS: Ce întreprindere, Popilius?

POPILIUS: Adio!

El se apropie de Cesar

BRUTUS: Ce ți-a zis Popilius Lena?

CASSIUS: Că dorește ca întreprinderea noastră de astăzi să poată reuși. Mi-e teamă că proiectul nostru va fi descoperit.

BRUTUS: Privește-l cum se apropie de Cesar. Observă-l bine!

CASSIUS: Casca, fii gata! Căci ne temem de a fi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

79

Brutus, what shall be done? If this be known,
Cassius or Caesar never shall turn back,
For I will slay myself.

BRUTUS: Cassius, be constant:

Popilius Lena speaks not of our purposes;
For, look, he smiles, and Caesar doth not change.

CASSIUS: Trebonius knows his time; for, look you, Brutus,
He draws Mark Antony out of the way.

*Exeunt ANTONY and TREBONIUS. CAESAR and the Senators
take their seats.*

DECIUS: Where is Metellus Cimber? Let him go,
And presently prefer his suit to Caesar.

BRUTUS: He is address'd; press near and second him.

CINNA: Casca, you are the first that rears your hand.

CAESAR: Are we all ready? What is now amiss,
That Caesar and his senate must redress?

METELLUS: Most high, most mighty, and most puissant
Caesar,

preîntâmpinați. Ce vom face atunci, Brutus, dacă lucrul va fi
cunoscut? Cassius sau Cesar nu va mai ieși de aici. Mă voi
omorî mai bine singur.

BRUTUS: Ai curaj, Cassius! Popilius Lena nu vorbește de
scopul nostru; privește, el zâmbește, și Cesar nu și-a schimbat
fața.

CASSIUS: Trebonius știe să-și aleagă timpul: căci privește,
Brutus, cum trage de-o parte pe Marcu Antoniu.

Antoniou și Trebonius ies. Cesar și Senatorii își iau locurile

DECIUS: Unde este Metellus Cimber? Să vie a-și prezenta
cererea către Cesar.

BRUTUS: S-a prezentat să ne grăbim de a-l urma.

CINNA: Casca tu ești cel dintâi a-ți ridica brațul.

CESAR: Suntem gata? Care sunt abuzurile pe care Cesar și
Senatul său trebuie să le îndrepteze?

METELLUS: Prea nobile, prea mare și prea puternice Cesar,
Metellus Cimber, aduce dinaintea tribunalului tău umilele

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

80

Metellus Cimber throws before thy seat
An humble heart,—

Kneeling

CAESAR: I must prevent thee, Cimber.
These couchings and these lowly courtesies,
Might fire the blood of ordinary men,
And turn pre-ordinance and first decree
Into the law of children. Be not fond,
To think that Caesar bears such rebel blood
That will be thaw'd from the true quality
With that which melteth fools; I mean sweet words,
Low-crooked courtesies, and base spaniel-fawning.
Thy brother by decree is banished:
If thou dost bend and pray and fawn for him,
I spurn thee like a cur out of my way.
Know, Caesar doth not wrong, nor without cause
Will he be satisfied.

METELLUS: Is there no voice more worthy than my own

sale rugăciuni din inimă

Se pune în genunchi

CESAR: Trebuie să-ți fac cunoscut Cimber, că aceste îngenunchieri și înjositoare salutări poate înflăcăra numai sângele oamenilor de rând și a schimba în ușoare proiecte de copii decretele hotărâte în primele lor rezoluțiuni. Nu te amăgi de cugetarea că Cesar poartă într-însul un sânge atât de rebel, și că se lasau a se îndupleca din natura sa adevărată care întoarce numai pe nebuni, voi să zic, cu dulcele cuvinte și adâncele complimente, târâtoarele manieri ale unui cățeluș siret. Fratele tău a fost izgonit printr-un decret. Dacă tu te târăști în față-mi, și crezi că a-l servi prin plângeri și lingușiri te resping din drumul meu cu dispreț ca pe un câine murdar. Află dar că Cezar nu face nimic nedrept, și nici că se lasă a se influența fără drept.

METELLUS: Nu se găsește aici nicio voce mai demnă decât a

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

81

To sound more sweetly in great Caesar's ear
For the repealing of my banish'd brother?

BRUTUS: I kiss thy hand, but not in flattery, Caesar;
Desiring thee, that Publius Cimber may
Have an immediate freedom of repeal.

CAESAR: What, Brutus!

CASSIUS: Pardon, Caesar; Caesar, pardon:
As low as to thy foot doth Cassius fall,
To beg enfranchisement for Publius Cimber.

CAESAR: I could be well mov'd if I were as you;
If I could pray to move, prayers would move me:
But I am constant as the northern star,
Of whose true-fix'd and resting quality
There is no fellow in the firmament.
The skies are painted with unnumber'd sparks,
They are all fire and every one doth shine,
But there's but one in all doth hold his place:

mea spre a putea fi ascultată, și care să aibă un răsunet mai
dulce la urechea marelui Cesar și să solicite întoarcerea
fratelui meu exilat?

BRUTUS: Îți sărut mâna Cesar, dar nu prin lingușire, și-ți cer
ca Publius Cimber să dobândească îndată libertatea de a se
întoarce.

CESAR: Ce Brutus!

CASSIUS: Iertare, Cesar, iertare! Cassius îngenunche la
picioarele tale, spre a-ți cere ca Publius Cimber să fie liberat
din exil.

CESAR: Aș putea să mă schimb dacă v-ați semăna. Dacă aș
putea să fiu mișcat prin rugăciuni. Dar sunt nemlădios, ca și
steaua nordului care în calitatea sa fixă și statornică n-are o
alta semenă în firmament. Cerurile sunt pline de un număr
nesfârșit de stele strălucitoare, toate sunt înflăcărare și
strălucesc: Dar nu este decât numai una care îți păstrează
statornic locul: astfel și în lume. Ea este destul de populată cu
oameni toți formați din carne și sânge, supuși la aceleași

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

82

So in the world; 'tis furnish'd well with men,
And men are flesh and blood, and apprehensive;
Yet in the number I do know but one
That unassailable holds on his rank,
Unshak'd of motion; and that I am he,
Let me a little show it, even in this;
That I was constant Cimber should be banish'd,
And constant do remain to keep him so.

CINNA: O Caesar, —

CAESAR: Hence! wilt thou lift up Olympus!

DECIUS: Great Caesar, —

CAESAR: Doth not Brutus bootless kneel?

CASCA: Speak, hands for me!

They stab CAESAR

CAESAR: Et tu, Brute? Then fall, Caesar!

Dies

CINNA: Liberty! Freedom! Tyranny is dead!

impresiuni: dar în numărul lor, nu cunosc decât numai unul care știe să se ție la locul său, ne muiat și ne mișcat. Acest om sunt eu: și voi să vă dau o probă chiar într-această ocaziune; fiindcă sunt sigur că Cimber a trebuit să fie gonit, și rămâi statornic în voință ca el să rămâie în exil.

CINNA: O Cesar!

CESAR: Departe de mine! voești tu să miști Olimpul?

DECIUS: Mare Cesar!

CESAR: Chiar Brutus a îngenunchiat în zadar.

CASCA: Brațul meu va vorbi în locu-mi.

Casca lovește pe Cesar la gât. Cesar îi apucă brațul. Atunci este izbit de mai mulți alți conjurați și înfine de Marcu Brutus.

CESAR: «Și tu Brutus?» Mori dar, Cesar!

El moare, senatorii și poporul se retrag în desordine

CINNA: Libertate, scăpare! Tirania este moartă. Alergați de a

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu**, 1892

83

Run hence, proclaim, cry it about the streets.

CASSIUS: Some to the common pulpits, and cry out,
'Liberty, freedom, and enfranchisement!'

BRUTUS: People and senators, be not affrighted;
Fly not; stand still; ambition's debt is paid.

CASCA: Go to the pulpit, Brutus.

DECIUS: And Cassius too.

BRUTUS: Where's Publius?

CINNA: Here, quite confounded with this mutiny.

METELLUS: Stand fast together, lest some friend of Caesar's
Should chance —

BRUTUS: Talk not of standing. Publius, good cheer;
There is no harm intended to your person,
Nor to no Roman else; so tell them, Publius.

CASSIUS: And leave us, Publius; lest that the people,
Rushing on us, should do your age some mischief.

BRUTUS: Do so; and let no man abide this deed

proclama, strigați pe toate ulițele!

CASSIUS: Unii din noi să mergem la tribunele publice și
strigați. Libertate, scăpare, dezrobire!

BRUTUS: Popor și senatori, nu vă înpăimântați, nu fugiți,
stați pe la locurile voastre! datoria ambițiunii este achitată.

CASCA: Urcați la tribună Brutus!

DECIUS: Și Cassius asemenea!

BRUTUS: Unde este Publius?

CINNA: Este aci, înpăimântat de această mișcare.

METELLUS: Să fim statornici toți împreună, ca să nu vie
niscaiva amici de-ai lui Cesar...

BRUTUS: Nu trebuie să stăm! — Publius fă-ți curaj nimini nu
te va ataca, nici pe vreun alt Roman. Anunță-le la toți Publius!

CASSIUS: Părăsește-ne, Publius, ca nu cumva poporul să se
năpustească asupra-ne și să ne facă vreo rușine bătrâneței
tale.

BRUTUS: Da, depărtează-te, și nimini nu va răspunde de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

84

But we the doers.

Re-enter TREBONIUS

CASSIUS: Where's Antony?

TREBONIUS: Fled to his house amaz'd.

Men, wives and children stare, cry out and run

As it were doomsday.

BRUTUS: Fates, we will know your pleasures.

That we shall die, we know; 'tis but the time

And drawing days out, that men stand upon.

CASSIUS: Why, he that cuts off twenty years of life
Cuts off so many years of fearing death.

BRUTUS: Grant that, and then is death a benefit:

So are we Caesar's friends, that have abridg'd

His time of fearing death. Stoop, Romans, stoop,

And let us bathe our hands in Caesar's blood

Up to the elbows, and besmear our swords:

Then walk we forth, even to the market-place;

această faptă decât numai noi care am săvârșit-o.

Trebonius intră

CASSIUS: Unde este Antoniu.

TREBONIUS: La casa sa, unde a fugit plin de spaimă.

Oamenii, femeile și copii cu ochii stâlpiți de groază fug și țip
ca cum ar fi la ziua cea din urmă a judecății.

BRUTUS: Destine, vom cunoaște voința voastră. Că o să
murim o știm; aceasta este numai în momentul morții și
numai grija de a o mai întârzia este aceea ce neliniștește pe
oameni.

CASSIUS: Da, acela care scurtează două-zeci de ani din viața
sa, scurtează atâția ani de spaima morții.

BRUTUS: Este înțeles, că moartea este o binefacere. Astfel dar
suntem amicii lui Cesar, fiindcă i-am scurtat timpul în care
avea să se teamă de moartea. Plecați-vă, Romani, plecați-vă!
să ne muem brațele până la coate în sângele lui Cesar, să ne
mânjim într-însele săbiile! și apoi să mergem pe piața publică
și scuturând securele sângerânde de-asupra capetelor

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

85

And waving our red weapons o'er our heads,

Let's all cry, 'Peace, freedom and liberty!'

CASSIUS: Stoop, then, and wash. How many ages hence
Shall this our lofty scene be acted o'er,
In states unborn and accents yet unknown!

BRUTUS: How many times shall Caesar bleed in sport,
That now on Pompey's basis lies along
No worthier than the dust!

CASSIUS: So oft as that shall be,
So often shall the knot of us be call'd
The men that gave their country liberty.

DECIUS: What! shall we forth?

CASSIUS: Ay, every man away:
Brutus shall lead; and we will grace his heels
With the most boldest and best hearts of Rome.

Enter a Servant

BRUTUS: Soft! who comes here? A friend of Antony's.

noastre, să strigăm toți: Pace, dezrobire, libertate!

CASSIUS: Să ne aplecăm dar, și securele noastre să fie
mânjite de sânge... Peste câți secoli viitori vom vedea
reprezentându-se această măreață scenă, fapta noastră în
imperiile încă născânde și între limbile încă necunoscute!

BRUTUS: Decâte ori se va vedea curgând ca într-un joc
sângele acestui Cesar pe care-l vedem întins la picioarele
statuii lui Pompei alături cu țarina!

CASSIUS: Și la fiecare epocă se va reînnoi această scenă, se
va vorbi despre asociația noastră: și se va zice: Iată oamenii
care deteră libertatea țării lor.

DECIUS: Ei bine! nu plecăm?

CASSIUS: Da, toți, Brutus ne va conduce: urmând pasurilor
sale inimile cele mai cutezătoare și mai virtuozitate din Roma
va onora întreprinderea sa.

Intră un servitor.

BRUTUS: Încet. Cine vine? un servitor al lui Antoniu.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

86

SERVANT: Thus, Brutus, did my master bid me kneel;
Thus did Mark Antony bid me fall down;
And, being prostrate, thus he bade me say:
Brutus is noble, wise, valiant, and honest;
Caesar was mighty, bold, royal, and loving:
Say I love Brutus, and I honour him;
Say I fear'd Caesar, honour'd him and loved him.
If Brutus will vouchsafe that Antony
May safely come to him, and be resolv'd
How Caesar hath deserv'd to lie in death,
Mark Antony shall not love Caesar dead
So well as Brutus living; but will follow
The fortunes and affairs of noble Brutus
Thorough the hazards of this untrod state
With all true faith. So says my master Antony.

BRUTUS: Thy master is a wise and valiant Roman;
I never thought him worse.
Tell him, so please him come unto this place,

Servitorul: Brutus, din ordinul stăpânului meu, îngenunchez.
Marcu Antoniu, mi-a poruncit ca să mă prostern la picerele tale, și astfel să-ți vorbesc într-acești termeni.

«Brutus este nobil, înțelept observator și virtuos. Cesar a fost atot putinte, întreprinzător, ilustru și demn de afecțiune. Spune lui Brutus că-l iubesc și onor; spune-i că-mi era teamă de Cesar, îl onoram și-l iubiam. Dacă Brutus voește să-mi răspună eu nu voi cerca nicio primejdie de voi veni acolo, spre a-mi demonstra cum Cesar a meritat de a fi lovit și omorât, Marcu Antoniu nu va mai iubi pe Cesar mort cât va iubi pe Brutus trăind, ci va urma o credință sinceră norocul și interesele nobilului Brutus printre toate întâmplările «cestei întreprinderi unde nimini n-a cutezat să meargă». Astfel mi-a vorbit stăpânul meu Antoniu.

BRUTUS: Stăpânul tău este un înțelept și observator Roman. niciodată nu l-am judecat în rău. Spune că dacă voește să vie într-acest loc, va fi satisfăcut și că, pe onoarea mea va ieși fără

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

87

He shall be satisfied; and, by my honour,
Depart untouch'd.

SERVANT: I'll fetch him presently.

Exit

BRUTUS: I know that we shall have him well to friend.

CASSIUS: I wish we may: but yet have I a mind
That fears him much; and my misgiving still
Falls shrewdly to the purpose.

Re-enter ANTONY

BRUTUS: But here comes Antony. Welcome, Mark Antony.

ANTONY: O mighty Caesar! dost thou lie so low?
Are all thy conquests, glories, triumphs, spoils,
Shrunk to this little measure? Fare thee well.
I know not, gentlemen, what you intend,
Who else must be let blood, who else is rank:
If I myself, there is no hour so fit
As Caesar's death's hour, nor no instrument
Of half that worth as those your swords, made rich

vreo insultă.

SERVITORUL: Mă duc îndată să-l găesc.

Iese

BRUTUS: Știu că-l vom avea lesne amic.

CASSIUS: O doresc aceasta, însă gândesc că trebuie să ne
temem foarte mult și neîncrederea mea se acordă mult cu
evenementul.

Antoniul intră

BRUTUS: Iată că Antoniu vine. Bine ai venit Mare Antoniu.

ANTONIU: O Puternice Cesar! Căzut-ai tu atât de jos?
Conchistele tale, gloriile, triumfurile, prăzile ce ai adus sunt
ele strânse într-acest spațiu îngust? Fii în pace! Nu știi
patricieni, ce meditați, care alt sânge trebuie să mai fie vărsat,
cine altul mai poate fi bănuț? Dacă voi fi eu, nu poate fi
pentru moartea mea o oră mai convenabilă decât a morții lui
Cesar, nici arme mai vrednice decât săbiile ce țineți, ilustrate
prin cel mai nobil sânge după această lume. Vă conjur, pe

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

88

With the most noble blood of all this world.
I do beseech ye, if you bear me hard,
Now, whilst your purpled hands do reek and smoke,
Fulfil your pleasure. Live a thousand years,
I shall not find myself so apt to die:
No place will please me so, no mean of death,
As here by Caesar, and by you cut off,
The choice and master spirits of this age.

BRUTUS: O Antony! beg not your death of us.
Though now we must appear bloody and cruel,
As, by our hands and this our present act,
You see we do, yet see you but our hands
And this the bleeding business they have done:
Our hearts you see not; they are pitiful;
And pity to the general wrong of Rome —
As fire drives out fire, so pity pity —
Hath done this deed on Caesar. For your part,
To you our swords have leaden points, Mark Antony;

când mâinile voastre roșite fumegă încă de aburul sângelui,
dacă nu mă puteți decât cu părere de rău satisfaceți-vă
plăcerea! Trăi-voi o mie de ani! nu mă voi afla niciodată mai
bine dispus de a muri. Niciun loc, niciun fel de moarte nu-mi
vor plăcea niciodată, ca aceea de a muri aci alături de Cesar și
prin izbirile voastre, voi care sunteți elita marelor suflete ale
acestui secol!

BRUTUS: O Antoniu! Nu cere de la noi moartea ta. Noi îți
părem acum sălbatici și cruzi. Sângele care mânjește mâinele
noastre, actul ce am îndeplinit, ne arată astfel ochilor tăi; dar
tu nu vezi decât numai mâinile noastre; ele sunt pline de
compătimire, și numai mila ce am avut pentru insulta publică
făcută Romei este cea care a dat lovitura mortală lui Cesar:
căci, precum o flacăra gonește pe o alta, mila noastră a gonit
pe o altă milă. Pentru tine Marcu Antoniu săbiile noastre nu
vor avea decât un ascuțiș de plumb. Brațele noastre, în forța
inimii unite ca și inimile noastre printr-o dispozițiune

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

89

Our arms in strength of malice, and our hearts
Of brothers' temper, do receive you in
With all kind love, good thoughts, and reverence.

CASSIUS: Your voice shall be as strong as any man's
In the disposing of new dignities.

BRUTUS: Only be patient till we have appeas'd
The multitude, beside themselves with fear,
And then we will deliver you the cause
Why I, that did love Caesar when I struck him,
Have thus proceeded.

ANTONY: I doubt not of your wisdom.
Let each man render me his bloody hand:
First, Marcus Brutus, will I shake with you;
Next, Caius Cassius, do I take your hand;
Now, Decius Brutus, yours; now yours, Metellus;
Yours, Cinna; and, my valiant Casca, yours;
Though last, not least in love, yours, good Trebonius.
Gentlemen all, — alas! what shall I say?

frățească te vor primi și te vor strânge cu toată dragostea de
afecțiune și de stimă într-această privință.

CASSIUS: Vocea ta va avea atâta putere ca și a oricărui altul
la distribuirea noilor demnități.

BRUTUS: Ai însă răbdare până ce vom liniști mulțimea, care
este afară din sine de groază, și apoi ne vom explica ce motive
m-au îndemnat mai cu seamă pe mine care am iubit pe Cesar
și pentru ce l-am lovit astfel.

ANTONIU: Nu mă îndoiesc deloc despre înțelepciunea
voastră. Fiecare dintre voi să-mi dea mâna sa sângerândă: mai
întâi Marcu Brutus, voi să strâng pe a ta: pot să-ți iau mâna
Caius Casius: acum pe a ta Decius Brutus, și pe a ta Metellus,
pe a ta Cinna, pe a ta Bravule Casca: în sfârșit pe a ta bunule
Trebonius, pe care te numesc cel din urmă, de și nu ești mai
puțin în amicitia mea. Voi toți nobili cetățeni! Vai! ce voi zice?
Căci reputațiunea mea este acum așezată pe un teren atât de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

90

My credit now stands on such slippery ground,
That one of two bad ways you must conceit me,
Either a coward or a flatterer.
That I did love thee, Caesar, O! 'tis true:
If then thy spirit look upon us now,
Shall it not grieve thee dearer than thy death,
To see thy thy Anthony making his peace,
Shaking the bloody fingers of thy foes,
Most noble! in the presence of thy corse?
Had I as many eyes as thou hast wounds,
Weeping as fast as they stream forth thy blood,
It would become me better than to close
In terms of friendship with thine enemies.
Pardon me, Julius! Here wast thou bay'd, brave hart;
Here didst thou fall; and here thy hunters stand,
Sign'd in thy spoil, and crimson'd in thy lethe.
O world! thou wast the forest to this hart;
And this, indeed, O world! the heart of thee.

alunecos încât trebuie să vă faceți despre mine una dintr-aceste idei urâte; că sunt sau un laș, sau un mizerabil lingușitor. — Cât te-am stimat, Cesar, oh! Aceasta este adevărat! Dacă sufletul tău ne privește acum, nu va fi el oare mâhnit, ca îndată după moartea ta, vezi pe Antoniu făcând pace și scuturând mâinile mâinile sângerânde ale inamicilor tăi, O mare om și chiar în fața cadavrului tău! Dacă aş avea atâția ochi câte rane ai tu, și toți ar vărsa atâtea lacrimi pe cât sânge vărsa ranele tale, aceasta mi-ar conveni cu mult mai bine decât a mă uni în termeni de amicie cu vrăjmașii tăi. Iartă-mă, Iuliu! Aici ai fost înconjurat, Cerb curagios! Aici ai căzut! Aici vânătorii tăi se înfățișează împodobiți cu prăzile tale, și cu purpura sângelui tău! O lume, tu erai pentru dânsul pădurea sa, și într-adevăr, o lume, el era inima care te învia! Acum iată-te întins ca mistrețul pe care mai multe săgeți l-au pătruns!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

91

How like a deer, stricken by many princes,
Dost thou here lie!

CASSIUS: Mark Antony, —

ANTONY: Pardon me, Caius Cassius:

The enemies of Caesar shall say this;

Then, in a friend, it is cold modesty.

CASSIUS: I blame you not for praising Caesar so;

But what compact mean you to have with us?

Will you be prick'd in number of our friends;

Or shall we on, and not depend on you?

ANTONY: Therefore I took your hands, but was indeed

Sway'd from the point by looking down on Caesar.

Friends am I with you all, and love you all,

Upon this hope, that you shall give me reasons

Why and wherein Caesar was dangerous.

BRUTUS: Or else were this a savage spectacle.

Our reasons are so full of good regard

That were you, Antony, the son of Caesar,

CASSIUS: Marcu Antoniu!

ANTONIU: Iartă-mă Caiu Cassius, chiar inamicii lui Cesar vor vorbi astfel. Aceasta nu este din partea unui amic decât o prea rece moderațiune.

CASSIUS: Nu te acuz că-l auzi astfel pe Cesar: dar ce fel de învoială voești atunci să faci cu noi? Vrei să fii înscris în numărul amicilor noștri, sau putem urma proiectele noastre fără a conta și pe tine?

ANTONIU: Tocmai pentru aceasta v-am strâns mâinele. Dar este adevărat că plecându-mi ochii către Cesar am fost cu sila distras de la chestiune. Sunt amicul vostru al tuturor: da, însă în speranță că explicându-mi motivele, îmi veți dovedi cum, și în ce fel Cesar a fost periculos.

BRUTUS: Dacă ar fi fost altfel, Antoniu, acesta ar fi fost un groaznic spectacol. Resoanele noastre cuprind în sine un atât de mare număr de argumente legitime, că dacă ai fi fost chiar

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

92

You should be satisfied.

ANTONY: That's all I seek:

And am moreover suitor that I may
Produce his body to the market-place;
And in the pulpit, as becomes a friend,
Speak in the order of his funeral.

BRUTUS: You shall, Mark Antony.

CASSIUS: Brutus, a word with you.

Aside to BRUTUS

You know not what you do: do not consent
That Antony speak in his funeral:
Know you how much the people may be mov'd
By that which he will utter?

BRUTUS: By your pardon;

I will myself into the pulpit first,
And show the reason of our Caesar's death:
What Antony shall speak, I will protest
He speaks by leave and by permission,

fiul lui Cesar ar fi trebuit să fii mulțumit.

ANTONIU: Tocmai aceasta este tot ceea ce doresc: și, ceva mai mult, voesc să dobândesc de la voi, a-mi fi permis de a expune corpul lui pe piața publică, și de a vorbi la tribună și la ceremonia înmormântării după cum se cuvine unui om.

BRUTUS: Vei vorbi Marcu Antoniu.

CASSIUS: Brutus încă o vorbă.

În parte

Nu știi ce permiți: bagă de seamă; nu consimți. Poți ști până la ce grad poporul poate fi mișcat de cuvintele sale?

BRUTUS: Dați-mi voe: mă voi urca întâi la tribună: voi explica motivele morții ce am dat lui Cesar. Tot ce va zice Antoniu voi declara că este cu consimțământul și permisiunea noastră. Și că primim ca să se îndeplinească pentru Cesar ceremoniile obicnuite. Această purtare ne va fi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

93

And that we are contented Caesar shall
Have all true rites and lawful ceremonies.

It shall advantage more than do us wrong.

CASSIUS: I know not what may fall; I like it not.

BRUTUS: Mark Antony, here, take you Caesar's body.

You shall not in your funeral speech blame us,

But speak all good you can devise of Caesar,

And say you do 't by our permission;

Else shall you not have any hand at all

About his funeral; and you shall speak

In the same pulpit whereto I am going,

After my speech is ended.

ANTONY: Be it so;

I do desire no more.

BRUTUS: Prepare the body then, and follow us.

Exeunt all but ANTONY

ANTONY: O! pardon me, thou bleeding piece of earth,

mai avantagioasă iar nu în defavoarea noastră?

CASSIUS: Nu știm ce se poate întâmpla. Această hotărâre
îmi displace.

BRUTUS: Apropie-te Marcu Antoniu. Dispune de corpul lui
Cesar. Însă în discursul funebru ce vei ține, te vei abține de a
ne blama: dar poți spune de Cesar toate laudele ce-ți va trece
prin minte; să adaugi asemenea, că aceasta o faci cu
permisiunea noastră; altfel nu vei putea lua nicio parte la
înmormântare. Dacă voi săvârși eu discursul, vei vorbi de la
aceeași tribună.

ANTONIU: Fie; nu doresc nimic mai mult.

BRUTUS: Pregătiți corpul și urmați-ne.

Ies toți afară de Antoniu

ANTONIU: O iartă-mă, bucată de pământ încă sângerândă,

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

94

That I am meek and gentle with these butchers;
Thou art the ruins of the noblest man
That ever lived in the tide of times.
Woe to the hand that shed this costly blood!
Over thy wounds now do I prophesy,
Which like dumb mouths do ope their ruby lips,
To beg the voice and utterance of my tongue,
A curse shall light upon the limbs of men;
Domestic fury and fierce civil strife
Shall cumber all the parts of Italy;
Blood and destruction shall be so in use,
And dreadful objects so familiar,
That mothers shall but smile when they behold
Their infants quarter'd with the hands of war;
All pity choked with custom of fell deeds:
And Caesar's spirit, ranging for revenge,
With Ate by his side come hot from hell,
Shall in these confines with a monarch's voice

dacă par blând și liniștit, cu acești măcelari! Tu ești sfărâmată de cel mai mare om care a trăit vreodată în cursul secolilor. Nenorocirea mâinii care a vărsat acest sânge de un astfel de mare preț! Acum a plecat peste ranele tale, care cu niște guri mute își deschid buzele lor roșite, ca să-mi ceară o voce și cuvinte și să predic solemn, blestemul va cădea peste capetele acestor oameni: furiile domestice, groaznicile neînțelegeri civile vor apăsa Italia întreagă; sângele și distrugerea vor fi lucruri obicinuite, subiectele de groază vor deveni atât de familiare, încât mamele nu vor face altceva decât vor surâde la vederea fiilor lor sfâșiați de mâinile armate. Toată mila va fi înăbușită prin obicinuința faptelor feroase; și umbra lui Cesar acompaniată de Ate ieșind înflăcărată din infern, va rătăci nesățioasă de răzbunare, va striga cu o voce suverană în mijlocul fruntăriilor noastre: Măcel! Și va libera pe câinii resbelului, astfel că mirosul scârbos se va ridica cu împuțiciunile cadavrelor gemând lângă morminte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

95

Cry 'Havoc!' and let slip the dogs of war;
That this foul deed shall smell above the earth
With carrion men, groaning for burial.

Enter a Servant

You serve Octavius Caesar, do you not?

SERVANT: I do, Mark Antony.

ANTONY: Caesar did write for him to come to Rome.

SERVANT: He did receive his letters, and is coming;
And bid me say to you by word of mouth —

Seeing the body

O Caesar! —

ANTONY: Thy heart is big, get thee apart and weep.
Passion, I see, is catching; for mine eyes,
Seeing those beads of sorrow stand in thine,
Began to water. Is thy master coming?

SERVANT: He lies to-night within seven leagues of Rome.

ANTONY: Post back with speed, and tell him what hath

Un servitor intră

Servi pe Octaviu Cesar, așa e?

SERVITORUL: Da, Marcu Antoniu, îl serv.

ANTONIU: Cesar i-a scris să vie la Roma.

SERVITORUL: A primit scrisorile lui Cesar; și se află în
drum: mi-a ordonat să-ți spui prin grai...

Văzând corpul lui Cesar

O Cesar!

ANTONIU: Inima ta este disperată. Retrage-te și plângi:
durerea ta este contagioasă; și ochii mei văzând aceste lacrimi
rostogolindu-se într-ai tăi, încep a se muia. Stăpânul tău vine?

SERVITORUL: Va dormi în această noapte la o depărtare de
opt leghe de Roma.

ANTONIU: Întoarce-te în grabă, și spune-i ce s-a întâmplat.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

96

chanc'd:

Here is a mourning Rome, a dangerous Rome,
No Rome of safety for Octavius yet;
Hie hence, and tell him so. Yet, stay awhile;
Thou shalt not back till I have borne this corse
Into the market-place; there shall I try,
In my oration, how the people take
The cruel issue of these bloody men;
According to the which, thou shalt discourse
To young Octavius of the state of things.
Lend me your hand.

Exeunt, with CAESAR's body

Aici nu este decât o Romă-n doliu, o Romă periculoasă; Roma nu mai înfățișează nicio siguranță pentru Octaviu; grăbește-te de a-i comunica aceasta. Nu! mai rămâi încă. Nu te înapoia până ce nu voi duce acest corp pe piața publică. Acolo voi încerca ca să sondez prin discursul meu către popor cum va califica el actul acesta crud al acestor oameni ai sângelui: și după cum se va ivi împrejurarea, vei da socoteala lui Octaviu despre starea lucrurilor. Ajută-mă.

Ei ies ducând corpul lui Cesar

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

97

SCENE II.

The Same. The Forum.

Enter BRUTUS and CASSIUS, and a throng of Citizens

CITIZENS: We will be satisfied: let us be satisfied.

BRUTUS: Then follow me, and give me audience, friends.

Cassius, go you into the other street,

And part the numbers.

Those that will hear me speak, let 'em stay here;

Those that will follow Cassius, go with him;

And public reasons shall be rendered

Of Caesar's death.

FIRST CITIZEN: I will hear Brutus speak.

SECOND CITIZEN: I will hear Cassius; and compare their reasons,

When severally we hear them rendered.

Exit CASSIUS, with some of the Citizens; BRUTUS goes into the

SCENA II-a.

Tot în Roma. Forul

Brutus, Cassius, și o mulțime de cetățeni intră

CETĂȚENII: Voim să ni se spuie rezonul despre ceea ce s-a făcut. Să ni se spuie rezonul !

BRUTUS: Atunci urmați-mă: amici și ascultați-mă. Cassius, treci în cealaltă uliță, să împărțim poporul între noi. Cei ce voesc să mă asculte să rămâie aici; cei care vor a asculta pe Cassius, să meargă cu dânsul: vi se va da un compt despre motivele morții lui Cesar.

PRIMUL CETĂȚEAN: Voi să ascult pe Brutus.

Al doilea cetățean: Voi să ascult pe Cassius ca să putem compara resoanele lor după ce-i vom asculta pe amândoi în parte.

Cassius iese cu o parte din cetățeni. Brutus se urcă la tribună.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

98

pulpit

THIRD CITIZEN: The noble Brutus is ascended: silence!

BRUTUS: Be patient till the last. Romans, countrymen, and lovers! hear me for my cause; and be silent, that you may hear: believe me for mine honour, and have respect to mine honour, that you may believe: censure me in your wisdom, and awake your senses, that you may the better judge. If there be any in this assembly, any dear friend of Caesar's, to him I say, that Brutus' love to Caesar was no less than his. If then that friend demand why Brutus rose against Caesar, this is my answer: Not that I loved Caesar less, but that I loved Rome more. Had you rather Caesar were living, and die all slaves, than that Caesar were dead, to live all free men? As Caesar loved me, I weep for him; as he was fortunate, I rejoice at it; as he was valiant, I honour him; but, as he was ambitious, I slew him. There is tears for his love; joy for his fortune; honour for his valour; and death for his ambition. Who is here so base that would be a bondman? If any, speak; for him have I offended. Who is here so rude that would

AL TREILEA CETĂȚEAN: Nobilul Brutus s-a suit. Tăcere!

BRUTUS: Ascultați cu răbdare până la sfârșit. Romani, concetățeni și amici, ascultați-mă în cauza mea, și fiți liniștiți ca să mă puteți auzi. Credeți-mă pentru onoarea mea și aveți respect pentru dânsa, ca să mă puteți crede. Judecați-mă în înțelepciunea voastră și serviți-vă de reson ca să puteți judeca mai bine. Dacă se află într-această adunare vreun amic al lui Cesar îi voi spune că dragostea lui Brutus pentru Cesar n-a fost mai puțină decât a lui. Și dacă acel amic m-ar întreba, dar pentru ce Brutus s-a ridicat în contra lui Cesar, iată răspunsul meu: Nu pentru că am iubit pe Cesar mai puțin, ci fiindcă am iubit pe Roma mai mult. Ați voi voi ca Cesar să trăiască și voi să muriți toți sclavi, sau mai bine Cesar să fie mort și voi să trăiți toți oameni liberi? Cesar mă iubea, îl plâng: că a fost fericit, m-am bucurat: că a fost energic, l-am onorat: dar îndată ce a devenit ambițios l-am omorât. Astfel dar, am lacrimi pentru amicia lui, bucurie pentru norocul lui, respect

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

99

not be a Roman? If any, speak; for him have I offended. Who is here so vile that will not love his country? If any, speak; for him have I offended. I pause for a reply.

ALL: None, Brutus, none.

BRUTUS: Then none have I offended. I have done no more to Caesar, than you shall do to Brutus. The question of his death is enrolled in the Capitol; his glory not extenuated, wherein he was worthy, nor his offences enforced, for which he suffered death.

Enter ANTONY and Others, with CAESAR's body

Here comes his body, mourned by Mark Antony: who, though he had no hand in his death, shall receive the benefit of his dying, a place in the commonwealth; as which of you shall not?

pentru energia lui și moarte pentru ambițiunea lui, care este aci omul atât de înjosit încât ar voi să fie sclav? Dacă se află vreunul, vorbească, căci pe acela l-am ofensat. Care om poate a fi atât de stupid încât să nu voiască a fi Roman. Acela să vorbească căci pe acela l-am ofensat. Care din cei de față poate fi atât de târător încât să nu-și iubească patria? Vorbească căci pe acela l-am ofensat. Mă opresc ca să aud un răspuns.

CETĂȚENII: Nimeni Brutus, niciunul.

BRUTUS: Astfel dar n-am ofensat pe nimeni. N-am făcut pentru Cesar decât ceea ce și voi aveți dreptul de a face contra lui Brutus. Motivele morții sale sunt înregistrate în Capitol. Gloria sa în ceea ce avea demn nu s-au micșorat, și greșalele pentru care a suferit moartea, nu sunt exagerate.

Antoniu și mai mulți cetățeni intră conducând corpul lui Cesar.

Iată corpul lui al cărui doliu este purtat de Marcu Antoniu, care de și n-a luat parte la moartea lui Cesar, însă va culege fructele morții lui, un loc în republică. Și care din voi nu le va

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

100

With this I depart: that, as I slew my best lover for the good of Rome, I have the same dagger for myself, when it shall please my country to need my death.

ALL: Live, Brutus! live, live!

FIRST CITIZEN: Bring him with triumph home unto his house.

SECOND CITIZEN: Give him a statue with his ancestors.

THIRD CITIZEN: Let him be Caesar.

FOURTH CITIZEN: Caesar's better parts
Shall be crown'd in Brutus.

FIRST CITIZEN: We'll bring him to his house with shouts and clamours.

BRUTUS: My countrymen, —

SECOND CITIZEN: Peace! silence! Brutus speaks.

FIRST CITIZEN: Peace, ho!

BRUTUS: Good countrymen, let me depart alone,

culege? Părăsindu-vă n-am alt cuvânt a vă mai zice, decât că: După cum am omorât pe cel mai bun amic pentru fericirea Romei, tot astfel păstrez acest pumnal creat pentru mine însumi ce țara mea va crede că are trebuință de moartea mea.

CETĂȚENII: Să trăiești Brutus, să trăiești, să trăiești!

PRIMUL CETĂȚEAN: Să-l ducem în triumf până la casa sa.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Să-i ridicăm o statuie printre străbunii lui.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Să-l facem în locul lui Cesar.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Cele mai bune calități ale lui Cesar vor fi încoronate în Brutus.

PRIMUL CETĂȚEAN: Să-l conducem acasă cu zgomotoase aclamațiuni.

BRUTUS: Concetățenii mei....

AL DOILEA CETĂȚEAN: Tăcere! Brutus vorbește.

PRIMUL CETĂȚEAN: Ei, tăceți!

BRUTUS: Bunii mei compatrioți, lăsați-mă să mă retrag

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

101

And, for my sake, stay here with Antony.
Do grace to Caesar's corpse, and grace his speech
Tending to Caesar's glories, which Mark Antony,
By our permission, is allow'd to make.
I do entreat you, not a man depart,
Save I alone, till Antony have spoke.

Exit

FIRST CITIZEN: Stay, ho! and let us hear Mark Antony.

THIRD CITIZEN: Let him go up into the public chair;
We'll hear him. Noble Antony, go up.

ANTONY: For Brutus' sake, I am beholding to you.

Goes up

FOURTH CITIZEN: What does he say of Brutus?

THIRD CITIZEN: He says, for Brutus' sake,
He finds himself beholding to us all.

FOURTH CITIZEN: 'Twere best he speak no harm of Brutus

singur, dacă mă iubiți rămâneți aici cu Antoniu, primiți
corpul lui Cesar și ascultați discursul spre gloria lui Cesar pe
care Marcu Antoniu cu permisiunea noastră este autorizat a-
l rosti. Vă conjur ca nimeni să nu iasă de aci decât numai eu
singur până ce Antoniu va isprăvi.

Iese

PRIMUL CETĂȚEAN: Ei stați să ascultăm pe Marcu
Antoniu.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Să se urce la tribună, voim să-l
ascultăm. Nobile Marcu Antoniu, urcă-te.

ANTONIU: Pentru dragostea lui Brutus vă sunt
recunoscător.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ce zice de Brutus?

AL TREILEA CETĂȚEAN: El zice că pentru dragostea lui
Brutus ne este recunoscător.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ar face mai bine să nu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

102

here.

FIRST CITIZEN: This Caesar was a tyrant.

THIRD CITIZEN: Nay, that's certain:

We are bless'd that Rome is rid of him.

SECOND CITIZEN: Peace! let us hear what Antony can say.

ANTONY: You gentle Romans, —

CITIZENS: Peace, ho! let us hear him.

ANTONY: Friends, Romans, countrymen, lend me your ears;

I come to bury Caesar, not to praise him.

The evil that men do lives after them,

The good is oft interred with their bones;

So let it be with Caesar. The noble Brutus

Hath told you Caesar was ambitious:

If it were so, it was a grievous fault,

And grievously hath Caesar answer'd it.

Here, under leave of Brutus and the rest, —

For Brutus is an honourable man;

vorbească de rău de Brutus.

PRIMUL CETĂȚEAN: Acest Cezar era un tiran.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Da, aceasta este adevărat, suntem foarte fericiți că Roma a scăpat de un tiran.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Tăcere! Să ascultăm ce ne va spune Antoniu.

ANTONIU: Generoși Romani.

CETĂȚENII: Tăcere să-l ascultăm.

ANTONIU: Amici, Romani, compatrioți, ascultați-mă: Relele pe care le fac oamenii trăiesc după ei; binele este adesea îngropat cu osemintele lor: astfel va fi și cu Cesar! Nobilul Brutus v-a spus că Cesar era ambițios: dacă a fost astfel aceasta era o greșală mare pe care Cesar a plătit-o aspru. Aci după părerea lui Brutus și a altora, (căci Brutus este un om onorabil; după cum sunt și toți ceilalți), voesc să vorbesc la înmormântarea lui Cesar. El mi-a fost amic fidel și drept: dar Brutus zice că a fost ambițios, și Brutus este un om onorabil. Cesar a adus în Roma mulțime de robi ale căror stări au

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

103

So are they all, all honourable men, —
Come I to speak in Caesar's funeral.
He was my friend, faithful and just to me:
But Brutus says he was ambitious;
And Brutus is an honourable man.
He hath brought many captives home to Rome,
Whose ransoms did the general coffers fill:
Did this in Caesar seem ambitious?
When that the poor have cried, Caesar hath wept;
Ambition should be made of sterner stuff:
Yet Brutus says he was ambitious;
And Brutus is an honourable man.
You all did see that on the Lupercal
I thrice presented him a kingly crown.
Which he did thrice refuse: was this ambition?
Yet Brutus says he was ambitious;
And, sure, he is an honourable man.
I speak not to disprove what Brutus spoke,

umplut lăzile caselor publice: Într-aceasta a părut el ambițios?
Când cei săraci gemeau, Cesar a plâns; ambițiunea ar fi
trebuit să fie formată dintr-o materie mai tare; cu toate acestea
Brutus zice că el era ambițios, și Brutus este un om onorabil.
Ați văzut toți la sărbătoarea Lupercalelor, i-am oferit o
coroană de Rege de trei ori și pe care a respins-o de trei ori:
aceasta se cheamă ambițiune? Dar Brutus zice că era ambițios
și de sigur Brutus este un om onorabil. Nu vorbesc ca să
dezaprobat ceea ce Brutus a zis, dar numai a vă spune ceea ce
știu foarte bine. Voi îl iubeați altă dată, și nu fără cuvânt. Care
cauză vă oprește dar astăzi de a-l plânge? O judecată! tu ai
fugit în bestiile nesimțitoare și oamenii văd că și-au pierdut
resonul! Fiți indulgenți cu mine: inima mea este acolo în
cogiugul lui Cesar și trebuie să mă opresc până îmi va reveni
la loc.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

104

But here I am to speak what I do know.
You all did love him once, not without cause:
What cause withholds you then to mourn for him?
O judgment! thou art fled to brutish beasts,
And men have lost their reason. Bear with me;
My heart is in the coffin there with Caesar,
And I must pause till it come back to me.

FIRST CITIZEN: Methinks there is much reason in his sayings.

SECOND CITIZEN: If thou consider rightly of the matter, Caesar has had great wrong.

THIRD CITIZEN: Has he, masters?

I fear there will a worse come in his place.

FOURTH CITIZEN: Mark'd ye his words? He would not take the crown;

Therefore 'tis certain he was not ambitious.

FIRST CITIZEN: If it be found so, some will dear abide it.

Primul cetățean: Mi se pare că are multă dreptate în ceea ce zice.

Al doilea cetățean: Dacă observi cu luare aminte această afacere Cesar a suferit o mare nedreptate.

Al treilea cetățean: Dacă va fi adevărat mă tem să nu vie în locu-i altul cu mult mai rău decât dânsul.

Al patrulea cetățean: Ai observat cuvintele acestea că „n-a vrut să primească coroana”? astfel dar, este sigur că nu era un om ambițios.

PRIMUL CETĂȚEAN: Dacă aceasta va fi astfel, va costa scump pe câțiva.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

105

SECOND CITIZEN: Poor soul! his eyes are red as fire with weeping.

THIRD CITIZEN: There's not a nobler man in Rome than Antony.

FOURTH CITIZEN: Now mark him; he begins again to speak.

ANTONY: But yesterday the word of Caesar might
Have stood against the world; now lies he there,
And none so poor to do him reverence.
O masters! if I were dispos'd to stir
Your hearts and minds to mutiny and rage,
I should do Brutus wrong, and Cassius wrong,
Who, you all know, are honourable men.
I will not do them wrong; I rather choose
To wrong the dead, to wrong myself, and you,
Than I will wrong such honourable men.
But here's a parchment with the seal of Caesar;
I found it in his closet, 'tis his will.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Ce suflet bun! Ochii săi erau roșii
ca focul de mult plâns.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Nu se află în toată Roma un om
mai nobil decât Antoniu.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Acum ascultați a reînceput să
vorbească.

ANTONIU: Chiar ieri, cuvântul lui Cesar ar fi putut rezista
lumii întregi: astăzi iată-l întins și niciun om destul de prost
a-i face cea mai mică onoare! O cetățeni, dacă aș fi dispus a vă
întărâta inimile și spiritele la revoltă și la grozavii, aș putea să
spun că Brutus nu a avut dreptate nici Cassius, pe care-l știți
toți că sunt oameni de onoare: nu voiu să-i supăr. Prefer mai
bine decât a-i supăra pe dâșii să zic că Cesar a avut greșeli,
eu însumi și voi asemenea. Dar iată un pergament sigilat cu
peceția lui Cesar: pe care l-am găsit în cabinetul său: aceasta
este ultimele sale voințe. Dacă acest popor adunat ar auzi
acest testament, și-mi veți ierta că n-am intențiunea de a vi-l
citi, veți veni ca să sărutați ranele lui Cesar mort, și a vă muia

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

106

Let but the commons hear this testament —
Which, pardon me, I do not mean to read —
And they would go and kiss dead Caesar's wounds,
And dip their napkins in his sacred blood,
Yea, beg a hair of him for memory,
And, dying, mention it within their wills,
Bequeathing it as a rich legacy
Unto their issue.

FOURTH CITIZEN: We'll hear the will: read it, Mark Antony.

ALL: The will, the will! we will hear Caesar's will.

ANTONY: Have patience, gentle friends; I must not read it:
It is not meet you know how Caesar lov'd you.
You are not wood, you are not stones, but men;
And, being men, bearing the will of Caesar,
It will inflame you, it will make you mad.
'Tis good you know not that you are his heirs;

rufele în sângele său sfințit, da, și veți cere câte o şuviță din
părul său ca un semn de suvenir, și veți face mențiune în
testamentele voastre lăsându-le copiilor voștri ca o bogată
moștenire.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Voim să ascultăm testamentul:
Citește-ni-l Marcu Antoniu.

CETĂȚENII: Testamentul! Testamentul! Voim să auzim
testamentul lui Cesar!

ANTONIU: Liniștiți-vă, bunii mei amici, nu trebuie să vi-l
citesc. Nu este timpul ca să știți cât de mult vă iubea Cesar.
Voi nu sunteți blocuri de piatră nesimțitoare, nici aveți
inimile împietrite ci sunteți oameni și când veți auzi
testamentul lui Cesar vă veți înflăcăra și veți deveni furioși.
Este mai bine ca voi să nu știți că voi sunteți moștenitorii lui:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

107

For if you should, O! what would come of it.

FOURTH CITIZEN: Read the will! we'll hear it, Antony;
You shall read us the will, Caesar's will.

ANTONY: Will you be patient? will you stay awhile?
I have o'ershot myself to tell you of it.

I fear I wrong the honourable men
Whose daggers have stabb'd Caesar; I do fear it.

FOURTH CITIZEN: They were traitors: honourable men!

ALL: The will! the testament!

SECOND CITIZEN: They were villains, murderers. The will!
read the will.

ANTONY: You will compel me then to read the will?
Then make a ring about the corpse of Caesar.
And let me show you him that made the will.
Shall I descend? and will you give me leave?

SEVERAL CITIZENS: Come down.

SECOND CITIZEN: Descend.

căci dacă ați ști, oh! nu știu ce s-ar putea întâmpla.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Citește-ne testamentul, voim
să-l auzim Antoniu, trebuie să ne citești testamentul lui Cesar.

ANTONIU: Voiți să aveți răbdare? Voiu să mai așteptați
câtva timp: M-am dus prea departe vorbindu-vă de
testament: mă tem să nu supăr pe acești oameni onorabili ale
căror pumnale au pătruns pe Cesar: Mă tem foarte mult!

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ei au fost niște trădători: ei
oameni onorabili?

CETĂȚENII: Testamentul! Voințele lui Cesar!

AL DOILEA CETĂȚEAN: Sunt niște scelerați asasini.
Testamentul! Citește-ne testamentul !

ANTONIU: Voiți să mă siliți a ceti testamentul? Formați dar
un cerc împrejurul corpului lui Cesar și lăsați-ma să vă arăt
pe acela care făcu testamentul. Îmi veți permite să mă cobor?

CETĂȚENII: Coboară-te, coboară-te!

AL DOILEA CETĂȚEAN: Vino!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

108

ANTONY comes down

THIRD CITIZEN: You shall have leave.

FOURTH CITIZEN: A ring; stand round.

FIRST CITIZEN: Stand from the hearse; stand from the body.

SECOND CITIZEN: Room for Antony; most noble Antony.

ANTONY: Nay, press not so upon me; stand far off.

SEVERAL CITIZENS: Stand back! room! bear back!

ANTONY: If you have tears, prepare to shed them now.

You all do know this mantle; I remember

The first time ever Caesar put it on;

'Twas on a summer's evening, in his tent,

That day he overcame the Nervii.

Look! in this place ran Cassius' dagger through:

See what a rent the envious Casca made:

Antoniou se dă jos de la tribună

AL TREILEA CETĂȚEAN: Da, consimțim.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Să formăm un cerc; să stăm împrejurul lui.

PRIMUL CETĂȚEAN: Dați-vă în lături de la sicriu! Depărtați-vă de corp.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Faceți loc lui Antoniu, prea nobilului Antoniu.

ANTONIU: Nu vă îndesați astfel peste mine; stați mai departe!

CETĂȚENII: Dați-vă înapoi! Faceți loc! Trageți-vă îndărăt.

ANTONIU: Dacă aveți lacrimi, preparați-vă acum a plânge! Toți cunoașteți această haină. Mi-aduc aminte de ziua în care Cesar pentru prima dată a purtat-o. Era într-o seară de vară, în cortul său, în ziua când învinse pe Nervieni. Priviți: pe-aici a pătruns pumnalul lui Cassius: vedeți ce sfâșietură groaznică a făcut acela al pizmașului Casca: pe aci iubitul său Brutus și-a făcut lovitura. Și când și-a retras blestematu-i fier, vedeți

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

109

Through this the well-beloved Brutus stabb'd;
And, as he pluck'd his cursed steel away,
Mark how the blood of Caesar follow'd it,
As rushing out of doors, to be resolved
If Brutus so unkindly knock'd or no;
For Brutus, as you know, was Caesar's angel:
Judge, O you gods! how dearly Caesar loved him.
This was the most unkindest cut of all;
For when the noble Caesar saw him stab,
Ingratitude, more strong than traitors' arms,
Quite vanquish'd him: then burst his mighty heart;
And, in his mantle muffling up his face,
Even at the base of Pompey's statua,
Which all the while ran blood, great Caesar fell.
O! what a fall was there, my countrymen;
Then I, and you, and all of us fell down,
Whilst bloody treason flourish'd over us.
O! now you weep, and I perceive you feel

până unde a sărit sângele, urmărindu-l, ca cum ar fi voit să se asigure dacă Brutus a fost care l-a lovit atât de crud: căci după cum știți, era un Dumnezeu pentru Cesar. O, Zei! judecați voi cu câtă dragoste Cesar îl iubea! Această lovitură fuse pentru dânsul cea mai cruda dintre toate: căci, când nobilul Cesar îl văzu izbindu-l, ingratitudea mai forte decât brațele trădătorilor, isprăvi de a-l învinge, atunci marea sa inimă se sfâșie și își învălui fața în haină, chiar la picioarele statuiei lui Pompei, pe care le roși de sânge. Astfel marele Cesar căzu. Oh! Ce cădere! Ce groaznică cădere fu atunci concetățenii mei! atunci atât voi cât și eu fuserăm cuprinși de spaimă, pe când trădarea sângeroasă și triumfătoare își mânuia pumnalul spre noi! O! acum plângeți, și văd că simțiți puterea pietății lacrimile voastre sunt generoase! Inimi bune. Ce! Voi plângeți nevăzând încă decât rănila veșmântului lui Cesar al nostru! Priviți aci, și vedeți-l chiar pe el însuși, sfâșiat după cum îl vedeți de către trădători.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

110

The dint of pity; these are gracious drops.
Kind souls, what! weep you when you but behold
Our Caesar's vesture wounded? Look you here,
Here is himself, marr'd, as you see, with traitors.

FIRST CITIZEN: O piteous spectacle!

SECOND CITIZEN: O noble Caesar!

THIRD CITIZEN: O woeful day!

FOURTH CITIZEN: O traitors! villains!

FIRST CITIZEN: O most bloody sight!

SECOND CITIZEN: We will be revenged.

ALL: Revenge! — About! — Seek! — Burn! — Fire! — Kill! —
Slay! — Let not a traitor live.

ANTONY: Stay, countrymen!

FIRST CITIZEN: Peace there! Hear the noble Antony.

SECOND CITIZEN: We'll hear him, we'll follow him, we'll
die with him.

PRIMUL CETĂȚEAN: O priveliște de milă!

AL DOILEA CETĂȚEAN: O nobile Cesar!

AL TREILEA CETĂȚEAN: O zi de nenorocire!

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Trădătorii, scelerați!

PRIMUL CETĂȚEAN: O sângeros spectacol!

AL DOILEA CETĂȚEAN: Voim să ne răzbunăm.

CETĂȚENII: Razbunare, să alergăm, să căutam pe Brutus!
Cu fierul! Să tăiem, să masacrăm, să nu lasăm cu viață un
singur dintr-acești trădători!

ANTONIU: Opriți-vă concetățeni!

PRIMUL CETĂȚEAN: Tăcere să ascultăm pe nobilul
Antoni.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Voim să-l auzim, să-l urmăm,
voim să murim cu dânsul.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

111

ANTONY: Good friends, sweet friends, let me not stir you up
To such a sudden flood of mutiny.
They that have done this deed are honourable:
What private griefs they have, alas! I know not,
That made them do it; they are wise and honourable,
And will, no doubt, with reasons answer you.
I come not, friends, to steal away your hearts:
I am no orator, as Brutus is;
But, as you know me all, a plain blunt man,
That love my friend; and that they know full well
That gave me public leave to speak of him.
For I have neither wit, nor words, nor worth,
Action, nor utterance, nor the power of speech,
To stir men's blood: I only speak right on;
I tell you that which you yourselves do know;
Show you sweet Caesar's wounds, poor poor dumb mouths,
And bid them speak for me: but were I Brutus,
And Brutus Antony, there were an Antony

ANTONIU: Bunii și scumpii mei amici, nu voiu fi eu care să
vă împing în astfel de furie de revoltă. Acei care au făcut
această faptă sunt oameni de onoare. Ce supărare personală
i-au făcut să întreprindă aceasta! Ei bine! Nu știu. Ei sunt
înțelepți și onorabili, și fără îndoială că vor fi având și resoane
a vă da. Nu viu, amici, a vă surprinde prin viclenie inimile:
nu am pretențiunea de a fi orator ca Brutus: sunt astfel după
cum ma cunoașteți, un om simplu și fără răutate, care-mi
iubesc amicul: și aceasta o știu bine aceia care mi-au dat
permisiunea de a vorbi de dânsul în public. Căci n-am nici
spiritul, nici expresiunea, nici talentul nici energia, nici vocea,
nici puterea cuvântului ca să pot mișca sângele oamenilor.
Exprim numai singură cugetarea mea, și nu vă spui decât
numai ceea ce știți; vă arăt rănilor bunului Cesar, buzele lui
mute, și le însărcinez pe dânsule să vorbească în locu-mi. Dar
dacă aş fi Brutus și Brutus ar fi Antoniu, ar fi atunci un
Antoniu capabil de a vă ameți spiritele și a da fiecărei rană a
lui Cesar o limbă al cărei glas ar mișca și ar face să se revolte

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

112

Would ruffle up your spirits, and put a tongue
In every wound of Caesar, that should move
The stones of Rome to rise and mutiny.

ALL: We'll mutiny.

FIRST CITIZEN: We'll burn the house of Brutus.

THIRD CITIZEN: Away, then! come, seek the conspirators.

ANTONY: Yet hear me, countrymen; yet hear me speak.

ALL: Peace, ho! — Hear Antony, — most noble Antony.

ANTONY: Why, friends, you go to do you know not what.
Wherein hath Caesar thus deserv'd your loves?
Alas! you know not: I must tell you then.
You have forgot the will I told you of.

ALL: Most true. The will! let's stay and hear the will.

ANTONY: Here is the will, and under Caesar's seal.

pană chiar și pietrele Romei.

CETĂȚENII: Voim să ne revoltăm.

PRIMUL CETĂȚEAN: Să ardem casa lui Brutus.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Aideți dar veniți să căutăm pe
conspiratori!

ANTONIU: Ascultați-mă încă compatrioți, ce voiu să mai
zic.

CETĂȚENII: Ei! Tăcere! Să ascultăm pe Antoniu, prea
nobilul Antoniu.

ANTONIU: Ce! Amici, nu știți ce vreți să faceți? De ce Cesar
a meritat atât dragostea voastră. Eh! voi nu știți, trebuie să v-
o spui. Ați uitat testamentul despre care v-am vorbit.

CETĂȚENII: Ah, da! într-adevăr; să stăm pentru ca să
ascultăm testamentul.

ANTONIU: Iată-l chiar cu pecetia lui Cesar. Fie căruia

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

113

To every Roman citizen he gives,

To every several man, seventy-five drachmas.

SECOND CITIZEN: Most noble Caesar! we'll revenge his death.

THIRD CITIZEN: O royal Caesar!

ANTONY: Hear me with patience.

ALL: Peace, ho!

ANTONY: Moreover, he hath left you all his walks,

His private arbours, and new-planted orchards,

On this side Tiber; he hath left them you,

And to your heirs for ever; common pleasures,

To walk abroad, and recreate yourselves.

Here was a Caesar! when comes such another?

FIRST CITIZEN: Never, never! Come, away, away!

We'll burn his body in the holy place,

And with the brands fire the traitors' houses.

Take up the body.

SECOND CITIZEN: Go fetch fire.

cetățean Roman îi lasă câte șapte zeci și cinci de drahme !

AL DOILEA CETĂȚEAN: Prea nobile Cesar! Vom răzbuna moartea ta!

AAL TREILEA CETĂȚEAN: O Regele Cesar!

ANTONIU: Ascultați-mă cu răbdare.

CETĂȚENII: Tăceți dar!

ANTONIU: Între altele v-a lăsat toate grădinile sale, boschetele sale plantate de curând despre partea aceasta a Tibrului. V-a lăsat vouă și moștenitorilor voștri pe vecie pentru a face grădini publice pentru preumblările și plăcerile voastre. Acesta era Cesar! Când se va mai renaște un altul asemenea lui?

PRIMUL CETĂȚEAN: Niciodată, niciodată. Veniți să plecăm să mergem a-i arde corpul pe piața sacră, și cu tăciunul vom pune foc caselor trădătorilor. Ridicați-i corpul.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Aideți să aducem foc.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

114

THIRD CITIZEN: Pluck down benches.

FOURTH CITIZEN: Pluck down forms, windows, any thing.

Exeunt Citizens, with the body

ANTONY: Now let it work: mischief, thou art afoot,
Take thou what course thou wilt!

Enter a Servant

How now, fellow!

SERVANT: Sir, Octavius is already come to Rome.

ANTONY: Where is he?

SERVANT: He and Lepidus are at Caesar's house.

ANTONY: And thither will I straight to visit him.

He comes upon a wish. Fortune is merry,

And in this mood will give us any thing.

SERVANT: I heard him say Brutus and Cassius

Are rid like madmen through the gates of Rome.

ANTONY: Belike they had some notice of the people.

How I had mov'd them. Bring me to Octavius.

Exeunt

AL TREILEA CETĂȚEAN: Dați jos băncile.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ridicați jețurile ferestrele, tot!

Poporul iese ducând cu sine corpul

ANTONIU: Acum când lucrul este îndeplinit! Anarhie, tu
esti în picioare! Ia-ți dar drumul care-ți va plăcea.

Un servitor intră.

Ce este?

SERVITORUL: Stăpâne, Octaviu acum a sosit în Roma.

ANTONIU: Unde se află?

SERVITORUL: El și cu Lepid sunt în casa lui Cesar.

ANTONIU: Îndată voi merge să-l întâlnesc: a sosit tocmai la
vreme: norocul e bine dispus; în astfel de capriciu ne va
acorda totul.

SERVITORUL: Octaviu mi-a zis, că Brutus și Cassius ca niște
oameni pierduți au ieșit în galop pe porțile Romei.

ANTONIU: Este de crezut, că ei vor fi aflat hotărârea
poporului, și în ce chip l-am întărâtat. Condu-mă la Octaviu.

Ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Căsar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzăreanu, 1892**

115

SCENE III.

The Same. A street.

Enter CINNA, the Poet

CINNA: I dreamt to-night that I did feast with Caesar,
And things unlucky charge my fantasy:
I have no will to wander forth of doors,
Yet something leads me forth.

Enter Citizens

FIRST CITIZEN: What is your name?

SECOND CITIZEN: Whither are you going?

THIRD CITIZEN: Where do you dwell?

FOURTH CITIZEN: Are you a married man or a bachelor?

SECOND CITIZEN: Answer every man directly.

FIRST CITIZEN: Ay, and briefly.

FOURTH CITIZEN: Ay, and wisely.

THIRD CITIZEN: Ay, and truly, you were best.

CINNA: What is my name? Whither am I going? Where do I

SCENA III-a.

Tot în Roma; o stradă

Cinna Poetul, intră

CINNA: Am visat în noaptea asta că mă aflu la un ospăț cu
Căsar și gândurile mele erau cotropite de năluciri sinistre.
Simt un dezgust de a ieși din casă. Cu toate acestea nu știu ce
mă îndeamnă a ieși.

Poporul intră

PRIMUL CETĂȚEAN Cum te cheamă?

AL DOILEA CETĂȚEAN: Unde te duci?

AL TREILEA CETĂȚEAN: Unde șezi?

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ești însurat sau nu?

AL DOILEA CETĂȚEAN: Răspunde-ne în parte la fiecare.

PRIMUL CETĂȚEAN Da, și în puține cuvinte.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Da, și deslușit.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Da, și fără încurcătură.

CINNA: Ce nume am? Unde mă duc? Unde șed? Dacă sunt

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

116

dwelling? Am I a married man, or a bachelor? Then, to answer every man directly and briefly, wisely and truly: wisely I say, I am a bachelor.

SECOND CITIZEN: That's as much as to say, they are fools that marry: you'll bear me a bang for that, I fear. Proceed; directly.

CINNA: Directly, I am going to Caesar's funeral.

FIRST CITIZEN: As a friend or an enemy?

CINNA: As a friend.

SECOND CITIZEN: That matter is answered directly.

FOURTH CITIZEN: For your dwelling, briefly.

CINNA: Briefly, I dwell by the Capitol.

THIRD CITIZEN: Your name, sir, truly.

CINNA: Truly, my name is Cinna.

FIRST CITIZEN: Tear him to pieces; he's a conspirator.

CINNA: I am Cinna the poet, I am Cinna the poet.

FOURTH CITIZEN: Tear him for his bad verses, tear him for

însurat sau nu? Să răspund fiecăruia în parte? În puține cuvinte, deslușit fără prefăcătorie. Zic dar că sunt flacău.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Acest răspuns este ca și cum ne-ai zice că numai tâmpiții se însor. Aceasta merită o pedeapsă. Continuă explicit.

CINNA: Lămurit mă duc la înmormântarea lui Cesar.

PRIMUL CETĂȚEAN: Ca amic sau ca inamic?

CINNA: Ca amic.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Acesta este un răspuns lămurit.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Și undelocuiesti în puține cuvinte!

CINNA: În puține cuvinte, aproape de Capitol.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Numele d-tale fără încurcătură!

CINNA: Fără prefacere, Cinna.

PRIMUL CETĂȚEAN: Să-l facem bucăți este un conspirator!

CINNA: Eu sunt Cinna poetul. Poetul Cinna.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Sfâșiați-l pentru relele lui

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

117

his bad verses.

CINNA: I am not Cinna the conspirator.

FOURTH CITIZEN: It is no matter, his name's Cinna; pluck but his name out of his heart, and turn him going.

THIRD CITIZEN: Tear him, tear him! Come, brands ho! fire-brands! To Brutus', to Cassius'; burn all. Some to Decius' house, and some to Casca's; some to Ligarius'. Away! go!

Exeunt

versuri, sfâșiați-l pentru versurile lui cele rele.

CINNA: Eu nu sunt Cinna conspiratorul.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Nu-mi pasă, numele său este Cinna, să-i scoatem din inimă numai numele și apoi pe urmă să-l lăsăm.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Să-l sfâșiem, să-l sfâșiem. Aduceți focul. Aideți la Brutus, la Cassius, să arde tot. Alții la casa lui Decius, alții la Casca, alții la Ligarius, aidem alergați.

Ies toți

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

118

ACT IV

SCENE I.

Rome. A Room in ANTONY's House.

ANTONY, OCTAVIUS, and LEPIDUS, seated at a table

ANTONY: These many then shall die; their names are prick'd.

OCTAVIUS: Your brother too must die; consent you, Lepidus?

LEPIDUS: I do consent.

OCTAVIUS: Prick him down, Antony.

LEPIDUS: Upon condition Publius shall not live,
Who is your sister's son, Mark Antony.

ANTONY: He shall not live; look, with a spot I damn him.
But, Lepidus, go you to Caesar's house;
Fetch the will hither, and we shall determine

ACTUL IV-lea

SCENA I.

Tot în Roma ; o cameră în casa lui Antoniu

Antoniu , Octaviu , Lepid șed împrejurul unei mese

ANTONIU: Astfel dar toți acești oameni sunt destinați
morții: numele lor sunt însemnate.

OCTAVIU: Fratele tău asemenea trebuie să moară, primești
Lepid?

LEPID: Primesc.

OCTAVIU: Înscrie-l Antoniu.

LEPID: Da, dar cu o condițiune, Marcu Antoniu, ca și Publius
fiul sorei tale să-și piardă asemenea viața.

ANTONIU: Da, nu va mai trăi, vedeți că cu această
însemnare-l osândesc. Dar, Lepidus, mergi la casa lui Cesar
și adu-mi testamentul să vedem dacă vom putea șterge

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

119

How to cut off some charge in legacies.

LEPIDUS: What! shall I find you here?

OCTAVIUS: Or here or at the Capitol.

Exit LEPIDUS

ANTONY: This is a slight unmeritable man,
Meet to be sent on errands: is it fit,
The three-fold world divided, he should stand
One of the three to share it?

OCTAVIUS: So you thought him;
And took his voice who should be prick'd to die,
In our black sentence and proscription.

ANTONY: Octavius, I have seen more days than you:
And though we lay these honours on this man,
To ease ourselves of divers slanderous loads,
He shall but bear them as the ass bears gold,
To groan and sweat under the business,
Either led or driven, as we point the way;
And having brought our treasure where we will,

niscaiva legate din care le-a lăsat în sarcina noastră.

LEPID: Vă voi regăsi aici ?

OCTAVIU: Ori aici, ori la Capitol.

Lepid iese

ANTONIU: Acest Lepid este un om slab și fără merite, bun
numai de alergat. Când lumea se va împărți în trei, i-ar
conveni și lui să ia una din ele?

OCTAVIU: Îl crezi astfel. L-ai consultat asupra numelor care
trebuie să conție teribilul nostru decret de izgonire.

ANTONIU: Octaviu, am văzut mai multe zile decât tine.
Dacă vom pune asemenea onori pe capul acestui om în scop
de a ne ușura pe noi de diferitele sarcini foarte grele, el n-ar
putea face altceva decât a purta ca un măgar o comoară
gemând și asudând sub greutatea ei condus s-au târât pe
calea ce-i vom arăta; și când va sosi la locul ce ne ve conveni,
îi vom lua sarcina, și-l vom trimite ca pe un magar descărcat,

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

120

Then take we down his load, and turn him off,
Like to the empty ass, to shake his ears,
And graze in commons.

OCTAVIUS: You may do your will;
But he's a tried and valiant soldier.

ANTONY: So is my horse, Octavius; and for that
I do appoint him store of provender.
It is a creature that I teach to fight,
To wind, to stop, to run directly on,
His corporal motion govern'd by my spirit.
And, in some taste, is Lepidus but so;
He must be taught, and train'd, and bid go forth;
A barren-spirited fellow; one that feeds
On abject orts and imitations,
Which, out of use and staled by other men,
Begin his fashion: do not talk of him
But as a property. And now, Octavius,
Listen great things: Brutus and Cassius

spre a-și scutura urechile și a păstra pasiunea lui obișnuită.

OCTAVIU: Fă cum voiești, dar el este un soldat încercat și stăruitor.

ANTONIU: Și calul meu este tot asemenea Octaviu, și pentru aceasta-i dau o porție buna de nutreț. Este un animal pe care l-am învățat să se lupte, să sară, să se oprească sau să se repează înainte. Mișcările sale sunt dirijate de inteligența mea, și în unele privințe el nu este nimic mai mult. Trebuie dresat, disciplinat și înștiințat când să se puie-n marș. El este un spirit infructuos din natură, căruia nu-i plac obiceiurile, imitațiunile artei și manierele, decât după ce vor fi uzate și părăsite și abia atunci el le adoptă. Să nu ții seamă de el decât ca de o mobila a noastră. Acum Octaviu niște interese mai mari reclamă atențiunea ta. Brutus și Cassius formează armate. Trebuie să ne grăbim de a le face față, să ne gândim dar a combina alianța noastră, a ne asigura de cei mai buni

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

Are levying powers: we must straight make head;
Therefore let our alliance be combin'd,
Our best friends made, and our means stretch'd out;
And let us presently go sit in council,
How covert matters may be best disclos'd,
And open perils surest answered.

OCTAVIUS: Let us do so: for we are at the stake,
And bay'd about with many enemies;
And some that smile have in their hearts, I fear
Millions of mischiefs.

Exeunt

121

amici și a desfășura toată forța mijloacelor noastre. Să mergem în grabă a forma un consiliu pentru a ne înțelege despre cele mai sigure mijloace spre a descoperi surdele mișcări ale inamicilor noștri și a face față pericolelor sigure.

OCTAVIU: Tot astfel este și părerea mea, căci suntem în primejdie, înconjurați de inamici care ne sfâșie, și printre ei sunt mulți chiar de aceia care zâmbesc: mi-e teamă că ei ascund în inimile lor nenumărate proiecte de răutate și de perfidie.

Ies

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

122

SCENE II.

Camp near Sardis. Before BRUTUS' Tent.

*Drum. Enter BRUTUS, LUCILIUS, LUCIUS, and Soldiers:
TITINIUS and PINDARUS meet them*

BRUTUS: Stand, ho!

LUCILIUS: Give the word, ho! and stand.

BRUTUS: What now, Lucilius! is Cassius near?

LUCILIUS: He is at hand; and Pindarus is come
To do you salutation from his master.

PINDARUS gives a letter to BRUTUS.

BRUTUS: He greets me well. Your master, Pindarus,
In his own change, or by ill officers,
Hath given me some worthy cause to wish
Things done, undone: but, if he be at hand,
I shall be satisfied.

PINDARUS: I do not doubt
But that my noble master will appear

SCENA II-a.

În fața cortului lui Brutus, în câmpie, aproape de Sardis

*Zgomot de tobe- Brutus, Lucilius, Lucius, soldații intră. Titinius,
Pindar vin să-i întâlnească*

BRUTUS: Hola, stați!

LUCILIUS: Lozinca: hola, stați!

BRUTUS: Ei bine, Lucilius, Cassius este aproape de aci!

LUCILIUS: Ne urmărește de aproape, și Pindar a venit să te
salute din partea stăpânului său.

Pindar dă o scrisoare lui Brutus

BRUTUS: Salutarea ta mi-e plăcută. Stăpânul tău, Pindar, sau
prin schimbarea de sine, sau prin greșeala ofițerilor săi, mi-a
dat oarecare motive bune de a dori ca lucrurile făcute să nu fi
fost; însă fiindcă sosește, se va explica el însuși.

PINDAR: Nu mă îndoiesc că nobilul meu stăpîn se va arăta
aceea ce este: un om plin de onoare și de cuviință către voi.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

123

Such as he is, full of regard and honour.

BRUTUS: He is not doubted. A word, Lucilius;
How he receiv'd you, let me be resolv'd.

LUCILIUS: With courtesy and with respect enough;
But not with such familiar instances,
Nor with such free and friendly conference,
As he hath us'd of old.

BRUTUS: Thou hast describ'd
A hot friend cooling. Ever note, Lucilius,
When love begins to sicken and decay,
It useth an enforced ceremony.
There are no tricks in plain and simple faith;
But hollow men, like horses hot at hand,
Make gallant show and promise of their mettle;
But when they should endure the bloody spur,
They fall their crests, and, like deceitful jades,
Sink in the trial. Comes his army on?

LUCILIUS: They mean this night in Sardis to be quarter'd;

BRUTUS: Nu mă îndoiesc.- un lucru voi să știu. Cum te-a primit!

LUCILIUS: Cu toată politeța și considerația, dar nu cu tonul de familiaritate francată și convorbire amicală, cu care era obicinuit altădată.

BRUTUS: Tu-mi descrii un om a cărui călduroasă amiciție s-a răcit. Bagă de seamă, să nu-l uiți, Lucilius, că amicia-i dovedește slăbiciunea și scăderea, prin prefăcătorii de politeță și ceremonii. În simpla amicie și nevinovată bună credința, nu este nici artă, nici prefăcătorie: oamenii cu sufletul gol și fals, seamănă cu acel cai plini de foc sub mâna călărețului, a căror resbelnică aparență promite un curagios foc; dar, când simt pintenul sângerând, își pleacă capul, și ca niște bestii fără vigoare, cad la încercare. — Armata sa sosește?

LUCILIUS: Ea speră ca astă noapte să-și așeze cartierul în

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

124

The greater part, the horse in general,
Are come with Cassius.

BRUTUS: Hark! he is arriv'd.

Low march within

March gently on to meet him.

Enter CASSIUS and Soldiers

CASSIUS: Stand, ho!

BRUTUS: Stand, ho! Speak the word along.

FIRST SOLDIER: Stand!

SECOND SOLDIER: Stand!

THIRD SOLDIER: Stand!

CASSIUS: Most noble brother, you have done me wrong.

BRUTUS: Judge me, you gods! Wrong I mine enemies?

And, if not so, how should I wrong a brother?

CASSIUS: Brutus, this sober form of yours hides wrongs;

Sardis: grosul armiei și cavaleria întreagă vine cu dânsul.

BRUTUS: Ascultați, el a sosit!

Se-aude marșul

Să mergem liniștiți întru întâmpinarea lui.

Cassius intră urmat de soldați

CASSIUS: Stați!

BRUTUS: Stați! Comunicați lozinca în rândurile soldaților!

(Se aude comunicarea)

PRIMUL SOLDAT: Stați!

AL DOILEA: Stați!

AL TREILEA: Stați!

CASSIUS: Nobilul meu frate, ai fost nedrept în privința mea.

BRUTUS: O, zei, judecați-mă dacă am făcut vreo dată
injustiție chiar vrăjmașilor mei: dacă aceasta nu s-a întâmplat,
cum aş putea să mă fac vinovat de injustiție în contra fratelui
meu?

CASSIUS: Brutus, sub niște forme grave, ascunzi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

125

And when you do them —

BRUTUS: Cassius, be content.

Speak your griefs softly: I do know you well.

Before the eyes of both our armies here,

Which should perceive nothing but love from us,

Let us not wrangle: bid them move away;

Then in my tent, Cassius, enlarge your griefs,

And I will give you audience.

CASSIUS: Pindarus,

Bid our commanders lead their charges off

A little from this ground.

BRUTUS: Lucilius, do you the like; and let no man

Come to our tent till we have done our conference.

Let Lucius and Titinius guard our door.

Exeunt

nedreptatea, și când le faci...

BRUTUS: Cassius, mulțumește-te; spune-ți cu liniște supărările. Te cunosc destul de bine. Să nu ne certăm aici în fața armii noastre, care nu trebuie să vadă între noi decât numai manifestațiuni de amicie. Retrage pe soldații tăi, și apoi, Cassius, intră în cortul meu, acolo îți vei putea desfășura supărările și eu te voi putea asculta.

CASSIUS: Pindar, comandă șefilor a se retrage cu trupele la oarecare distanță de aci.

BRUTUS: Dă asemenea ordin Lucius, și în timpul conferinței noastre, nimeni să nu se apropie de cort. Lucius și Titinius să păzească intrarea.

Ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

126

SCENE III.

Within the Tent of BRUTUS.

Enter BRUTUS and CASSIUS

CASSIUS: That you have wrong'd me doth appear in this:
You have condemn'd and noted Lucius Pella
For taking bribes here of the Sardians;
Wherein my letters, praying on his side,
Because I knew the man, were slighted off.

BRUTUS: You wrong'd yourself to write in such a case.

CASSIUS: In such a time as this it is not meet
That every nice offence should bear his comment.

BRUTUS: Let me tell you, Cassius, you yourself
Are much condemn'd to have an itching palm;

SCENA III.

Interiorul cortului lui Brutus

*Lucius și Titinius se țin la oarecare distanță
Brutus și Cassius intră*

CASSIUS: Că ai avut greșeală în contră-mi, iată proba. Ai
osândit și însemnat pe Lucius Pela, că s-ar fi lăsat a se corupe
de către locuitorii din Sardis, și ai desprețuit scrisorile ce
ți-am trimis în favoarea acestui om care-mi este cunoscut.

BRUTUS: Singur ai făcut greșeala de a-mi scrie într-o astfel
de afacere.

CASSIUS: În împrejurările în care ne aflăm, nu se cuvine ca
o greșeală atât de mică să fie supusă la o cercetare atât de
serioasă.

BRUTUS: Dă-mi voe să-ți spui, Cassius, că chiar ție ți se
reproșează lăcomia, că-ți vinzi posturile pe aur la oameni fără

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

127

To sell and mart your offices for gold
To undeservers.

CASSIUS: I an itching palm!

You know that you are Brutus that speak this,
Or, by the gods, this speech were else your last.

BRUTUS: The name of Cassius honours this corruption,
And chastisement doth therefore hide his head.

CASSIUS: Chastisement!

BRUTUS: Remember March, the Ides of March remember:

Did not great Julius bleed for justice sake?
What villain touch'd his body, that did stab,
And not for justice? What! shall one of us,
That struck the foremost man of all this world
But for supporting robbers, shall we now
Contaminate our fingers with base bribes,
And sell the mighty space of our large honours
For so much trash as may be grasped thus?
I had rather be a dog, and bay the moon,

merite.

CASSIUS: Eu, lacom. Dacă-mi vorbești astfel, trebuie să te gândești bine că ești Brutus, sau îți jur pe Zei, că acesta-ți va fi ultimul cuvânt.

BRUTUS: Corupțiunea se onorează sub numele lui Cassius. Iată pentru ce pedeapsa nu îndrăznește a-și arăta capul.

CASSIUS: Pedeapsa!

BRUTUS: Ai uitat că este luna lui Martie! Adu-ți aminte de Idele lui Martie! Sângele lui Cesar nu curse el pentru dreptate? Care scelerat ar fi cutezat să atente la persoana lui sau să-l străpungă cu pumnalul pentru o altă cauză decât a justiției? Ce fel! noi care am lovit pe cel dintâi om după lume numai fiindcă a protejat pe vagabonzi; ce! unul din noi își va mânji astăzi degetele de infame daruri, și vom vinde întinsul câmp al gloriei noastre pentru o mână de ticălos metal. Voesc mai bine să fiu un câine care latră la lume, decât un astfel de Roman.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

128

Than such a Roman.

CASSIUS: Brutus, bay not me;
I'll not endure it: you forget yourself,
To hedge me in. I am a soldier, I,
Older in practice, abler than yourself
To make conditions.

BRUTUS: Go to; you are not, Cassius.

CASSIUS: I am.

BRUTUS: I say you are not.

CASSIUS: Urge me no more, I shall forget myself;
Have mind upon your health; tempt me no further.

BRUTUS: Away, slight man!

CASSIUS: Is't possible?

BRUTUS: Hear me, for I will speak.

Must I give way and room to your rash choler?

Shall I be frightened when a madman stares?

CASSIUS: O ye gods! ye gods! Must I endure all this?

BRUTUS: All this! ay, more: fret till your proud heart break;

CASSIUS: Brutus, încetează de-a mă hărțui astfel! Nu voi putea suferi. Te uiți pe tine voind a mă strânge într-un astfel de cerc strâmt. Eu sunt un soldat mai vechi decât tine, și mai capabil de a trata cu astfel de oameni.

BRUTUS: Aide dar! Nu ești Cassius.

CASSIUS: Ba sunt.

BRUTUS: Îți spun că nu ești.

CASSIUS: Nu mă sili mai mult; pot să mă uit. Gândește-te la siguranța ta. Încetează cu provocările!

BRUTUS: Depărtează-te de lângă mine om fără demnitate!

CASSIUS: Este cu puțință?

BRUTUS: Ascultă, căci voi să vorbesc. Putea-voi să las un liber curs neastâmpăratei tale mâinii? Ochiul rătăcit al unui nebun furios nu-mi poate inspira nicio temere!

CASSIUS: O zei! voi care mă auziți, putea-voi atâta necinste?

BRUTUS: Da, și încă mai multă. Întărită-te într-atâta până

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

129

Go show your slaves how choleric you are,
And make your bondmen tremble. Must I budge?
Must I observe you? Must I stand and crouch
Under your testy humour? By the gods,
You shall digest the venom of your spleen,
Though it do split you; for, from this day forth,
I'll use you for my mirth, yea, for my laughter,
When you are waspish.

CASSIUS: Is it come to this?

BRUTUS: You say you are a better soldier:

Let it appear so; make your vaunting true,
And it shall please me well. For mine own part,
I shall be glad to learn of noble men.

CASSIUS: You wrong me every way; you wrong me, Brutus;

I said an elder soldier, not a better:

Did I say 'better'?

BRUTUS: If you did, I care not.

CASSIUS: When Caesar lived, he durst not thus have mov'd

când inima-ți orgolioasă se va sfărâma! Du-te de arată
sclavilor tăi până unde poate să te împingă mânia, fă să
tremure supușii tăi, pe mine nu mă vei putea clinti de a nu te
observa cu o căutătură neliniștită, nici de a sta nemișcat și
netemător când toată mânia, te va cuprinde. Pe zei! Tu-ți vei
sfârși toată fierea veninului tău, până te vei înăbuși! Căci eu
de astăzi încolo voi să petrec, și voi râde de excesele supărării
tale.

CASSIUS: Ce suntem ajunși la asemenea grad?

BRUTUS: Ziseși că ești un mai bun soldat; fără să te văd,
dovedește-ți bravura! Aceasta ar fi o plăcere pentru mine, și
aș fi mulțumit de-a mai învăța ceva sub un astfel de ilustru
șef.

CASSIUS: Mă insultă în toate chipurile; mă ocărăști Brutus.
Am zis un mai vechi, iar nu un mai bun soldat. Zis-am eu un
mai bun?

BRUTUS: Și chiar dacă ai fi zis nu-mi pasă.

CASSIUS: Chiar Cesar în timpul vieței sale n-ar fi îndrăznit

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

130

me.

BRUTUS: Peace, peace! you durst not so have tempted him.

CASSIUS: I durst not!

BRUTUS: No.

CASSIUS: What! durst not tempt him!

BRUTUS: For your life you durst not.

CASSIUS: Do not presume too much upon my love;
I may do that I shall be sorry for.

BRUTUS: You have done that you should be sorry for.

There is no terror, Cassius, in your threats;

For I am arm'd so strong in honesty

That they pass by me as the idle wind,

Which I respect not. I did send to you

For certain sums of gold, which you denied me;

For I can raise no money by vile means:

By heaven, I had rather coin my heart,

And drop my blood for drachmas, than to wring

să mă întărate într-un astfel de grad.

BRUTUS: Taci, taci, tu n-ai fi îndrăznit să-l provoci astfel.

CASSIUS: N-aş fi îndrăznit?

BRUTUS: Nu negreşit.

CASSIUS: Ce! N-aş fi îndrăznit să-l provoc?

BRUTUS: Pe viaţa ta n-ai fi cutezat.

CASSIUS: Nu te baza pe prea multa mea afecţiune pentru tine; căci s-ar putea întâmpla să fac un lucru de care apoi să mă căiesc că l-am făcut.

BRUTUS: Ai făcut un lucru despre care ar fi trebuit să te căieşti, Cassius, ameninţările tale nu mă îngrozesc. Acoperit cum sunt de puternicile arme ale virtuţii, aceste ameninţări se strecură pe lângă mine ca nişte neobservate suflări de vânt pe care nu le însemnez. Am trimes să-ţi ceară oarecare sume de bani pe care mi le-ai refuzat; căci eu nu pot să-mi procur banii prin mijloace nedemne. Pe cer! Aş dori mai bine să-mi prefac inima în monedă şi a lăsa fiecare picătură din sângele meu ca să se facă drahme, decât de a hrăpi pe nedrept din mâna

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

131

From the hard hands of peasants their vile trash
By any indirection. I did send
To you for gold to pay my legions,
Which you denied me: was that done like Cassius?
Should I have answer'd Caius Cassius so?
When Marcus Brutus grows so covetous,
To lock such rascal counters from his friends,
Be ready, gods, with all your thunderbolts;
Dash him to pieces!

CASSIUS: I denied you not.

BRUTUS: You did.

CASSIUS: I did not: he was but a fool
That brought my answer back. Brutus hath rived my heart.
A friend should bear his friend's infirmities,
But Brutus makes mine greater than they are.

BRUTUS: I do not, till you practise them on me.

CASSIUS: You love me not.

BRUTUS: I do not like your faults.

îngroșată a țăranilor mizerabila lor hrană. Ca să-mi plătesc
armatele ți-am cerut fonduri pe care mi le-ai refuzat.

Este aceasta o faptă demnă de Cassius? Astfel aș fi
răspuns eu la cererea lui Caius Cassius? Când Marcul Brutus
ar fi devenit atât de cumplit ca să ție închise și ascunse amicior
săi acele mizerabile drahme, zeii ar fi aruncat fulgerile lor și
l-ar fi redus în cenușă.

CASSIUS: Nu ți-am refuzat.

BRUTUS: Da!

CASSIUS: Nu am făcut aceasta. Cel ce ți-a adus un astfel de
răspuns este un imbecil, și Brutus mi-a sfâșiat inima. Un amic
trebuia să sufere greșalele amicului său. Dar Brutus
exagerează pe ale mele.

BRUTUS: Nu exagerez deloc; le văd când le simt efectul.

CASSIUS: Nu mă iubești deloc.

BRUTUS: Nu-ți iubesc greșelile.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

132

CASSIUS: A friendly eye could never see such faults.

BRUTUS: A flatterer's would not, though they do appear
As huge as high Olympus.

CASSIUS: Come, Antony, and young Octavius, come,
Revenge yourselves alone on Cassius,
For Cassius is aweary of the world;
Hated by one he loves; brav'd by his brother;
Check'd like a bondman; all his faults observ'd,
Set in a note-book, learn'd, and conn'd by rote,
To cast into my teeth. O! I could weep
My spirit from mine eyes. There is my dagger,
And here my naked breast; within, a heart
Dearer than Plutus' mine, richer than gold:
If that thou be'st a Roman, take it forth;
I, that denied thee gold, will give my heart:
Strike, as thou didst at Caesar; for, I know,
When thou didst hate him worst, thou lov'dst him better

CASSIUS: Astfel de greșeli, ochiul unui amic nu le-ar fi văzut.

BRUTUS: Numai un lingușitor nu le-ar fi văzut, chiar dacă ar fi fost atât de mari și înalte cât Olimpul.

CASSIUS: Vin dar, Antoniu, și tu tinere Octaviu, răzbunați-vă numai pe mine singur! Cassius este sătul de lume, căci este urât de un om pe care-l iubește, insultat de fratele său, maltratată ca un sclav; toate greșalele sale notate, înregistrate, învățate pe dinafară spre a-mi fi aruncate în cap. Oh! Tot curagiul meu se va scurge împreună cu lacrimile mele! Ține pumnalul meu, și iată-mi desfac peptul; într-însul se află o inimă mai prețioasă decât minele lui Plutus, mai scumpă decât aurul. Dacă tu ești Roman, scoate-o! Eu care ți-am refuzat aurul, îți ofer inima mea; lovește-mă după cum ai lovit pe Cesar, căci știu că în momentul în care ura ta era mai puternică în contră-i, îl iubeai mai mult decât pe Cassius.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

133

Than ever thou lov'dst Cassius.

BRUTUS: Sheathe your dagger:

Be angry when you will, it shall have scope;
Do what you will, dishonour shall be humour.
O Cassius! you are yoked with a lamb
That carries anger as the flint bears fire,
Who, much enforced, shows a hasty spark,
And straight is cold again.

CASSIUS: Hath Cassius liv'd

To be but mirth and laughter to his Brutus,
When grief and blood ill-temper'd vexeth him?

BRUTUS: When I spoke that I was ill-temper'd too.

CASSIUS: Do you confess so much? Give me your hand.

BRUTUS: And my heart too.

CASSIUS: O Brutus!

BRUTUS: What's the matter?

CASSIUS: Have not you love enough to bear with me,
When that rash humour which my mother gave me

BRUTUS: Pune-ți pumnalul în teacă! Dă loc, cât îți va plăcea
la furia ta, ca necazul tău să-și aibă cursul liber. Fă orice
voești; o faptă rușinoasă va fi un capriciu. O, Cassius! ești
legat de jug cu un belciug: mânia este în tine ca focul într-o
cremene, care lovită tare, scoate o repede scânteie care îndată
se răcește.

CASSIUS: Eu n-am trăit până acum decât pentru necazuri și
izbiri, care provin dintr-un sânge înflăcărat, și ca serv lui
Brutus de petrecere și de râs.

BRUTUS: Când ți-am vorbit astfel, eram râu dispus.

CASSIUS: Dacă consimți, dă-mi mâna.

BRUTUS: Și chiar inima!

CASSIUS: O, Brutus!

BRUTUS: Ei bine, ce vrei să zici?

CASSIUS: Nu ai tu atâta dragoste spre a srijini un amic, când
această humoare violentă pe care o moștenesc de la muma

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

134

Makes me forgetful?

BRUTUS: Yes, Cassius; and from henceforth
When you are over-earnest with your Brutus,
He'll think your mother chides, and leave you so.

Noise within

POET: [*Within*] Let me go in to see the generals;
There is some grudge between 'em, 'tis not meet
They be alone.

LUCILIUS: [*Within*] You shall not come to them.

POET: [*Within*] Nothing but death shall stay me.
Enter Poet, followed by LUCILIUS, TITINIUS, and LUCIUS

CASSIUS: How now! What's the matter?

POET: For shame, you generals! What do you mean?
Love, and be friends, as two such men should be;
For I have seen more years, I'm sure, than ye.

CASSIUS: Ha, ha! how vilely doth this cynic rime!

BRUTUS: Get you hence, sirrah; saucy fellow, hence!

CASSIUS: Bear with him, Brutus; 'tis his fashion.

mea, mă face să uit tot?

BRUTUS: Da, Cassius. În viitor, când te vei mai supăra în
contră-mi, voi crede că mama ta este necăjită, și te voi lăsa în
pace.

Zgomot afară

POETUL: [*afară*] Lăsați-mă să intru! voi să văd pe generali.
Este o neînțelegere între dâșii; nu este înțelept de a-i lăsa
singuri.

LUCILIUS: [*afară*] Nu poți intra.

POETUL: [*afară*] Numai moartea mă poate opri.

Poetul intră

CASSIUS: Ce vrei? Ce este?

POETUL: Rușine vouă, generali! Ce însemnează o astfel de
purtare? Fiți amici, cum trebuie să fiți. Destinul m-a făcut mai
bătrân. Trebuie să vă iubiți.

CASSIUS: Ha! ha! ha! Ce mizerabil rimează cinicul acesta!

BRUTUS: Ieși de-aci, ticălosule, obraznicule! Ieși!

CASSIUS: Nu te supăra, Brutus, acesta este obiceiul lui.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

135

BRUTUS: I'll know his humour, when he knows his time:
What should the wars do with these jigging fools?
Companion, hence!

CASSIUS: Away, away, be gone.
Exit Poet

BRUTUS: Lucilius and Titinius, bid the commanders
Prepare to lodge their companies to-night.

CASSIUS: And come yourselves, and bring Messala with you,
Immediately to us.

Exeunt LUCILIUS and TITINIUS

BRUTUS: Lucius, a bowl of wine!
Exit LUCIUS

CASSIUS: I did not think you could have been so angry.

BRUTUS: O Cassius! I am sick of many griefs.

CASSIUS: Of your philosophy you make no use
If you give place to accidental evils.

BRUTUS: Mă voi deda cu obiceiurile lui când își va găsi un
timp mai priincios. Ce nevoie are armata de un astfel de
comediant!

CASSIUS: Ieși de-aci, pleacă
Poetul iese

Lucilius și Titinius intră

BRUTUS: Lucilius și Titinius, comandați șefilor de a prepara
locuințe pentru trupe în noaptea aceasta.

CASSIUS: Și întorceți-vă îndată aducând și pe Messala.

Lucilius și Titinius ies

BRUTUS: Lucius, o cupă cu vin.

CASSIUS: N-aș și crezut că ai putea fi capabil de o astfel de
mânie.

BRUTUS: O, Cassius! Am pe inimă multe supărări.

CASSIUS: Întrebuințează-ți filozofia, căci de-ți vei lăsa
sufletul deschis la relele întâmplătoare ale vieții...

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

136

BRUTUS: No man bears sorrow better: Portia is dead.

CASSIUS: Ha! Portia!

BRUTUS: She is dead.

CASSIUS: How 'scap'd I killing when I cross'd you so?
O insupportable and touching loss!
Upon what sickness?

BRUTUS: Impatient of my absence,
And grief that young Octavius with Mark Antony
Have made themselves so strong; – for with her death
That tidings came: – with this she fell distract,
And, her attendants absent, swallow'd fire.

CASSIUS: And died so?

BRUTUS: Even so.

CASSIUS: O ye immortal gods!
Enter LUCIUS, with wine and tapers

BRUTUS: Speak no more of her. Give me a bowl of wine.
In this I bury all unkindness, Cassius.

BRUTUS: Nimeni nu rabdă mai bine durerea; – Portia este moartă.

CASSIUS: Ah, Portia?

BRUTUS: Este moartă.

CASSIUS: Și nu m-ai omorât când te-am chinuit astfel? O
perdere dureroasă și ireparabilă! De ce boală?

BRUTUS: De imposibilitatea de a putea suferi lipsa mea și de
durerea de a vedea crescând astfel puterea tânărului Octaviu
și a lui Marcu Antoniu, căci am primit această știre de odată
cu aceea a morții sale. Minte i s-a zduncinat astfel, încât în
lipsa servitorilor a înghițit cărbuni aprinși.

CASSIUS: Și este moartă?

BRUTUS: Da, este moartă.

CASSIUS: O, zei nemuritori!
Lucius intră ținând o cupă și candelabre

BRUTUS: Să nu mai vorbim de aceasta. Dă-mi o cupă cu
vin. – O să înec într-însa tot sentimentul durerii.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

137

Drinks

CASSIUS: My heart is thirsty for that noble pledge.
Fill, Lucius, till the wine o'erswell the cup;
I cannot drink too much of Brutus' love.

Drinks

BRUTUS: Come in, Titinius!

Exit LUCIUS

Re-enter TITINIUS, with MESSALA

Welcome, good Messala,
Now sit we close about this taper here,
And call in question our necessities.

CASSIUS: Portia, art thou gone?

BRUTUS: No more, I pray you.
Messala, I have here received letters,
That young Octavius and Mark Antony
Come down upon us with a mighty power,
Bending their expedition toward Philippi.

MESSALA: Myself have letters of the self-same tenour.

BRUTUS: With what addition?

Bea

CASSIUS: Inima-mi arde de sete de a răspunde la această nobilă dovadă de amicie. Toarnă Lucius, până va deborda. Aș voi să beau foarte mult pentru amicia lui Brutus.

Bea

BRUTUS: Intră, Titinius.

Bine ai venit, bravule Messala. Acum, să ședem; să ne strângem împrejurul acestui candelabru și să deliberăm asupra tuturor necesităților poziției noastre.

CASSIUS: O, Portia! Ce ai încetat de a trăi?

BRUTUS: Te rog, taci, te jur. Messala, aceste scrisori ce am primit mă înștiințează că tânărul Octaviu și Marcu Antoniu vin către noi cu o armată puternică și-și îndreptează marșul către Filipes.

MESSALA: Am și eu scrisori tot cu asemenea coprindere.

BRUTUS: Ce mai spun?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

138

MESSALA: That by proscription and bills of outlawry,
Octavius, Antony, and Lepidus
Have put to death an hundred senators.

BRUTUS: Therein our letters do not well agree;
Mine speak of seventy senators that died
By their proscriptions, Cicero being one.

CASSIUS: Cicero one!

MESSALA: Cicero is dead,
And by that order of proscription.
Had you your letters from your wife, my lord?

BRUTUS: No, Messala.

MESSALA: Nor nothing in your letters writ of her?

BRUTUS: Nothing, Messala.

MESSALA: That, methinks, is strange.

BRUTUS: Why ask you? Hear you ought of her in yours?

MESSALA: No, my lord.

BRUTUS: Now, as you are a Roman, tell me true.

MESSALA: Că prin decret de proscripțiune, Octaviu,
Antoniou și Lepid au făcut să piară o sută de senatori.

BRUTUS: Într-acest punct scrisorile noastre nu sunt de-
acord: ale mele spun de șeptezeci de senatori victime ale
proscripțiunei. Ciceron este și el unul dintre dâșii.

CASSIUS: Și Ciceron este între proscriși?

MESSALA: Da, Ciceron este mort: și el era pe lista de
proscripțiune. Brutus, ai primit ceva scrisori de la soția ta?

BRUTUS: Nu am primit.

MESSALA: Dar în scrisori nu ți se spune nimic de dânsa?

BRUTUS: Nimic!

MESSALA: Aceasta îmi pare curios.

BRUTUS: Pentru ce mă întrebi? Se zice ceva despre ea în
scrisorile tale?

MESSALA: Nu!

BRUTUS: Dacă ești Roman, spune-mi adevărul.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

139

MESSALA: Then like a Roman bear the truth I tell:
For certain she is dead, and by strange manner.

BRUTUS: Why, farewell, Portia. We must die, Messala:
With meditating that she must die once,
I have the patience to endure it now.

MESSALA: Even so great men great losses should endure.

CASSIUS: I have as much of this in art as you,
But yet my nature could not bear it so.

BRUTUS: Well, to our work alive. What do you think
Of marching to Philippi presently?

CASSIUS: I do not think it good.

BRUTUS: Your reason?

CASSIUS: This it is:

'Tis better that the enemy seek us:
So shall he waste his means, weary his soldiers,
Doing himself offence; whilst we, lying still,
Are full of rest, defense, and nimbleness.

MESSALA: Suferă dar ca Roman adevărul ce-ți anunț. Este
sigur că e moartă de o moarte crudă.

BRUTUS: Astfel dar, adio Portia! Trebuie ca să murim o dată:
cugetând astfel că trebuia să moară o dată, am răbdarea de a
suferi aceasta.

MESSALA: Astfel oamenii cei mari trebuie să sufere marele
perderi.

CASSIUS: Cu toate acestea am învățat că natura mea nu
poate fi niciodată atât de răbdătoare.

BRUTUS: Fie! Acum să ne vedem de datoria noastră vie! Ce
gândești tu despre proiectul de a merge îndată spre Filipes?

CASSIUS: Cred că nu ne va fi folositor.

BRUTUS: Pentru care cuvânt?

CASSIUS: Fiindcă cred că este mai bine ca inamicul să ne
caute; astfel își va epuiza forțele, va obosi pe soldați și-și va
face rău lui însuși: pe când noi, în odihnă, vom fi plini de
vigoare și de activitate.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

140

BRUTUS: Good reasons must, of force, give place to better.
The people 'twixt Philippi and this ground
Do stand but in a forced affection;
For they have grudg'd us contribution:
The enemy, marching along by them,
By them shall make a fuller number up,
Come on refresh'd, new-added, and encourag'd;
From which advantage shall we cut him off,
If at Philippi we do face him there,
These people at our back.

CASSIUS: Hear me, good brother.

BRUTUS: Under your pardon. You must note beside,
That we have tried the utmost of our friends,
Our legions are brim-full, our cause is ripe:
The enemy increaseth every day;
We, at the height, are ready to decline.
There is a tide in the affairs of men,
Which, taken at the flood, leads on to fortune;

BRUTUS: Cele mai bune resoane trebuie să cedeze altora mai bune. Poporul care se află între Filipes, și lagărul nostru, nu este împins decât printr-o dragoste silită, căci el nu ne-a ajutat decât cu părere de rău: și inimicul trecând pe la dânsii, își va înmulți trupele și va înainta odihnit, recrutat și încurajat: avantaje pe care le vom preîntâmpina, dacă vom merge să le facem față la Filipes, lăsând pe acest popor în urmă-ne.

CASSIUS: Bunul meu frate, ascultă-mă...

BRUTUS: Dă-mi voe. Trebuie să mai observăm încă, că am sleit cele după urmă mijloace ale amicilor noștri. Legiunile noastre sunt complete, cauza noastră este amenințată, dintr-o zi într-alta inimicul se întărește: pe când noi, deși ridicați la cea mai înaltă treaptă, suntem aproape să șovăim. Afacerile omenesti au și ele fluxul lor, care în momentul când valul se ridică, le împinge la noroc: momentul pierdut, tot drumul

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

141

Omitted, all the voyage of their life
Is bound in shallows and in miseries.
On such a full sea are we now afloat;
And we must take the current when it serves,
Or lose our ventures.

CASSIUS: Then, with your will, go on;
We'll along ourselves, and meet them at Philippi.

BRUTUS: The deep of night is crept upon our talk,
And nature must obey necessity,
Which we will niggard with a little rest.
There is no more to say?

CASSIUS: No more. Good night:
Early to-morrow will we rise, and hence.

BRUTUS: Lucius!
Re-enter LUCIUS

My gown.
Exit LUCIUS

Farewell, good Messala:

vieții este pierdut, oprit în mijlocul stâncilor. Într-acest
moment ne aflăm pe valuri în largul mării: trebuie să mergem
după curent până când ne este favorabil, căci altfel vom pierde
toate șansele.

CASSIUS: Fiindcă voești astfel, pune-te în marș; noi vom face
asemenea și-i vom întâlni la Filipes.

BRUTUS: Umbra groasă a nopții se îndeasă pe când vorbim.
Trebuie ca natura să se supuie necesității spre a ne mulțumi
cu un repaos ușor. Nu mai avem nimic de făcut?

CASSIUS: Nimic mai mult! Noapte bună! Măine prea de
dimineață vom fi gata în marș.

BRUTUS: Lucius, dă-mi haina.

Lucius iese

Adio vrednice Messala!—Noapte bună, Titinius!—Nobile

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

142

Good night, Titinius. Noble, noble Cassius,

Good night, and good repose.

CASSIUS: O my dear brother!

This was an ill beginning of the night:

Never come such division 'tween our souls!

Let it not, Brutus.

BRUTUS: Every thing is well.

CASSIUS: Good night, my lord.

BRUTUS: Good night, good brother.

TITINIUS, MESSALA: Good night, Lord Brutus.

BRUTUS: Farewell, every one.

Exeunt CASSIUS, TITINIUS, and MESSALA.

Re-enter LUCIUS, with the gown

Give me the gown. Where is thy instrument?

LUCIUS: Here in the tent.

BRUTUS: What! thou speak'st drowsily?

Poor knave, I blame thee not; thou art o'erwatch'd.

Call Claudius and some other of my men;

Cassius, bună noapte și odihnă bună!

CASSIUS: O, scumpul meu frate, foarte rău a început noaptea asta; niciodată să nu se mai întâmple asemenea neînțelegeri cari s-au ridicat în inimele noastre! Să nu mai permiți aceasta, Brutus.

BRUTUS: Totul este bine!

CASSIUS: Noapte bună, stăpâne!

BRUTUS: Noapte bună, bunul meu frate!

TITINIUS, MESSALA: Noapte bună, stăpâne!

BRUTUS: Adio la toți.

Cassius, Titinius și Messala ies.

Lucius intră cu haina lui Brutus.

Dă-mi haina. Unde-ți este instrumentul.

LUCIUS: Aci în cort.

BRUTUS: Îmi răspunzi cu un glas somnoros. Sărmane tânăr! Nu te mustrez: ai veghiat destul noaptea trecută. Chiamă pe Claudiu și pe alții din oamenii mei. Voi să stea colo. Vor

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

143

I'll have them sleep on cushions in my tent.

LUCIUS: Varro! and Claudius!

Enter VARRO and CLAUDIUS

VARRO: Calls my lord?

BRUTUS: I pray you, sirs, lie in my tent and sleep:

It may be I shall raise you by and by

On business to my brother Cassius.

VARRO: So please you, we will stand and watch your pleasure.

BRUTUS: I will not have it so; lie down, good sirs;

It may be I shall otherwise bethink me.

Look, Lucius, here's the book I sought for so;

I put it in the pocket of my gown.

VARRO and CLAUDIUS lie down

LUCIUS: I was sure your lordship did not give it me.

BRUTUS: Bear with me, good boy, I am much forgetful.

Canst thou hold up thy heavy eyes awhile,

And touch thy instrument a strain or two?

dormi pe pernele din cortul meu.

LUCIUS: Varrone! Claudiu!

Varrone și Claudiu intră

VARRONE: Ne-ai chemat, stăpâne?

BRUTUS: Vă rog, amicilor, culcați-vă și dormiți în cortul meu: poate să se întâmple ca să vă deștept repede pentru nescareva însărcinări către fratele meu Cassius.

VARRONE: Dă-mi voie de a sta în picioare și de a veghia așteptând ordinele voastre.

BRUTUS: Nu, nu voi. Culcați-vă, poate să-mi schimb ideia. — Ține Lucius, iată o carte pe care am căutat-o foarte mult: o pusesem în buzunarul hainei.

Servitorii se culcă.

LUCIUS: Eram prea sigur, stăpâne, că nu mi-ai dat-o.

BRUTUS: Scuză-mă, bunule Lucius; sunt un uituc. Poți tu un minut să-ți ții deschise ochii obosiți și să-mi cânti o arie sau două pe instrumentul tău?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

144

LUCIUS: Ay, my lord, an 't please you.

BRUTUS: It does, my boy:

I trouble thee too much, but thou art willing.

LUCIUS: It is my duty, sir.

BRUTUS: I should not urge thy duty past thy might;
I know young bloods look for a time of rest.

LUCIUS: I have slept, my lord, already.

BRUTUS: It was well done, and thou shalt sleep again;
I will not hold thee long: if I do live,
I will be good to thee.

Music, and a Song

This is a sleepy tune: O murderous slumber!
Lay'st thou thy leaden mace upon my boy,
That plays thee music? Gentle knave, good night;
I will not do thee so much wrong to wake thee.
If thou dost nod, thou break'st thy instrument;
I'll take it from thee; and, good boy, good night.

LUCIUS: Da, stăpâne, dacă aceasta vă face plăcere.

BRUTUS: Voi fi mulțumit, băiete: ți-am dat multă osteneală,
dar tu ai multă bunăvoință.

LUCIUS: Aceasta este datoria mea, stăpâne.

BRUTUS: N-aș fi trebuit ca să mă întind mai departe decât
forțele tale, datoria ta: căci știu că tinerețea are trebuință de
timpul de odihnă.

LUCIUS: Stăpâne, am dormit.

BRUTUS: Bine ai făcut, și poți să mai dormi încă; nu te voi
ține mult. Dacă voi trăi, îți voi face bine.

Muzica începe însoțită de cântece

Acesta este un cântec care aduce somnul. — O, muritoare
lângezeală! Astfel apeși tu, cu varga ta de plumb asupra
acestui copil care-ți cântă o arie? Noapte bună, amabile
Lucius. Nu voi să fac greșeala de-a te deștepta. Dacă lași să ți
se incline capul, îți vei sfărâma instrumentul: ți-l voi lua: și,
noapte bună, bunul meu tânăr! Să vedem! N-am întors foaia,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

145

Let me see, let me see; is not the leaf turn'd down
Where I left reading? Here it is, I think.

Enter the Ghost of CAESAR

How ill this taper burns! Ha! who comes here?
I think it is the weakness of mine eyes
That shapes this monstrous apparition.
It comes upon me. Art thou any thing?
Art thou some god, some angel, or some devil,
That mak'st my blood cold and my hair to stare?
Speak to me what thou art.

GHOST: Thy evil spirit, Brutus.

BRUTUS: Why com'st thou?

GHOST: To tell thee thou shalt see me at Philippi.

BRUTUS: Well; then I shall see thee again?

GHOST: Ay, at Philippi.

BRUTUS: Why, I will see thee at Philippi, then.

Ghost vanishes

Now I have taken heart thou vanishest:

părăsind citirea? Aici am stat. Cred.

El se așează. Intră umbra lui Cesar.

Aceste candelabre nu luminează bine. Ah! Cine vine? Fără
îndoială că vederea-mi slăbită produce amceste monstruoase
vedenii. — El înaintează către mine! Ești tu o ființă? Ești tu
vreun zeu, vreun înger, sau demon, care-mi îngheți astfel
sângele și faci să mi se zbârlească părul? Spune-mi, cine ești?

UMBRA LUI CESAR: Sunt răul tău geniu.

BRUTUS: Pentru ce vii.

UMBRA: Pentru ca să-ți spun că mă vei vedea la Filipes.

BRUTUS: Prea bine: așa dar te voi revedea?

UMBRA: Da, la Filipes.

BRUTUS: Ei bine! Te voi vedea la Filipes.

Umbra dispare

Acum că mi-a revenit curagiul, tu pleci: geniu fatal, aș fi dorit

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

146

Ill spirit, I would hold more talk with thee.
Boy, Lucius! Varro! Claudius! Sirs, awake!
Claudius!

LUCIUS: The strings, my lord, are false.

BRUTUS: He thinks he still is at his instrument.

Lucius, awake!

LUCIUS: My lord!

BRUTUS: Didst thou dream, Lucius, that thou so criedst out?

LUCIUS: My lord, I do not know that I did cry.

BRUTUS: Yes, that thou didst. Didst thou see any thing?

LUCIUS: Nothing, my lord.

BRUTUS: Sleep again, Lucius. Sirrah Claudius!

Fellow thou! awake!

VARRO: My lord!

CLAUDIUS: My lord!

BRUTUS: Why did you so cry out, sirs, in your sleep?

VARRO, CLAUDIUS: Did we, my lord?

BRUTUS: Ay: saw you any thing?

să convorbim mai mult. — Băiete, Lucius, Varrone, Claudiu,
amici, sculați-vă! Claudiu!

LUCIUS: Sunt coarde false, stăpâne.

BRUTUS: El se crede încă lângă instrumentul său. —
Deșteaptă-te, Lucius!

LUCIUS: Stăpâne!

BRUTUS: Ai visat, Lucius, ce te-a făcut să strigi?

LUCIUS: Stăpâne nu știu că am strigat.

BRUTUS: Da, ai strigat. Ai văzut ceva?

LUCIUS: Nimic stăpâne.

BRUTUS: Culcă-te. — Aide Claudius. Iar tu amice deșteaptă-
te!

VARRONE: Stăpâne?

CLAUDIUS: Stăpâne?

BRUTUS: Pentru ce ați strigat amândoi în somn?

VARRONE, CLAUDIUS: Noi stăpâne?

BRUTUS: Da, voi. Ați văzut ceva.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

147

VARRO: No, my lord, I saw nothing.

CLAUDIUS: Nor I, my lord.

BRUTUS: Go, and commend me to my brother Cassius:
Bid him set on his powers betimes before,
And we will follow.

VARRO, CLAUDIUS: It shall be done, my lord.

Exeunt

VARRONE: Nu, stăpâne n-am văzut nimic.

CLAUDIU: Nici eu stăpâne.

BRUTUS: Duceți-vă și salutați din parte-mi pe fratele meu
Cassius. Și spuneți-i ca să-și îndrepte din vreme forțele, noi îl
vom urma.

VARRONE, CLAUDIU: Ne supunem stăpâne.

Ei ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

148

ACT V

SCENE I.

The Plains of Philippi.

Enter OCTAVIUS, ANTONY, and their Army

OCTAVIUS: Now, Antony, our hopes are answered:

You said the enemy would not come down,

But keep the hills and upper regions;

It proves not so: their battles are at hand;

They mean to warn us at Philippi here,

Answering before we do demand of them.

ANTONY: Tut! I am in their bosoms, and I know

Wherefore they do it: they could be content

To visit other places; and come down

With fearful bravery, thinking by this face

To fasten in our thoughts that they have courage;

But 'tis not so.

ACTUL V

SCENA I.

Câmpul de la Filipes

Antoni, Octaviu și armata intră

OCTAVIU: Vezi Antoniu că astăzi realitatea răspunde
speranțelor noastre: Ziceai că inamicul nu se va coborî în
câmpie, ci se va ține încă pe coline și dealuri. S-a întâmplat
din contra: iată forțele lor aproape de noi, vin să ne învingă,
aici în câmpia Filipei. Și răspund la o desfidere pe care nu le-
am făcut-o.

ANTONIU: Eh! Acum mă cobor în fundul cugetărilor lor, și
le înțeleg scopul. Ei vor consimți de bună voie a fi într-altă
parte. Dacă s-au coborât în câmpie, este o încercare fricoasă,
crezând că această aparență de hotărâre ne va da o înaltă idee
despre curagiu lor; Dar acest curagiu nu-l au.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

149

Enter a Messenger

MESSENGER: Prepare you, generals:

The enemy comes on in gallant show;
Their bloody sign of battle is hung out,
And something to be done immediately.

ANTONY: Octavius, lead your battle softly on,
Upon the left hand of the even field.

OCTAVIUS: Upon the right hand I; keep thou the left.

ANTONY: Why do you cross me in this exigent?

OCTAVIUS: I do not cross you; but I will do so.

March

Drum. Enter BRUTUS, CASSIUS, and their Army; LUCILIUS, TITINIUS, MESSALA, and Others

BRUTUS: They stand, and would have parley.

CASSIUS: Stand fast, Titinius: we must out and talk.

OCTAVIUS: Mark Antony, shall we give sign of battle?

Un mesager intră

MESAGERUL: Preparați-vă generali: inamicul vine în toată regula: steagurile sângerânde ale resbelului sunt desfășurate. Trebuie ca să luați îndată oarecare dispozițiuni.

ANTONIU: Octaviu, du-ți oștirile la pas în partea din stânga despre câmpie.

OCTAVIU: Eu voi ține pe dreapta, tu ia-o pe stânga.

ANTONIU: Pentru ce diferi de opiniune într-acest moment critic?

OCTAVIU: Nu discut deloc: voesc să fie astfel.

Plecă

Tobe. – Brutus, Cassius, armata, Lucilius, Titinius, Messala și alții intră.

BRUTUS: Ei se opresc și parcă ar voi să parlateze.

CASSIUS: Oprește-te Titinius, noi vom ieși din rânduri ca să vorbim cu dânșii.

OCTAVIU: Marcu Antoniu, să dăm semnalul de luptă?

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

150

ANTONY: No, Caesar, we will answer on their charge.

Make forth; the generals would have some words.

OCTAVIUS: Stir not until the signal.

BRUTUS: Words before blows: is it so, countrymen?

OCTAVIUS: Not that we love words better, as you do.

BRUTUS: Good words are better than bad strokes, Octavius.

ANTONY: In your bad strokes, Brutus, you give good words:

Witness the hole you made in Caesar's heart,

Crying, 'Long live! hail, Caesar!'

CASSIUS: Antony,

The posture of your blows are yet unknown:

But for your words, they rob the Hybla bees,

And leave them honeyless.

ANTONY: Not stingless too?

BRUTUS: O! yes, and soundless too;

ANTONIU: Nu, Cezar, vom răspunde la atacul lor.

Înaintează: generalii vor să vorbească puțin.

OCTAVIU: Să nu vă mișcați decât când se va da semnalul.

BRUTUS: Cuvintele mai nainte de loviri; nu este mai bine compatrioți?

OCTAVIU: Noi nu voim ca voi, să preferă, vorbele în locul lovirilor.

BRUTUS: Cuvintele bune, Octaviu, prețuesc mai mult decât urâte izbiri.

ANTONIU: Fiindcă ai zis izbiri urâte ne dai bune cuvinte:

Martor la aceasta este rana ce ai deschis în inima lui Cesar, strigând «Salutare să trăiască Cesar»!

CASSIUS: Ținta izbirilor tale nu este încă cunoscută: dar cât despre cuvinte se îmbogățește în paguba albinelor după muntele Hybla pe care le lasă lipsite de miere.

ANTONIU: Dar nu și de ace.

BRUTUS: Oh! într-adevăr de ace și de voci: căci le-ați luat

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

151

For you have stol'n their buzzing, Antony,
And very wisely threat before you sting.

ANTONY: Villains! you did not so when your vile daggers
Hack'd one another in the sides of Caesar:

You show'd your teeth like apes, and fawn'd like hounds,
And bow'd like bondmen, kissing Caesar's feet;
Whilst damned Casca, like a cur, behind
Struck Caesar on the neck. O you flatterers!

CASSIUS: Flatterers! Now, Brutus, thank yourself:
This tongue had not offended so to-day,
If Cassius might have rul'd.

OCTAVIUS: Come, come, the cause: if arguing make us
sweat,

The proof of it will turn to redder drops.

Look;

I draw a sword against conspirators;

When think you that the sword goes up again?

Never, till Caesar's three-and-thirty wounds

zgomotul. Antoniu, și acum foarte înțelepțește amenințați
nainte de a înfige acul.

ANTONIU: Mizerabililor! Voi ați făcut astfel când lașile
voastre pumnale s-au vârât în coastele lui Cesar; vă arătați
dinții ca maimuțele târătoare, ca câinii, târându-vă ca niște
sclavi și sărutând picioarele lui Cesar, pe când blestematul
Casca, viind pe la spate ca un câine rău care mușcă furiș,
străpunse gâtul lui Cesar. O, mizerabili lingușitori!

CASSIUS: Lingușitori! Mulțumește-te Brutus. Dacă ai fi
urmat după sfatul meu, limba lui Antoniu nu te-ar insulta
astăzi.

OCTAVIU: Să isprăvim discuțiunea, să ne punem la lucru.
Căci dacă dânsa ne înfierbântă astfel, la încercare vor ieși
sudori de sânge! Vedeți! trag sabia în contra conspiratorilor:
Când credeți că dânsa va reîntra în teacă? Niciodată, până
cele douăzeci și trei de rane ale lui Cesar nu vor fi cu
desăvârșire răzbunate, și până ce sângele omorâtorilor lui
Cesar nu va roși acest pumnal, sau un alt Cesar va roși cu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu**, 1892

152

Be well aveng'd; or till another Caesar
Have added slaughter to the sword of traitors.

BRUTUS: Caesar, thou canst not die by traitors' hands,
Unless thou bring'st them with thee.

OCTAVIUS: So I hope;
I was not born to die on Brutus' sword.

BRUTUS: O! if thou wert the noblest of thy strain,
Young man, thou couldst not die more honourable.

CASSIUS: A peevish schoolboy, worthless of such honour,
Join'd with a masquer and a reveller.

ANTONY: Old Cassius still!

OCTAVIUS: Come, Antony, away!
Defiance, traitors, hurl we in your teeth.
If you dare fight to-day, come to the field;
If not, when you have stomachs.

Exeunt OCTAVIUS, ANTONY, and their army

CASSIUS: Why, now, blow wind, swell billow and swim bark
The storm is up, and all is on the hazard.

sângele său pe acela al trădătorilor.

BRUTUS: Cesar, tu nu vei muri de mâinele trădătorilor, afară
dacă nu vei fi adus cu tine.

OCTAVIU: Așa sper: nu sunt născut să mor sub pumnalul lui
Brutus.

BRUTUS: Ah! chiar dacă ai fi cel mai nobil din rasa ta, tu nu
vei putea muri de o mână mai onorabilă.

CASSIUS: Școlar țațos, nedemn de o astfel de onoare
asociatul unui nerușinat scamator.

ANTONIU: Tot același ești, bătrânule Cassius?

OCTAVIU: Vin Antoniu, să ne retragem! Desprețuește pe
trădători, să le aruncăm disprețul în față. Dacă îndrăzniți săvă
luptați astăzi, veniți în câmpul de luptă; dacă nu când veți
pofti.

Octaviu și Antoniu ies cu armatele

CASSIUS: Aideți dar până ce avem vânt, și valurile se ridic
și împing barca! Tempesta mugește și totul este în voia

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

153

BRUTUS: Ho!

Lucilius! hark, a word with you.

LUCIUS: My lord?

BRUTUS and LUCILIUS talk apart

CASSIUS: Messala!

MESSALA: What says my general?

CASSIUS: Messala,

This is my birth-day; as this very day

Was Cassius born. Give me thy hand, Messala:

Be thou my witness that against my will,

As Pompey was, am I compell'd to set

Upon one battle all our liberties.

You know that I held Epicurus strong,

And his opinion; now I change my mind,

And partly credit things that do presage.

Coming from Sardis, on our former ensign

Two mighty eagles fell, and there they perch'd,

întâmplării.

BRUTUS: Ascultă Lucius un cuvânt te rog.

LUCIUS: Stăpâne?

Brutus și Lucius vorbesc vorbesc în parte

CASSIUS: Messala.

MESSALA: Ce poruncești generale?

CASSIUS: Messala, astăzi este ziua nașterii mele: Dă-mi mâna, fi-mi martor, eu sunt silit fără voe-mi ca și Pompeiu de-a risca toate libertățile noastre la întâmplările unei bătălii. Tu știi cât am fost de atașat sectei lui Epicur și a principiilor lui, acum mi-am schimbat ideea, și am oarecari credințe în semne de prevestiri ale viitorului. În marșul nostru de la Sardis, doi vulturi puternici s-au lăsat peste noi și s-au pus pe stindardele noastre primindu-și hrana din mâine soldaților noștri: ei ne-au însoțit până în câmpiile Filipei. Astăzi de dimineață, au zburat și au dispărut: și în locul lor o mulțime de corbi și de vulturi planează deasupra capetelor noastre și stau cu ochii

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

154

Gorging and feeding from our soldiers' hands;
Who to Philippi here consorted us:
This morning are they fled away and gone,
And in their stead do ravens, crows, and kites
Fly o'er our heads, and downward look on us,
As we were sickly prey: their shadows seem
A canopy most fatal, under which
Our army lies, ready to give up the ghost.

MESSALA: Believe not so.

CASSIUS: I but believe it partly;
For I am fresh of spirit and resolv'd
To meet all perils very constantly.

BRUTUS: Even so, Lucilius.

CASSIUS: Now, most noble Brutus,
The gods to-day stand friendly, that we may,
Lovers in peace, lead on our days to age!
But since the affairs of men rest still uncertain,
Let's reason with the worst that may befall.

ațintiți spre noi ca asupra unei slabe prăzi, umbra lor, pare un
uriaș nor funebru, sub care se întinde armata noastră gata de
a muri.

MESSALA: Nu crede nimic din toate acestea.

CASSIUS: Nu cred decât până la oarecare punct, căci mă simt
plin de curagiu, și hotărât de a învinge cu statornicie toate
pericolele.

BRUTUS: Chiar așa Lucius,

CASSIUS: Acum, nobile Brutus, nu rămâne decât zeii să ne
protege ca să putem ajunge la bătrânețe! Dar fiindcă rămâne
încă o nesiguranță în afacerile omenești, să resonăm asupra a
ceea ce s-ar putea întâmpla mai rău. Dacă vom pierde această
bătăie, acesta ne va fi cel din urmă loc de întâlnire: ce ești

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

155

If we do lose this battle, then is this

The very last time we shall speak together:

What are you then determined to do?

BRUTUS: Even by the rule of that philosophy

By which I did blame Cato for the death

Which he did give himself, I know not how,

But I do find it cowardly and vile,

For fear of what might fall, so to prevent

The time of life: arming myself with patience,

To stay the providence of some high powers

That govern us below.

CASSIUS: Then, if we lose this battle,

You are contented to be led in triumph

Thorough the streets of Rome?

BRUTUS: No, Cassius, no: think not, thou noble Roman,

That ever Brutus will go bound to Rome;

He bears too great a mind: but this same day

Must end that work the Ides of March begun;

hotărât să faci la un asemenea caz?

BRUTUS: De a mă resemna pe filozofia care m-a făcut să blamez pe Caton fiindcă și-a dat singur moartea. Nu știu pentru ce, dar găsesc că ar fi laș și umilitor de a preîntâmpina astfel temerea de ce s-ar putea întâmpla și a scurta termenul vieții. Atunci mă voi arma cu răbdarea așteptând decretele puterilor supreme, care ne guvernează oricari ar fi ele.

CASSIUS: Astfel dar, dacă vom perde bătălia, vei consimți a te duce triumfător pe ulițele Romei?

BRUTUS: Nu, Cassius, nu gândi nobile Roman, că vreo dată Brutus, va fi condus în Roma legat în lanțuri: el are o inimă prea mare, și trebuie ca chiar în acea zi să săvârșească fapta ce a început în Idele lui Martie.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

156

And whether we shall meet again I know not.

Therefore our everlasting farewell take:

For ever, and for ever, farewell, Cassius!

If we do meet again, why, we shall smile;

If not, why then, this parting was well made.

CASSIUS: For ever, and for ever, farewell, Brutus!

If we do meet again, we'll smile indeed;

If not, 'tis true this parting was well made.

BRUTUS: Why, then, lead on. O! that a man might know

The end of this day's business, ere it come;

But it sufficeth that the day will end,

And then the end is known. Come, ho! away!

Exeunt

Dacă vom mai putea să ne revedem nu știu. Să ne luăm dar un etern adio: și pentru totdeauna Cassius! Dacă ne vom revedem, bine! Va fi cu un zâmbet, dacă nu, este bine făcut acest după urmă adio.

CASSIUS: Pentru totdeauna, pentru totdeauna, adio Brutus! De ce vom mai revedea, da, negreșit, va fi cu un zâmbet, dacă nu, este bine făcut acest de pe urmă adio.

BRUTUS: Să mergem în marș. Oh, dacă am putea cunoaște sfârșitul evenimentelor acestei zile care sosește! Dar, este de ajuns că ziua o să se sfârșească și atunci rezultatul ne va fi cunoscut. Aideți în marș.

Ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

157

SCENE II.

The same. The Field of Battle.

Alarum. Enter BRUTUS and MESSALA

BRUTUS: Ride, ride, Messala, ride, and give these bills
Unto the legions on the other side.

Loud alarum

Let them set on at once, for I perceive
But cold demeanor in Octavius' wing,
And sudden push gives them the overthrow.
Ride, ride, Messala: let them all come down.

Exeunt

SCENA II.

Câmpul de bătaie

Alarma, Brutus și Messala intră

BRUTUS: Pe cal, pe cal, Messala! Aleargă dă aceste aceste
scrisori legiunilor din cealaltă-i aripă.

O alarmă entuziastă

să le dea îndată; căci zăresc o rece atitudine între trupele lui
Octaviu, și o izbire repede le va răsturna. Încalecă! Aleargă,
Messala! să fie năvală din toate părțile de-odată!

Ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

158

SCENE III.

Another Part of the Field.

Alarums. Enter CASSIUS and TITINIUS

CASSIUS: O! look, Titinius, look, the villains fly:
Myself have to mine own turn'd enemy;
This ensign here of mine was turning back;
I slew the coward, and did take it from him.

TITINIUS: O Cassius! Brutus gave the word too early;
Who, having some advantage on Octavius,
Took it too eagerly: his soldiers fell to spoil,
Whilst we by Antony are all enclos'd.

Enter PINDARUS

PINDARUS: Fly further off, my lord, fly further off;
Mark Antony is in your tents, my lord:
Fly, therefore, noble Cassius, fly far off.

CASSIUS: This hill is far enough. Look, look, Titinius;
Are those my tents where I perceive the fire?

SCENA III.

To aproape de Filipes. – O altă parte din câmpul de luptă.

Zgomot. – Cassius și Titinius intră

CASSIUS: Oh, privește Titinius, privește; lașii fug! Eu însumi
am tratat ca inamici chiar pe soldații mei acest steag pe care l-
am văzut înapoindu-se; l-am luat din mână și l-am tăiat.

TITINIUS: O, Cassius! Brutus prea s-a grăbit a da semnalul
de atac. Văzând că are oarecare avantaje asupra lui Octaviu,
s-a lăsat prea mult aprinderii. Soldații săi s-au dat la jafuri, pe
când Antoniu ne cotropea.

Pindar intră

PINDAR: Fugi mai departe stăpâne, fugi! Antoniu se află în
corturile noastre! Fugi dar stăpâne! Nobile Cassius fugi!

CASSIUS: Această colină este destul de departe, vezi, vezi,
Titinius sunt acelea corturile mele unde zăresc focul?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

159

TITINIUS: They are, my lord.

CASSIUS: Titinius, if thou lov'st me,
Mount thou my horse, and hide thy spurs in him,
Till he have brought thee up to yonder troops
And here again; that I may rest assur'd
Whether yond troops are friend or enemy.

TITINIUS: I will be here again, even with a thought.

Exit

CASSIUS: Go, Pindarus, get higher on that hill;
My sight was ever thick; regard Titinius,
And tell me what thou not'st about the field.

PINDARUS ascends the hill

This day I breathed first; time is come round,
And where I did begin, there shall I end;
My life is run his compass. Sirrah, what news?

PINDARUS: [*Above*] O my lord!

CASSIUS: What news?

PINDARUS: Titinius is enclosed round about

TITINIUS: Da, sunt corturile voastre stăpâne.

CASSIUS: Dacă mă iubești, Titinius, ia calul meu, pune-i
pinteni până te va duce la trupele acelea din vale, și întoarce-
te repede! ca să mă asigur dacă trupele acelea ne sunt amice
sau inamice.

TITINIUS: Voi zbura ca gândul.

Iese

CASSIUS: Pindar, tu urcă-te pe această colină. Ochii-mi sunt
împăinjeniți. Urmărește cu ochii și comunică-mi ce observi în
câmpul de luptă.

Pindar iese

Astăzi respirai mai liber. Timpul și-a făcut rondul și de unde
am început voi și sfârși. Viața mea și-a ajuns termenul. — Ei
bine! băiete ce veste?

PINDAR: [*după înălțime*] O, Stăpâne!

CASSIUS: Ce veste?

PINDAR: Titinius este înconjurat de cavalerie, care se

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

160

With horsemen, that make to him on the spur;
Yet he spurs on: now they are almost on him;
Now, Titinius! now some light; O! he lights too:
He's ta'en;

Shout

and, hark! they shout for joy.

CASSIUS: Come down; behold no more.

O, coward that I am, to live so long,
To see my best friend ta'en before my face!

PINDARUS descends

Come hither, sirrah:

In Parthia did I take thee prisoner;

And then I swore thee, saving of thy life,

That whatsoever I did bid thee do,

Thou shouldst attempt it. Come now, keep thine oath;

Now be a freeman; and with this good sword,

That ran through Caesar's bowels, search this bosom.

Stand not to answer; here, take thou the hilts;

năpustește asupra-i. Iată el fuge. Acum l-au ajuns. Unii
descalcă; Oh, și el asemenea descalcă.

Strigări în depărtare

Ascultă cum dau strigăte de bucurie.

CASSIUS: Coboară-te numai sta deloc. O, ce laș sunt că mai
trăiesc să văd pe fidelul meu amic prins în fața mea!

Pindar intră

Vino încoa. Te-am luat prizonier de la Parthi, și păstrându-ți
viața, mi-ai jurat că-mi vei îndeplini oricare ordine. Iată acum
momentul de a-ți ține jurământul. De astăzi încolo fii liber. Ia
această sabie credincioasă pe care am împlântat-o în coastele
lui Cesar; execută ici inima mea! Nu te opri ca să-mi răspunzi.
Iată aici, ia acest pumnal și când îmi voi acoperi fața, —
îndreptează fierul. — Acum Cesar, tu ești răsbunat, aceeași
armă este care ți-a dat moartea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

161

And, when my face is cover'd, as 'tis now,
Guide thou the sword. Caesar, thou art reveng'd,
Even with the sword that kill'd thee.

Dies

PINDARUS: So, I am free; yet would not so have been,
Durst I have done my will. O Cassius,
Far from this country Pindarus shall run,
Where never Roman shall take note of him.

Exit

Re-enter TITINIUS with MESSALA

MESSALA: It is but change, Titinius; for Octavius
Is overthrown by noble Brutus' power,
As Cassius' legions are by Antony.

TITINIUS: These tidings will well comfort Cassius.

MESSALA: Where did you leave him?

TITINIUS: All disconsolate,
With Pindarus his bondman, on this hill.

MESSALA: Is not that he that lies upon the ground?

El moare

PINDAR: Astfel dar sunt liber, dar cu toate acestea nu voi
putea fi dacă aş fi cutezat de a-mi face voinţa. O, Cassius,
Pindar va fugi atât de departe de aceste locuri, încât nu va
mai fi recunoscut de niciun Roman.

Iese

Titinius intră împreună cu Messala

MESSALA: Nu este decât un schimb Titinius, căci Octaviu
este înfrânt prin forţa inteligentului Brutus, după cum
legiunile lui Cassius au fost de către ale lui Antoniu.

TITINIUS: Aceste noutăţi vor împăca foarte mult pe Cassius.

MESSALA: Unde l-ai lăsat?

TITINIUS: Cu totul disperat, cu Pindar sclavul său pe această
înălţime.

MESSALA: Nu este el care se află întins pe pământ?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

162

TITINIUS: He lies not like the living. O my heart!

MESSALA: Is not that he?

TITINIUS: No, this was he, Messala,
But Cassius is no more. O setting sun!
As in thy red rays thou dost sink to-night,
So in his red blood Cassius' day is set;
The sun of Rome is set. Our day is gone;
Clouds, dews, and dangers come; our deeds are done.
Mistrust of my success hath done this deed.

MESSALA: Mistrust of good success hath done this deed.
O hateful error, melancholy's child!
Why dost thou show to the apt thoughts of men
The things that are not? O error! soon conceiv'd,
Thou never com'st unto a happy birth,
But kill'st the mother that engender'd thee.

TITINIUS: What, Pindarus! Where art thou, Pindarus?

MESSALA: Seek him, Titinius, whilst I go to meet
The noble Brutus, thrusting this report

TITINIUS: Nu este culcat ca un om viu! O, inima mea!

MESSALA: Nu este el?

TITINIUS: Nu, ba da Massala este el: Cassius nu mai este. O soare apus! Tot astfel ca și tine care te cobori noaptea în mijlocul razelor tale de purpură, ziua lui Cassius s-a stins în purpura sângelui său. Soarele Romei a apus; ziua noastră s-a sfârșit. Veniți întunericuri și aburi ai nopții și ai primejdiei; datoria noastră este isprăvită! Lipsa lui de încredere într-un succes al misiunii mele a produs acest act de disperare.

MESSALA: Neîncrederea într-o izbândă fericită acesta este motivul. O detestabilă iluziune! Fiică a melancoliei, pentru ce arăți viei imaginațiunii a oamenilor lucruri care nu sunt? O, greșală atât de repede concepută? nu vei ajunge niciodată la o naștere fericită: tu dai moartea mumei care te-a născut.

TITINIUS: O, Pindar! unde ești tu?

MESSALA: Caută-l Titinius, pe când eu mă voi duce înaintea nobilului Brutus, spre a-i comunica această veste: poci zice a-

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

163

Into his ears; I may say, thrusting it;
For piercing steel and darts envenomed
Shall be as welcome to the ears of Brutus
As tidings of this sight.

TITINIUS: Hie you, Messala,
And I will seek for Pindarus the while.

Exit MESSALA

Why didst thou send me forth, brave Cassius?
Did I not meet thy friends? and did not they
Put on my brows this wreath of victory,
And bid me give it thee? Didst thou not hear their shouts?
Alas! thou hast misconstru'd every thing.
But, hold thee, take this garland on thy brow;
Thy Brutus bid me give it thee, and I
Will do his bidding. Brutus, come apace,
And see how I regarded Caius Cassius.
By your leave, gods: this is a Roman's part:
Come, Cassius' sword, and find Titinius' heart.

i izbi urechea; căci oțelul ascuțit și săgețile otrăvite vor fi tot
atât de bine primite ca și vestea privilegiului care stă în fața
ochilor noștri.

TITINIUS: Grăbește-te, Messala, și eu în timpul acesta voi
căuta pe Pindar.

Messala iese

Pentru ce m-ai depărtat de tine brave Cassius? Nu ți-
am găsit amicii? N-au pus el pe fruntea mea această coroană
de victorie rugându-mă de-a ți-o oferi? N-ai auzit aplauzele
lor? Vai! Ai tălmăcit rău toate aceste lucruri. Dar, așteaptă!
Primește acum astă coroană pe capul tău: Brutus al tău mi-a
recomandat de a ți-o da, și m-am supus dorinței lui. Vin
Brutus, apropie-te și vezi până la ce grad am estimat pe Caius
Cassius. Voi mari D-zei! îmi veți permite! Aceasta este fapta
unui Roman. Vin sabie a lui Cassius, Și găsește inima lui
Titinius.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

164

Kills himself

Alarum. Re-enter MESSALA, with BRUTUS, Young CATO, STRATO, VOLUMNIUS, and LUCILIUS

BRUTUS: Where, where, Messala, doth his body lie?

MESSALA: Lo, yonder: and Titinius mourning it.

BRUTUS: Titinius' face is upward.

CATO: He is slain.

BRUTUS: O Julius Caesar! thou art mighty yet!

Thy spirit walks abroad, and turns our swords
In our own proper entrails.

Low alarums

CATO: Brave Titinius!

Look whe'r he have not crown'd dead Cassius!

BRUTUS: Are yet two Romans living such as these?

The last of all the Romans, fare thee well!

It is impossible that ever Rome

Should breed thy fellow. Friends, I owe more tears

To this dead man than you shall see me pay, —

Cade mort

O alarmă – Messala intră împreună cu Brutus, tânărul Caton, Strato, Volumniu și Lucilius

BRUTUS: Unde este el? Unde este corpul său, Messala?

MESSALA: Aci jos și Titinius gemând lângă dânsul.

BRUTUS: Fața lui Titinius este întoarsă către cer.

CATON: El este mort.

BRUTUS: O, Iuliu Cesar! Tu ești încă puternic! umbra ta se preumblă pe pământ, și întoarce săbiile noastre în contra propriilor noastre piepturi.

Alarma înăbușită

CATON: Bravule Titinius! Vezi, nu a coronat el pe Cassius mort!

BRUTUS: Poate cineva să găsească pe lume doi Romani asemenea cu aceștia? Tu, cel din urmă dintre Romani, adio, dormi în pace! Este cu neputință ca Roma să mai nască vreo dată un egal cu tine? Amici, datorez mai multe lacrimi asupra morții acestui om, pe cât nu-mi veți putea da voi. Voi găsi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

I shall find time, Cassius, I shall find time. —
Come therefore, and to Thassos send his body:
His funerals shall not be in our camp,
Lest it discomfort us. Lucilius, come;
And come, young Cato; — let us to the field.
Labeo and Flavius, set our battles on: —
'Tis three o'clock; and, Romans, yet ere night
We shall try fortune in a second fight.

Exeunt

165

timpul, Cassius, voi găsi timpul. Astfel, veniți toți și duceți
acest corp la Thasess. Noi nu-i vom face înmormântarea în
câmpul nostru, ca să nu descurajăm pe soldați. Urmează-mă,
Lucius; vino, tinere Caton; să ne întoarcem pe câmpul de
bătăie! Labeon, Flavius, faceți să înainteze liniile noastre! A
treia oră este sfârșită. Mai naintea nopței, Romani, ne vom
încerca norocul într-o a doua izbire.

Ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

166

SCENE IV.

Another part of the field.

Alarum. Enter fighting, Soldiers of both armies; then BRUTUS, Young CATO, LUCILIUS, and Others

BRUTUS: Yet, countrymen, O! yet hold up your heads!

CATO: What bastard doth not? Who will go with me?

I will proclaim my name about the field:

I am the son of Marcus Cato, ho!

A foe to tyrants, and my country's friend;

I am the son of Marcus Cato, ho!

BRUTUS: And I am Brutus, Marcus Brutus, I;

Brutus, my country's friend; know me for Brutus!

Exit, charging the enemy. CATO is over powered and falls.

LUCILIUS: O young and noble Cato, art thou down?

Why, now thou diest as bravely as Titinius,

And mayst be honour'd being Cato's son.

SCENA IV.

O altă parte din câmpul de bătaie.

Alarmă. – Soldați din amândouă armiile intră luptându-se în urmă Brutus, Caton, Lucilius și alții.

BRUTUS: Încă, compatrioți, încă! Ridicați-vă capetile și năvăliți!

CATON: Care inimă înjosită va refuza? Cine voește, să mă urmeze. Voi face cunoscut numele meu pe câmpul de luptă. Eu sunt fiul lui Marcu Caton. Hola! Inamicul tiranilor și amicul patriei mele, hola! Sunt fiul lui Marcu Caton.

BRUTUS: Și eu sunt Brutus! Marcu Brutus! Amicul țării mele: recunoașteți-mă că sunt Brutus.

Ies împingând pe inamici. Caton este împovărat de mulțime și cade

LUCILIUS: O, nobile și june Caton! Astfel dar, ai căzut? Tu mori tot așa de curajos ca și Titinius. Da, tu meriți a fi onorat ca fiu al lui Caton.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

167

FIRST SOLDIER: Yield, or thou diest.

LUCILIUS: Only I yield to die:

There is so much that thou wilt kill me straight.

Offering money

Kill Brutus, and be honour'd in his death.

FIRST SOLDIER: We must not. A noble prisoner!

SECOND SOLDIER: Room, ho! Tell Antony, Brutus is ta'en.

FIRST SOLDIER: I'll tell the news: here comes the general.

Enter ANTONY

Brutus is ta'en, my lord.

ANTONY: Where is he?

LUCILIUS: Safe, Antony; Brutus is safe enough:

I dare assure thee that no enemy

Shall ever take alive the noble Brutus:

PRIMUL SOLDAT: Supune-te, sau ești mort.

LUCILIUS: Nu mă voi supune decât mort.

Oferindu-i bani

Ia această sumă și ridică-mi viața îndată. Omoară și pe Brutus și vei deveni renumit prin moartea sa.

PRIMUL SOLDAT: Nu trebuie să-l omor, căci este un prizonier ilustru.

AL DOILEA SOLDAT: Faceți loc! oh! Spuneți lui Antoniu că Brutus este prins.

PRIMUL SOLDAT: Îi voi comunica noutatea. Iată că generalul vine aci.

Antoniul intră

Brutus este prins, stăpâne.

ANTONIUL: Unde este?

LUCILIUS: În siguranță, Antoniu: este pus în siguranță. dar te asigur că niciun inamic nu va prinde viu pe nobilul Brutus.

Zeii îl scutește de această rușine!. Ori unde îl vei afla viu sau

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

168

The gods defend him from so great a shame!
When you do find him, or alive or dead,
He will be found like Brutus, like himself.

ANTONY: This is not Brutus, friend; but, I assure you,
A prize no less in worth. Keep this man safe,
Give him all kindness: I had rather have
Such men my friends than enemies. Go on,
And see whe'r Brutus be alive or dead;
And bring us word unto Octavius' tent,
How every thing is chanc'd.

Exeunt

mort, îl vei găsi totdeauna vrednic de numele său de Brutus,
semămând cu el însuși.

ANTONIU: Amice, acesta nu ar fi un Brutus; dar te asigur, că
această prindere u este de un puțin preț. Veghează la
siguranța acestui om! să fie tratat cu cea mai mare
bunăcuviință. Aș dori ca mai bine să am pe niște asemenea
oameni amici, decât inamici. Apropie-te: vezi dacă Brutus
este viu sau mort, și vino la cortul lui Octaviu ca să ne spui
tot ce se va întâmpla.

Iese

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

169

SCENE V.

Another Part of the Field.

Enter BRUTUS, DARDANIUS, CLITUS, STRATO, and VOLUMNIUS

BRUTUS: Come, poor remains of friends, rest on this rock.

CLITUS: Statilius show'd the torch-light; but, my lord,
He came not back: he is or ta'en or slain.

BRUTUS: Sit thee down, Clitus: slaying is the word;
It is a deed in fashion. Hark thee, Clitus.

Whispers

CLITUS: What, I, my lord? No, not for all the world.

BRUTUS: Peace, then! no words.

CLITUS: I'll rather kill myself.

BRUTUS: Hark thee, Dardanius.

Whispers

DARDANIUS: Shall I do such a deed?

SCENA V.

O altă parte din câmpul de bătaie.

Brutus, Dardanius, Clitus, Strato și Volumniu intră

BRUTUS: Veniți, triste rămășițe ale amicilor mei, să ne repausăm puțin pe această stâncă.

CLITUS: Statilius a înălțat torța sa aprinsă; dar văd că nu mai vine; trebuie să fie sau făcut prizonier sau mort.

BRUTUS: Șezi aicea, Clitus, mort trebuie să fie; aceasta este lozinca; acesta este un act comun astăzi. Ascultă Clitus.

Îi vorbește încet

CLITUS: Ce! eu, stăpâne? Pentru toată lumea!

BRUTUS: Taci dar, nicio vorbă.

CLITUS: Voi mai bine să mă omor singur.

BRUTUS: Ascultă, Dardanius!

Îi vorbește încet

DARDANIUS: Eu să comit o astfel de faptă?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu**, 1892

170

CLITUS: O, Dardanius!

DARDANIUS: O, Clitus!

CLITUS: What ill request did Brutus make to thee?

DARDANIUS: To kill him, Clitus. Look, he meditates.

CLITUS: Now is that noble vessel full of grief,
That it runs over even at his eyes.

BRUTUS: Come hither, good Volumnius: list a word.

VOLUMNIUS: What says my lord?

BRUTUS: Why this, Volumnius:
The ghost of Caesar hath appear'd to me
Two several times by night; at Sardis once,
And this last night here in Philippi fields.
I know my hour is come.

VOLUMNIUS: Not so, my lord.

BRUTUS: Nay, I am sure it is, Volumnius.
Thou seest the world, Volumnius, how it goes;

CLITUS: O, Dardanius!

DARDANIUS: O, Clitus!

CLITUS: Ce cerere spăimântătoare voește Brutus?

DARDANIUS: De a-l omorî, Clitus. Privește-l, el este
cufundat în cugetări.

CLITUS: Acum inima sa, nobil vas, este plină de durere și
gata de-a deborda până chiar și prin ochii sîi.

BRUTUS: Apropie-te, bunul meu Volumnius; O singură
vorba, ascultă!

VOLUMNIU: Ce zici, stăpâne?

BRUTUS: Aceasta voi să-ți spun. Volumniu! Umbra lui Cesar
mi s-a arătat noaptea în două rînduri diferite. Întâia oară la
Sardi. și în noaptea din urmă aici, în câmpiele Filipes. Știu că
ora mi-a sosit.

VOLUMNIU: Nu, nu se poate, stăpâne.

BRUTUS: A sosit, sunt prea sigur. Tu vezi pozițiunea noastră
în lume și cum merg lucrurile. Inamicii noștri ne-au bătut și

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Barbu Lăzureanu, 1892

171

Our enemies have beat us to the pit:
It is more worthy to leap in ourselves,
Than tarry till they push us. Good Volumnius,
Thou know'st that we two went to school together:
Even for that our love of old, I prithee,
Hold thou my sword-hilts, whilst I run on it.

VOLUMNIUS: That's not an office for a friend, my lord.

Alarum still

CLITUS: Fly, fly, my lord! there is no tarrying here.

BRUTUS: Farewell to you; and you; and you, Volumnius.

Strato, thou hast been all this while asleep;

Farewell to thee too, Strato. Countrymen,

My heart doth joy that yet in all my life,

I found no man but he was true to me.

I shall have glory by this losing day

More than Octavius and Mark Antony

By this vile conquest shall attain unto.

So fare you well at once; for Brutus' tongue

ne-au condus la marginea prăpăstiei: este mai multă demnitate pentru noi de a ne azvârli singuri, decât să așteptăm a fi împinși. Bunul meu Volumniu, tu ții minte că, ca copii, mergeam împreună la școală. În numele dar al vechiei noastre amicii care ne unește, ține, te rog, mânerul săbiei mele, pe când eu mă voi arunca într-însa.

VOLUMNIU: Aceasta nu este demn de un amic, stăpâne.

O nouă alarmă

CLITUS: Fugi, fugi, stăpâne, nu este timp de-a sta aci.

BRUTUS: Adio vouă, la voi toți, Volumniu! Strato, tu ai stat în tot timpul acesta adormit; adio și ție asemenea, Strato! Comatrioți, inima mi se înveselește gândind că în tot mersul vieții mele n-am găsit pe niciunul care să nu-mi fie fidel. Această zi nenorocită-mi va da mai multă glorie, pe care Octaviu și Marcu Antoniu n-o vor culege prin mizerabila lor izbândă. Astfel dar adio la toți de o dată: căci gura lui Brutus a terminat istoria vieții sale. Noaptea stă suspendată peste ochii mei: membrele mele care n-au lucrat decât spre a atinge

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

172

Hath almost ended his life's history:
Night hangs upon mine eyes; my bones would rest,
That have but labour'd to attain this hour.

Alarum. Cry within, 'Fly, fly, fly!'

CLITUS: Fly, my lord, fly.

BRUTUS: Hence! I will follow.

Exeunt CLITUS, DARDANIUS, and VOLUMNIUS

I prithee, Strato, stay thou by thy lord:

Thou art a fellow of a good respect;

Thy life hath had some smatch of honour in it:

Hold then my sword, and turn away thy face,

While I do run upon it. Wilt thou, Strato?

STRATO: Give me your hand first: fare you well, my lord.

BRUTUS: Farewell, good Strato.

He runs on his sword

Caesar, now be still;

I kill'd not thee with half so good a will.

Dies

această oră supremă, cere repaus.

Alarmă, strigăte afară

CLITUS: Fugiți, fugiți, fugiți!

BRUTUS: Pleacă, eu te voi urma.

Clitus, Dardanius și Volumniu ies

Strato, te rog, stai lângă stăpânul tău! Tu ești un om plin de prevederi: vieața ta a avut semne de onoare. Ia-mi dar sabia și întoarce-ți fața, pe când eu mă voi năpusti într-însa. Voești Strato?

STRATO: Dă-mi mai întâi mâna. Adio! stăpâne. Adio!

BRUTUS: Adio, bunul meu Strato!

Se azvârlă în sabia sa și moare

Cesar, acum liniștește-te, că nu te-am omorât cu mai puțină inimă bună.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

173

Alarum. Retreat. Enter OCTAVIUS, ANTONY, MESSALA, LUCILIUS, and the Army

OCTAVIUS: What man is that?

MESSALA: My master's man. Strato, where is thy master?

STRATO: Free from the bondage you are in, Messala;
The conquerors can but make a fire of him;
For Brutus only overcame himself,
And no man else hath honour by his death.

LUCILIUS: So Brutus should be found. I thank thee, Brutus,
That thou hast prov'd Lucilius' saying true.

OCTAVIUS: All that serv'd Brutus, I will entertain them.
Fellow, wilt thou bestow thy time with me?

STRATO: Ay, if Messala will prefer me to you.

OCTAVIUS: Do so, good Messala.

MESSALA: How died my master, Strato?

STRATO: I held the sword, and he did run on it.

MESSALA: Octavius, then take him to follow thee,

O alarmă-retragere. – Octaviu, Antoniu, Messala, Lucilius intră cu armata

OCTAVIU: Cine este omul acesta?

MESSALA: Acesta este generalul meu. Strato, unde-ți este stăpânul?

STRATO: Este liber de captivitatea în care te afli tu, Messala.
Biruitoarii nu mai au decât puterea de a arde rămășițele sale.
Brutus singur a triumfat în contra lui Brutus, și niciun alt om
decât dânsul nu se va onora de moartea lui.

LUCILIUS: Astfel trebuia să găsesc pe Brutus. Te iert, Brutus,
că ai justificat cuvintele mele.

OCTAVIU: Toți cei ce au servit pe Brutus, îl opresc în suita
mea. Amice, vrei tu să-ți petreci viața cu mine?

STRATO: Da, dacă Messala va garanta pentru mine.

OCTAVIU: Consimți la cererea lui, Messala?

MESSALA: Ce, generalul meu este mort, Strato?

STRATO: I-am ținut sabia și el s-a aruncat într-însa.

MESSALA: Ei bine, Octaviu, ia dar în suita ta pe acela care a

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

174

That did the latest service to my master.

ANTONY: This was the noblest Roman of them all;

All the conspirators save only he

Did that they did in envy of great Caesar;

He only, in a general honest thought

And common good to all, made one of them.

His life was gentle, and the elements

So mix'd in him that Nature might stand up

And say to all the world, 'This was a man!'

OCTAVIUS: According to his virtue let us use him,

With all respect and rites of burial.

Within my tent his bones to-night shall lie,

Most like a soldier, order'd honourably.

So, call the field to rest; and let's away,

To part the glories of this happy day.

Exeunt

adus cel din urmă sevicu stăpânului meu.

ANTONIU: El a fost cel mai generos dintre toți Romanii. Toți conjurați, afară de dânsul, nu făcură ceea ce au făcut marelui Cesar decât împinși de un sentiment de pizmă. Numai el singur nu se uni cu dânsii decât cu intențiuni virtuozose și cu scopul binelui public. Viața sa liniștită; toate părțile corpului său erau atât de minunat amestecate între dânsle, încât natura ar putea să se ridice și să zică lumii întregi: «Acesta era un om!»

OCTAVIU: Să-l tratăm după cum merită virtuțile lui, cu respectul ce ne poruncește riturile înmormântării. Corpul său se va odihni în noaptea aceasta în corpul meu: totul va fi preparat într-un chip onorabil, după cum se cuvine unui astfel de soldat. Acum chemați oștirea la repaos, iar noi să mergem împreună să ne bucurăm de gloria acestei fericite zile.

Ies

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

Julius Caesar

William Shakespeare
Julius Caesar. Iuliu Cesar. Parallel Texts.
 Translated into Romanian by **Barbu Lăzureanu, 1892**

175

Contemporary Literature Press

Bucharest University
 The Online Literature Publishing House
 of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Twenty-Three Volumes

Totalling 35,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

You can download our books for free,
 including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/> , <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu